

**T.C. SERHAT KALKINMA
AJANSI**

**2017 YILI
ÇALIŞMA PROGRAMI
26.01.2017**

YÖNETİCİ ÖZETİ

T.C. Serhat Kalkınma Ajansı, TRA2 Bölgesi'nde (Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars) faaliyet göstermek üzere 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3 üncü maddesine dayanılarak Bakanlar Kurulunca 14.07.2009 tarih ve 2009/15236 sayılı kararı ile Kalkınma Bakanlığı (mülga: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı) koordinasyonunda kurulmuştur.

Serhat Kalkınma Ajansı'nın temel amacı, 5449 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde ifade edildiği üzere; "kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır.

5449 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan görevleri yapmak üzere, Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21 inci maddesi doğrultusunda hazırlanan bu Çalışma Programı, Serhat Kalkınma Ajansı'nın 2017 yılında yapmayı planladığı faaliyetleri kapsamaktadır. Ajans Çalışma Programı; bütçe yılına ilişkin öncelik alanlarını, tedbirleri, bunlara ayrılacak tahmini mali kaynakları ve bunların Ajans Bütçesi içindeki tahmini oranları ile belirtilen faaliyetlerin gerekçelerini ortaya koymaktadır. 2017 yılı içerisinde yapılması planlanan faaliyetler, TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS), DAP Eylem Planı, Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) çerçevesinde belirlenmiştir. Bu çerçevenin Ajans faaliyetleri ile kapsamlı bir bütünlük oluşturabilmesi amacıyla tüm faaliyetler adı geçen plan ve programlarla doğrudan ilgili olacak şekilde belirlenerek Ajans'ın mevzuatına ve kurumsal yapısına uygun olarak bir önceliklendirme yapılmıştır. Ajansın 2017 yılında odaklanacağı faaliyetler temel olarak; kurumsal işleyişin sürdürülmesi ve geliştirilmesi, uzmanlaşmanın derinleştirilmesi, bölgede potansiyel alanların tespiti, aktive edilmesi ve geliştirilmesine yönelik olacaktır.

Ajansın faaliyete başladığı 2010 yılından bugüne kadar yürütmüş olduğu faaliyetlerin geliştirilerek sürdürülmesi 2017 Çalışma Programının geçmiş yıllarda yapılan çalışmalarla bir bütünlük içerisinde olmasını sağlayacaktır. Bölgedeki kurumsal kapasite gelişiminin desteklenmesi, Bölgedeki yatırım ortamının analiz edilerek uygun faaliyet ve desteklerin oluşturulması ve Bölgeyle ilgili uzmanlaşmanın artırılması Ajansın kuruluşundan bugüne yapmış olduğu faaliyetlerin bir devamı niteliğinde olacaktır.

2017 yılında Bölgede kalkınma faaliyetlerinin daha etkin ve hızlı uygulanması amacıyla hayvancılık ve turizm alanlarında il ve ilçe bazlı eylem planları hazırlanacaktır. Ajansın önceki yıllarda yürütmüş olduğu saha araştırmaları bu yıldan itibaren genel taramalar yerine ürün odaklı olarak yapılacak ve sektördeki aktörlerin doğrudan yararlanabileceği raporlar ve rehberler oluşturulacaktır. Ekoturizm ve Boğatepe Örneği, Kaz Yetiştiriciliği Fizibilite Raporunun Hazırlanması gibi çalışmalar yürütülecektir. Bölgenin değerlerinin ortaya konulması amacıyla önceki yıllarda başarılı sonuçlar veren tanıtım organizasyonları ve belgesel çekimleri 2017 yılında da sürdürülecektir.

Bölgeye daha fazla yatırım çekilmesi amacıyla Yatırım Destek Ofislerinin daha etkin faaliyet göstermeleri Ajans'ın en önemli hedeflerinden biridir. Bu kapsamda YDO'ların personel eksiklerinin giderilene mevzuatta belirlenen görevleri yerine getirebilmeleri sağlanacaktır. Ajans'ın hem bölge içinden hem de bölge dışından yeni yatırımcılar çekebilmesi için rehberler, tanıtım faaliyetleri ve yatırım destek faaliyetlerine daha fazla ağırlık verilecektir. Bölgede diğer kurum ve kuruluşlarla ilgili farkındalığının artırılması ve sağlanan destek programlarının yaygınlaştırılması Ajans'ın temel amaçlarından biridir.

Ajans tarafından Bölgedeki yatırımlara destek sağlamak, araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetleri için 6.800.000 TL bütçeli GÜdümlü Proje Desteği, 1.000.000 TL bütçeli Teknik Destek Programları 2017 yılında uygulanacaktır. Ajans'ın hali hazırda yürütücüsü olduğu ve yürütülmesine destek sağladığı Avrupa Birliği (AB) projeleriyle ilgili çalışmalar devam edecek olup 2017 yılında özellikle AB'den finansman desteği alacak yeni projelerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Toplam 59.204.676,59 TL'lik bütçesi olan 2017 yılı Çalışma Programında yer alan faaliyetlerin öncelikleri, hedefleri, etkileri, süreleri ve sonuçları Bölge Planı başta olmak üzere diğer plan ve programlardaki hedeflere uyumlu olacak şekilde belirlenmiştir. Çalışma Programı oluşturulurken Bölgenin ihtiyaçlarının tespit edilmesi, çözüm önerilerinin geliştirilmesi, Bölge potansiyelinin en hızlı şekilde harekete geçirilmesi ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımının sağlanması hedeflenmiş ve göz önünde bulundurulmuştur.

SUNUŞ

Serhat Kalkınma Ajansı faaliyete geçtiği 2010 yılından bugüne kadar bölgesel düzeydeki koordinasyon rolü ve yerel potansiyeli harekete geçirme hedefi ile, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliği sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak için faaliyetlerine devam etmektedir.

2017 yılı içerisinde yapılması planlanan faaliyetler, TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS), DAP Eylem Planı, Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) çerçevesinde belirlenmiş olup Ajansın tüm faaliyetleri ilgili plan ve programlarla ilişkilendirilmiştir.

Ajans Bölgesel potansiyelin ortaya konulması ve harekete geçirilmesi amacıyla yürütmüş olduğu çalışmaları 2017 yılında belirlenmiş olan sektörlerde daha fazla odaklanarak sürdürecektir. Araştırma, strateji geliştirme ve tanıtım faaliyetleri önceki yıllara göre daha spesifik konularda olacaktır. Ajans kendi yürüteceği faaliyetlerin yanı sıra sağlayacağı destek programları ile Bölgede sivil toplum kuruluşlarını ve kamu kurumlarını desteklemeye devam edecektir. GÜdümlü Proje Desteği kapsamında kullanılmak üzere 6.800.000 TL'lik bir bütçe ayrılmıştır. Bölgedeki araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla 1.000.000 TL'lik Teknik Destek Programı 2017 boyunca yürütülecektir. Ajansın önceki yıllarda desteklemeye başladığı ve 2017-2018 yıllarında tamamlanması beklenen önceki dönem destek programlarının izleme, değerlendirme ve ödeme faaliyetleri 2017 yılında sürdürülecektir.

Ajans, Bölgenin kalkınmasına katkı sağlayacak her türlü fikir, proje ve faaliyete mevzuatın izin verdiği ölçüde katkı sağlamaya devam edecektir. Toplam 59.204.676,59 TL'lik 2017 yılı bütçesinin ve oluşturulan çalışma programının TRA2 Bölgesinin sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlayacağına inancımız tamdır. Faaliyetlerin gerçekleşmesi ve belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için Kalkınma Bakanlığı ve Bölge paydaşlarının destek, işbirliği ve katkıları için teşekkür eder, Ajansımızın 2017 Yılı Çalışma Programının Bölgemiz ve Ülkemiz için hayırlı olmasını dilerim.

Ahmet Turgay ALPMAN
İğdır Valisi
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
SUNUŞ.....	3
TABLolar.....	6
I. GİRİŞ	7
A. 2016 Yılı Çalışmaları	8
II. 2017 YILI ÖNCELİKLERİ	10
III. 2017 YILI FAALİYETLERİ	11
A. KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM FAALİYETLERİ.....	11
A.1. Kurumsallaşma Faaliyetleri	11
A.2. İnsan Kaynakları Faaliyetleri	12
A.3. Denetim Faaliyetleri.....	13
A.4. Taşınır Mal Temini	14
A.5. Hizmet Temin Faaliyetleri	15
A.6. Ulaşım Faaliyetleri	16
A.7. Görev Giderleri	16
A.8. Yedek Ödenek.....	16
B. İLETİŞİM VE TANITIM FAALİYETLERİ.....	17
B.1. Kurumsal İletişim Faaliyetleri.....	17
B.2. Tanıtım Faaliyetleri	17
B.3. Katılım Sağlanacak Organizasyonlar	20
B.4. Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri	21
B.5. Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin Faaliyetler	22
C. PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON.....	23
C.1. Strateji ve Eylem Planlarının Hazırlanması	23
C.2. Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri	24
D. PROJE ve FAALİYET DESTEKLEME.....	29
D.1. 2017 Yılı GÜdümlü Proje Desteği.....	32
D.2. 2017 Yılı Teknik Destek Faaliyetleri.....	33
D.3. 2017 Yılı Faiz Desteği	33
D.4. 2017 Yılı Faizsiz Kredi Desteği.....	33
D.5. Diğer Faaliyetler	33
E. YATIRIM DESTEK ve TANITIM FAALİYETLERİ.....	35
E.1. Yatırım Destek Faaliyetleri	35

E.2. Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri	36
E.3. Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları.....	38
E.4. Yatırım Tanıtım Faaliyetleri	38
E.5. Eğitim Faaliyetleri	40
F. İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ.....	41
F.1. Proje Uygulama Süreci Faaliyetleri	42
F.2. Geçmiş Dönem Destek Programları Ödeme Faaliyetleri	43
IV. GELECEK İKİ YIL İÇİN ÖNGÖRÜLER	43
V. EKLER	46
EK 1: Faaliyet Takvimi.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
EK 2: SERKA Organizasyon Şeması	56
EK 3: 2016 Yılı GÜDÜMLÜ Proje Bilgi Formları	57
Ek 4: 2017 Yılı Performans Göstergeleri.....	58
EK 5: TRA2 2014-2023 Bölge Planı Vizyonu ve Gelişme Eksenleri	68
EK 6: DAP Eylem Planı – Kalkınma Ajanslarının Sorumlu Olduğu Eylemler	71
EK 7: ÖDÖP Eylem Planları – Kalkınma Ajanslarının Sorumlu Olduğu Eylemler	74
EK 8: Öncelik Alanlarında Yürütülecek Faaliyetler	78
EK 9: 2017 Yılı Çalışma Programı ile Bölge Planı, DAP, ODOP Öncelikler İlişki Tablosu.....	81
EK 10: Desteklenen GÜDÜMLÜ Projeler Listesi	88

TABLÖLAR

Tablo 1: TRA2 2014-2023 Bölge Planı Vizyonu, Gelişme Eksenleri ve Öncelikleri	7
Tablo A.1. Kurumsallaşma Faaliyetleri	12
Tablo A.2 İnsan Kaynakları Faaliyetleri	13
Tablo A.3 Denetim Faaliyetleri.....	14
Tablo A.4 Taşınır Mal Temini Faaliyetleri	15
Tablo A.5 Hizmet Temin Faaliyetleri	15
Tablo A.6 Ulaşım Faaliyetleri	16
Tablo A.7 Görev Giderleri	16
Tablo A.8 Yedek Ödenek.....	16
Tablo B.1 Kurumsal İletişim Faaliyetleri.....	17
Tablo B.2 Tanıtım Faaliyetleri	20
Tablo B.3 Katılım Sağlanan Organizasyonlar.....	21
Tablo B.4 Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri	22
Tablo B.5 Bilgi İşlem Faaliyetleri	22
Tablo C.1 Hazırlanacak Strateji ve Eylem Planları.....	24
Tablo C.2 Araştırma Geliştirme Faaliyetleri	29
Tablo D.1: Bölge Planı ve 2017-2019 Destek Matrisi	31
Tablo D.2: Desteklenen GÜdümlü Projeler	32
Tablo D.3: 2017 Yılı Destek Programları	33
Tablo D.4: Diğer Faaliyetler	34
Tablo E.1: Yatırım Destek Faaliyetleri	36
Tablo E.2: Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri	37
Tablo E.3: Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları	38
Tablo E.4: Yatırım Tanıtım Faaliyetleri.....	40
Tablo E.5: Eğitim Faaliyetleri	41
Tablo F.1 Proje Uygulama Süreci	43
Tablo F.2: Geçmiş Dönem Projelerinin Avans Kapama İşlemleri.....	43

I. GİRİŞ

T.C. Serhat Kalkınma Ajansı Bölgesel paydaşlarla birlikte 2011-2013 döneminde hazırlamış olduğu TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı ile Bölgenin gelişme eksenlerini, önceliklerini ve ilgili tedbirleri belirlemiştir. Ajans, bugüne kadar yürütmüş olduğu faaliyetlerde Bölge Planlarında belirlenen bu hususlara özenle eğilmiş ve belirlenen hedeflere ulaşılması için yoğun bir çaba harcamıştır. 2016 sonu itibarıyla belirlenen hedeflerin bazılarının gerçekleştiği ancak bazılarında hedeflerin gerisinde kaldığı görülmektedir. 2017 yılı Çalışma Programı Ajans için Bölge Planı'nın (Ek-5) yanı sıra BGUS, DAP (Ek-6) ve ÖDÖP (Ek-7) Eylem Planlarında üzerine düşen sorumluluğun gözden geçirilerek faaliyetlerin belirlendiği bir program olmuştur. İlgili eylem planları (Ek-8) göz önüne alınarak yapılan önceliklendirme (Ek-9) ile Ajans faaliyetlerinin, Ajans'a taşınmış olduğu tüm sorumlulukları yerine getirmesini ve nihai hedef olan TRA2 Bölgesinin kalkınmasına katkı sağlama imkânı verecektir.

Tablo 1: TRA2 2014-2023 Bölge Planı Vizyonu, Gelişme Eksenleri ve Öncelikleri

“Doğal zenginliğiyle tanınmış, turizm ve tarımsal ürünleriyle markalaşmış, sınırları aşan kültürel mirasın imkânlarından yararlanmış, rekabet gücü yüksek işletmeleriyle ülkenin Kafkasya ve Orta Asya’ya açılan ticaret ve lojistik merkezi bir Serhat Bölgesi.”	
Gelişme Eksenini	Öncelikler
GELİŞME EKSENİ 1. SOSYAL KALKINMA	Öncelik 1.1. İşgücünün beceri seviyesinin yükseltilmesi ve istihdam edilebilirliğinin artırılması
	Öncelik 1.2. Eğitimde altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi
	Öncelik 1.3. Sağlık alanında altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi
	Öncelik 1.4. Kurumsal kapasitenin artırılması
	Öncelik 1.5. Özel ilgi gruplarının toplumsal hayata aktif katılımının artırılması
	Öncelik 1.6. Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi
GELİŞME EKSENİ 2. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	Öncelik 2.1. Kentsel altyapının iyileştirilmesi
	Öncelik 2.2. Kırsal gelişmenin sağlanması
	Öncelik 2.3. Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi
	Öncelik 2.4. Enerji kaynaklarının etkin kullanılması
GELİŞME EKSENİ 3. ERİŞİLEBİLİRLİK	Öncelik 3.1. Ulaşım alt yapısının iyileştirilmesi
	Öncelik 3.2. Bilgi ve teknolojiye erişim imkânının artırılması
GELİŞME EKSENİ 4. REKABET EDEBİLİRLİK	Öncelik 4.1. Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması
	Öncelik 4.2. Turizmde bölgesel marka olunması
	Öncelik 4.3. İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması
	Öncelik 4.4. Dış ticaret ve lojistik merkezi olunması
	Öncelik 4.5. Tabii kaynakların katma değerinin artırılması
	Öncelik 4.6. Girişimcilik altyapısı ve kültürünün geliştirilmesi

Serhat Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan 2014-2023 Bölge Planında belirlenen ve Tablo 1’de yer alan gelişme eksenleri ve öncelikler çerçevesinde; faaliyet gösterdiği TRA2 Bölgesine ilişkin araştırma, analiz, bilgi üretme/paylaşma, tanıtım, öncü sektörlerle destek

amaçlı çalışmalarına gerek teknik destek/güdümlü destek programlarıyla, gerekse de münferit faaliyetler ile devam etmektedir. Bu amaçla Ajans **kurumsal kapasitesini**, Bölgedeki paydaşların iş ve proje geliştirme, uygulama ve diğer **fon kaynaklarından faydalanma** noktasında bilgi ve becerisini, **bölgesel rekabet edebilirliği** geliştirmeyi hedeflemekte ve **yönetişim** prensibini odağına alarak faaliyetlerini planlamakta ve yürütmektedir.

- Ajans, faaliyetlerinin daha etkin yürütülmesi için kurumsal kapasitenin gelişmesine yönelik eğitimlere, fiziki altyapıya ilişkin iyileştirmelere, iş süreçlerinin verimliliğini artırıcı tedbirler çerçevesinde bünyesinde sürekli bir dönüşümü/iyileşmeyi sağlayacak şekilde devam edecektir.
- Ajansa hali hazırda 1 Genel Sekreter, 20 uzman ve 7 destek personeli olmak üzere toplam 28 kişi görev yapmaktadır.
- Ajans bünyesinde 5 birim başkanlığı ve 4 yatırım destek ofisi koordinatörlüğü faaliyet göstermektedir. (Ajansın organizasyon şeması Ek-2’de yer almaktadır.)

A. 2016 Yılı Çalışmaları

Ajans 2016 Yılı Çalışma Programında belirlenen faaliyetlerin yerine getirilmesi amacıyla çalışmalarını yürütmüştür. Ajansın 2016 yılında yapmış olduğu başlıca çalışmalar şu şekilde sıralanabilir;

Kurumsal gelişim ve yönetim faaliyetleri kapsamında Personel Devam Kontrol Sistemi Programı kurulmuştur. Risk Yönetim ve İç Kontrol Sistemleri birleştirilerek raporlamalar bu yönde oluşturulmuştur. 2015 Yılı Bağımsız dış denetimi Şubat ayında, 2015 yılının son 5 aylık dönemin Sayıştay denetimi, 2016 Şubat ayında tamamlanmıştır.

Personelin eğitim ihtiyacının giderilmesi amacıyla KAYS YDO Modülü Son Kullanıcı Eğitimi, Yatırım Destek Ofisi (YDO) Çalışanlarına Yönelik Promosyon Eğitimi, Coğrafi İşaretli Ürünlerin Pazarlanması Eğitimi, ERA(European Research Area), SPSS Eğitimi, Etki Değerlendirmesi Eğitimi, KAYS – İK ve Muhasebe Modülleri Eğitimi, İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi alınması sağlanmıştır.

Ajans Yönetim Kurulu yıl boyunca 6 kez toplanmıştır.

Ajans, tanıtım faaliyetleri kapsamında 5. Kısa Film ve Belgesel Yarışması, Sarıkamış Kış Oyunları Festivali, Çıldır Gölü Medya Kampı, Kadın Fotoğrafçıların Gözünden Serhat İlleri organizasyonlarını gerçekleştirmiştir. Ajans çalışmalarını yayınlamış olduğu “Serhat’ta Gündem” isimli bülten ve e-bültenler ile paydaşlarına duyurmuştur. Ajans Bölgenin turizm değerlerinin yurtiçi ve yurtdışında tanıtımı ve turizm, ticaret ve yatırım alanlarında işbirlikleri geliştirmek için Ukrayna, Azerbaycan, İran, Gürcistan, İstanbul ve Van’da düzenlenen fuarlara ve organizasyonlara katılmış, ikili görüşmeler ve bilgilendirmeler yapmıştır.

Ajans planlama faaliyetleri kapsamında TRA2 Turizm Eylem Planı, Hayvancılık Eylem Planı ve Stratejik Plan çalışmaları hala devam etmekte olup 2017 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması beklenmektedir. Küçükbaş hayvancılık ile ilgili düzenlenen çalıştay raporu hazırlanmıştır. Rakamlarla Serhat İlleri 2015 çalışması tamamlanmış ve basım işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Ajansın Yatırım Destek Ofisleri tarafından yürütülen yatırım takip, izin, ruhsat ve teşvik belgesi işlemleri ile yatırımcı bilgilendirme faaliyetleri için 2016 yılında genel olarak belirlenen hedeflere ulaşılmıştır. Iğdır Kayısının İktisadi Analizi, Azerbaycan Ülke Rehberi, Iğdır ve Fv Güneş Elektriği sektörel dökümanları tamamlanmıştır. Bölgede girişimcilik kültürünün yayılması ve bilinçli girişimcilerin yetişmesine yönelik KOSGEB ile işbirliği kapsamında Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri düzenlenmiştir.

Ajans Bölgedeki projeleri desteklemek amacıyla 2016 yılında proje teklif çağrısıyla üç adet mali destek programı (İktisadi Gelişme, Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi ve Kentsel Altyapının İyileştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı) uygulamıştır. Programlara toplam 175 proje başvurusu olmuş ve 59 proje destek almaya hak kazanmıştır. Gündümlü proje desteği kapsamında “Iğdır Sanayi Altyapısını Güçlendiriyor ve Üretime Dayalı İhracata Yöneliyor”, “Çıldır Gölü’nün Turizme Kazandırılması” ve “Sarıkamış Turizmi Canlandırma Projesi” desteklenmiştir. Bölgedeki araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetleri kapsamında 8 Doğrudan Faaliyet Destek projesi ile 26 Teknik Destek Projesi desteklenmiştir.

II. 2017 YILI ÖNCELİKLERİ

Ajans'ın kurumsal yapısının güçlendirilmesi amacıyla önceki yıllarda kurulmuş olan İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi, Performans Değerlendirme Sistemi, İç Kontrol Sistemi ile Risk Yönetim Sistemi ve Personel Devam Kontrol Sistemi etkin bir şekilde kullanılacaktır. Ajans faaliyetlerinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan ofis, araç, gereç ve sarf malzemeleri teminleri yapılacak, personelinin sosyal hakları korunacak ve ihtiyaç duyulan eğitimleri almaları sağlanacaktır.

Ajans, Bölgenin tanıtımı için Çıldır Gölü Medya Kampı, Karla Karışık Tuval, Geleneksel Kış Turizmi Tanıtım Organizasyonu, Köşe Yazarlarının Gözüyle Serhat Bölgesi, TRA2 Turizm Destinasyonlarının Yabancı Acentalara Tanıtımı, Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması 6, Sanal Tur Projesi ve Uygulaması, Dengbejlilik Belgeseli, Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri, TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi ve Kristal Kar Film Festivali hazırlanması faaliyetlerini yürütecektir. Bunların yanı sıra gerekli izinlerin verilmesi durumunda Çin, Güney Kore, Hollanda, Japonya, Polonya, Azerbaycan, Rusya, Ukrayna, Almanya, İran, Gürcistan, İstanbul, İzmir ve Van fuarlarına katılım sağlanacaktır. Dağıtımı yapılan "Serhat'ta Gündem" ve e-bültenler 2017 yılında da devam edecek olup Ajans internet sitesinde bölgenin tanıtımına daha fazla yer verilecektir.

Ajans tarafından planlama çalışmaları kapsamında 2016 yılında başlanan olduğu "Hayvancılık" ve "Turizm" Stratejisi ve Eylem Planlarını tamamlayacak, ayrıca Bölgede yeni sektörlerin gelişimi ve Bölge potansiyelinin ortaya konması amacıyla Dış Ekonomik Coğrafya Analizi, Sosyal Analiz, Etki Analizi, Rakamlarla Serhat İlleri, Yerel Ürünler, İmalat, Eğitimde Mentörlüğün Etkisi, Ekoturizm ve Boğatepe, Mesleki Eğitim, Kaz Yetiştiriciliği gibi araştırmalar yürütülecektir.

Ajansın Yatırım Destek Ofisleri, mevzuatta belirlenen yatırım destek, takip izin, ruhsat, teşvik belgesi işlemlerini yerine getirmenin yanı sıra Bölgeye yeni yatırım çekilmesi için tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini yoğun bir şekilde sürdürecektir. Bölgedeki ekonomik ve ticari hayatın canlanması amacıyla "İkili ve Çok Taraflı Yatırım Tanıtım Faaliyetleri" yapılacak "Kars İli Sınır Ticareti ve Dış Ticaret Bilgilendirme Broşürü" hazırlanacaktır. Komşu ülkeleri tanıtıcı yayın ve organizasyonların düzenlenmesi, diğer kurum ve kuruluşların desteklerinin Bölge'de yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler yıl boyunca yürütülecektir. Bölgede girişimciliğin gelişmesi amacıyla KOSGEB ile işbirliği yapılarak Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri düzenlenmeye devam edecektir.

Ajans uygulayacağı toplam 6.800.000 TL'lik güdümlü proje desteği Bölgedeki kentsel altyapıya katkı sunmayı hedeflemiştir. Bölgedeki araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla Teknik Destek olarak 1.000.000 TL destek sağlanacaktır.

III. 2017 YILI FAALİYETLERİ

Ajansın 2017 yılında gerçekleştireceği çalışmalar, yürürlükte olan 2014 – 2023 TRA2 Bölge Planı öncelikleri çerçevesinde 2016 yılı çalışmalarının devamı ve tamamlayıcısı olarak tasarlanmış olup detayları aşağıda belirtilmiştir.

A. KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM FAALİYETLERİ

Ajansın kurumsallaşma ve yönetim faaliyetleri kapsamında, Bölge Planında belirlenmiş olan vizyon ve öncelikler doğrultusunda, Ajansın yürüteceği tüm faaliyet ve görevlerde daha etkin olması, tüm organizasyon ve ürünlerine kurumsal nitelik kazandırılması, Ajansın ve çalışanlarının hem merkezi otoriteyi hem de yerel paydaşlarını temsil etme konusunda daha donanımlı olması amaçlanmaktadır.

A.1. Kurumsallaşma Faaliyetleri

Ajans, kurumsallaşma sürecine, faaliyetlerine başladığı 2010 yılından itibaren devam etmektedir. 2010 yılında düzenlenen bir yarışma ile Ajans Logosu belirlenmiş, 2011 ve 2012 yıllarında 20'nin üzerinde yönerge, politika, ilkeler vb. ikincil düzenlemeler hazırlanmıştır. Ajans iş süreçlerine yönelik oluşturulan yönergeler, gerekli görülmesi durumunda mevcut mevzuat ve uygulamalar çerçevesinde güncelleştirilecek, ihtiyaçlar doğrultusunda yenileri ihdas edilecektir. Ajans 2014 yılında, Dünya Yatırım Tanıtım Ajansları Birliği'ne (World Association of Investment Promotion Agencies-WAIPA) üye olmuştur. 2014 yılında Bireysel Performans Değerlendirme Sistemi, 2015 yılında İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi Programı kurulmuştur. 2017 yılı kurumsallaşma faaliyetleri; performans yönetim faaliyetleri ile temsil ve ağırlama faaliyetlerinden oluşacaktır.

A.1.1. Performans Yönetimi Faaliyetleri

Ajans kaynakların ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla 2014 yılı ikinci yarısında Bireysel Performans Değerlendirme programı temin edilmiştir. Bu programla Genel Sekreter, Birim Başkanları, Koordinatörler, Uzmanlar ve Destek Personelinin tümünün değerlendirme sürecine katılarak değerlendirmenin yapıldığı bir sistem ile Ajans personelinin performans değerlendirmeleri, belirlenen kriterlere göre yapılmaktadır. Ajans personelinin performans değerlendirmesi, mevcut Bireysel Performans Yönetim Sistemi kullanılarak 6 aylık periyodlarla yapılmaktadır.

A.1.2. Kurumsal Toplantılar

2017 yılında on iki adet Yönetim Kurulu toplantısı yapılması planlanmıştır. Ajansın karar organı olan Yönetim Kurulu toplantıları için yapılacak harcamalar bu bütçe kaleminden karşılanacaktır. Ayrıca, üniversiteler ile işbirliği kapsamında düzenlenecek çalıştay vb. toplantı giderleri de bu bütçe kaleminden karşılanacaktır.

A.1.3. Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri

Yönetim Kurulu ve çalıştaylar gibi kurumsal organizasyonlar dışında, Genel Sekreterlikçe Ajans misafirlerinin ağırlanması amacıyla temsil ve ağırlama faaliyetlerine ayrılan bütçedir.

Tablo A.1. Kurumsallaşma Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Performans Yönetimi Faaliyetleri	İMİB	01.01.2017 31.07.2017	5.000
Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri)	İMİB THİB ASGEP	01.01.2017 31.12.2017	375.000
Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri	İMİB THİB	01.01.2017 31.12.2017	30.000

A.2. İnsan Kaynakları Faaliyetleri

A.2.1. Personel İstihdamı ve Ödemeler

Ajans, mevzuatta belirtilen kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek üzere yürüttüğü faaliyetleri etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirecek bir kurumsal yapıya ulaşmayı ve faaliyetlerine yüksek seviyede fayda sağlayacak donanımlı personeli istihdam etmeyi ilke olarak benimsemiştir. Bu bağlamda Ajansında faaliyete başladığı 2010 yılından 2015 yılı sonuna kadar toplam dokuz kez personel alımı gerçekleştirmiştir. Ajansın İnsan Kaynakları Politikası ve Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği, personel alımlarına ilişkin 2014/2 Başbakanlık Genelgesi ve meri mevzuat hükümleri çerçevesinde, muhtemel personel sirkülasyonu sonucunda ortaya çıkacak ihtiyaçlar gözetilerek 2017 yılı içerisinde yeni personel alımı gerçekleştirilecektir.

A.2.2. Personel Eğitim Faaliyetleri

DAP Eylem Planı Eylem No: KK 3.1.'de de belirtildiği gibi, edindiği bilgi ve tecrübelerle Ajans hedeflerine ulaşmasına katkı sağlama, birimlerin faaliyetlerini yürütme kabiliyetlerini geliştirme ve personelin mesleki bilgi, beceri ve kapasitelerini artırma amaçları çerçevesinde, birimlerin ihtiyaç duydukları eğitimler analiz edilerek, 2017 yılı başında bir eğitim planlaması yapılacaktır. Yapılacak eğitim planlaması, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, AB Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bankası, TÜBİTAK, TODAİE vb. kurum ve kuruluşların açıklayacakları eğitim programlarını da kapsayacak şekilde 2017 yılı ilk çeyreğinde sonuçlandırılacaktır.

Mevcut personelin hizmet içi eğitimlerine önem verilecek olup bu bağlamda her üçer aylık dönemde en az bir kez olmak üzere genel kapsamlı eğitimler düzenlenecektir. Eğitimlerin öncelikle Kalkınma Bankası, Kalkınma Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı, AB Bakanlığı gibi kurum ve kuruluşlardan, ihtiyaç duyulması halinde özel danışmanlık ve eğitim kurumlarından alınması planlanmaktadır. Özellikle Ajansta yeni istihdam edilecek personelin proje hazırlama, değerlendirme, yürütme ve izleme kapasitelerini geliştirmek ve bilgi birikimlerini arttırmak amacıyla teori ve pratiğin birlikte tasarlanacağı Proje Döngüsü Eğitimi

(PCM), Eğitici Eğitimi, MsProject, Rapor Hazırlama, Veri Analizi, Sosyal Davranış ve Protokol Eğitimi, Stres ve Motivasyon Eğitimi vb. eğitimlerin alınması sağlanacaktır.

Ajans personelinin rapor ve plan hazırlama becerilerinin artırılması amacıyla Rapor Hazırlama, Veri Analizi ve Veri Yorumlama Eğitimi, personelin resmi toplantı, seminer ve çalıştaylarda Ajansı temsil yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla Protokol Eğitimi alınması planlanmaktadır.

TRA2 Bölgesinin öncelikli alanlar arasında bulunduğu AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı, Bölgesel Kalkınma Bileşeni IPA-3 ve İnsan Kaynakları Geliştirme Operasyonel Programı IPA-4 kapsamında Ajans tarafından çalışmaları yürütülen, takip edilen proje ve faaliyetlerin AB mevzuatına uygun usul ve esaslara göre sağlıklı, güvenli ve daha hızlı bir şekilde yürütülebilmesi için bu konuda gerekli görülen eğitimler alınacaktır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından gerekli izinlerin verilmesi durumunda, 2017 yılında Ajans personelinin uluslararası çalışma ortamını tanımaları, bilgi, beceri ve tecrübelerinin arttırılması amacıyla, Ajans Yönetim Kurulunun ya da Ajans Genel Sekreterinin uygun gördüğü 8 personel eğitim amaçlı yurtdışına gönderilebilecektir.

Tablo A.2 İnsan Kaynakları Faaliyetleri

Faaliyetin Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Personel Alım Faaliyetleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	10.000
Personel Ücretleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	4.800.000,00
İhbar ve Kıdem Tazminatları	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	100.000,00
Sosyal Haklar	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	245.000,00
Fazla Mesailer	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	50.000,00
Ödül ve İkramiyeler	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	560.000,00
Diğer Ödemeler	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	50.000,00
İşsizlik Sigortası Fonuna Ödemeler	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	98.432,00
Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeler	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	894.760,00
Personel Eğitim Faaliyetleri			
Yurtiçi Personel Eğitim Faaliyetleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	120.000
Yurtdışı Personel Eğitim Faaliyetleri			200.000

A.3. Denetim Faaliyetleri

A.3.1. İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri

Ajans İç Kontrol Sistemi 2011 yılı son çeyreğinde Ajans personeli eliyle oluşturulmuştur.

Ajansın belirlediği hedeflere ulaşılmasını engelleyebilecek muhtemel risklerin tespit edilmesi, derecelendirilmesi, kontrol altına alınması ve izlenmesi amacıyla, 2012 yılından itibaren

gerekli çalışmalar başlatılmış, Ajans bünyesinde bir Risk Yönetim Sistemi oluşturulmuş Ajans Risk Görevlisi ve Birim Risk Sorumlularının yer aldığı bir Risk Ekibi kurulmuş, Risk Kütüğü ve Risk Rehberi hazırlanmıştır.

Ajans'ta 2011 yılında birbirinden ayrı olarak kurulan İç Kontrol Sistemi ve Risk Yönetimi Sistemi, 2016 yılı ilk yarısından itibaren yeniden tasarlanarak birleştirilmiş ve Ajans İç Kontrol ve Risk Yönetimi adı altında yeniden yapılandırılmıştır, Ajans Yetkili İç Kontrol ve Risk Yönetimi Görevlisi ile Birim İç Kontrol ve Risk Yönetimi Sorumluları belirlenmiş ve gerekli çalışmaları yapmak üzere, Ajans Genel Sekreterliğince görevlendirilmişlerdir.

2016 yılında yeni yapılanma çerçevesinde yapılan İç Kontrol ve Risk Yönetimi çalışmalarına, 2017 yılında da personel eliyle devam edilecektir. 2017 yılında 2 defa iç kontrol ve risk yönetimi değerlendirilmesi yapılması planlanmaktadır.

A.3.2. Sayıştay Denetimi

Anayasa'nın 160'ıncı maddesi, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri uyarınca, kamu idarelerinin, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde görevlendirilen Sayıştay, Ajansımızda 2012, 2013 ve 2015 yıllarına ait denetimleri gerçekleştirmiştir. 2015 yılı bulgularına ilişkin Ajansımızca savunma gönderilmiştir. 2016 yılı Sayıştay Denetiminin, 2017 yılında gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

A.3.3. Bağımsız Denetim

3 Ağustos 2009 tarihli 27308 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliğinde belirtildiği üzere; Ajansın faaliyetleri, hesapları, işlemleri, performansı, yönetim ve kontrol süreç ve yapıları ile risk yönetiminin, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde incelenmesi ve raporlanması amacıyla dış denetim hizmeti alınacaktır.

1 Ocak – 31 Aralık 2016 dönemi Bağımsız Dış Denetimi 2017 yılı ilk çeyreğinde, bağımsız dış denetim hizmeti uhdesinde bırakılacak yetkili firma tarafından gerçekleştirilecektir.

Tablo A.3 Denetim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	5.000
Sayıştay Denetimi	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	0,00
Bağımsız Denetim	İMİB	01.01.2017 31.03.2017	9.000

A.4. Taşınır Mal Temini

Ajans merkez binası ile Yatırım Destek Ofisleri için ofis ekipmanı, bilgisayar ve sarf malzemeleri ile çeşitli kırtasiye ve büro malzemeleri ile çay, su gibi ihtiyaçlar Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma Usul ve Esasları çerçevesinde karşılanacaktır.

Tablo A.4 Taşınır Mal Temini Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Tefrişat ve Demirbaş Giderleri	İMİB,THİB	01.01.2017 31.12.2017	40.000,00
Bilgisayar Sarf Malzemesi (Toner, bakım malzemeleri vb.) Gideri	İMİB,THİB	01.01.2017 31.12.2017	40.000,00
Kırtasiye ve Büro Malzemeleri (Fotokopi kâğıdı, kalem, diğer kırtasiye dokümanları) Giderleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	30.000,00
Diğer Tüketim Malzemeleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	30.000,00

A.5. Hizmet Temin Faaliyetleri

Ajans, çalışmalarını 49 yıllığına Milli Emlak Genel Müdürlüğünden kiraladığı ve 2010 yılı Aralık ayı sonunda taşındığı binasında sürdürmekte olup, bina için 2017 yılında yıllık kira bedeli ödenecektir. Ajansa bağlı Ağrı, Ardahan ve Iğdır illerindeki Yatırım Destek Ofislerinin hizmet vermekte oldukları binaların da yıllık kira bedellerinin ödemeleri yapılacaktır.

Ajans ve Yatırım Destek Ofislerinin enerji, su, telefon, internet kullanımı gibi giderleri, Ajans bütçesinden karşılanacaktır.

Ayrıca merkez Ajans binasının temizlik, güvenlik gibi ihtiyaçları hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilmeye devam edecektir. 2012 yılında faaliyete geçen YDO Koordinatörlüklerinin temizlik, güvenlik gibi ihtiyaçları geçmiş yıllarda olduğu gibi 2017 yılında da hizmet alımı yoluyla karşılanmaya devam edilecektir.

2017 yılı Ocak ayında yeniden hizmet satın alma yoluyla, Ajans Merkezi ve YDO Koordinatörlüklerinin gönderileri için tek bir kargo firması ile anlaşma yapılarak gönderilerin daha hızlı ve güvenli bir şekilde adreslerine ulaştırılmaları sağlanacaktır.

Tablo A.5 Hizmet Temin Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajans Merkez Binasının ve YDO Koordinatörlüklerinin Kira Hizmetleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	240.000,00 TL
Hizmet Binası ve YDO Koordinatörlüklerinin Elektrik, Su, Doğalgaz Giderleri;	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	165.000,00 TL
Hizmet Binası ve YDO Koordinatörlüklerinin Telefon İnternet Giderleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	100.000,00 TL
Güvenlik ve Temizlik Hizmetlerinin Temini	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	800.000,00 TL
Hizmet Alım Personeli ile İlgili Diğer Ödemeler	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	60.000,00 TL
Kargo ve Posta Hizmeti	İMİB THİB	01.01.2017 31.12.2017	40.000,00 TL
Bakım Onarım Giderleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	50.000,00 TL

A.6. Ulaşım Faaliyetleri

Ajans ve Yatırım destek Ofislerinin ulaşım ihtiyaçları 2016 yılında hizmet alım (kiralama) yoluyla karşılanmış olup, Kars merkez hizmet binası için 2 binek ve Ağrı, Ardahan ve Iğdır Yatırım Destek Ofisleri için de 1'er olmak üzere toplam 5 binek araç kiralananmıştır. Araç merkezindeki bir makam ve bir binek aracı dışında, Ajansımızın kırsalda da destek vermiş olduğu hayvancılık projelerinin izleme ulaşımlarının sağlıklı yapılabilmesi için, bir arazi aracı da kiralanacaktır. Böylece 2017 yılında, bir arazi, bir makam ve dört binek olmak üzere toplam altı aracın kiralanması planlanmıştır. Bu araçların yanı sıra yapılacak organizasyonlar ve izleme değerlendirme faaliyetleri için gerek görülmesi durumunda kısa süreli araç kiralama hizmeti de temin edilebilecektir.

Ayrıca, Genel Sekreterlik makamı ve İdari ve Mali İşler Birim personelinin geçici görev yollukları ve ulaşım harcamaları karşılanacaktır.

Tablo A.6 Ulaşım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kiralık araçların giderleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	160.000,00
Kiralık araçların yakıt giderleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	80.000,00
Yolluklar	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	60.000,00
Diğer Ulaşım Hizmetleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	40.000,00

A.7. Görev Giderleri

Ajansımız 2017 yılı faaliyetleri kapsamında mahkeme masrafları, vergi, resim, harçlar ve diğer yasal görevler ile diğer görev giderleri gibi harcamaların yıl boyunca devam edeceği öngörülmektedir.

Tablo A.7 Görev Giderleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Görev Giderleri	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	80.000,00

A.8. Yedek Ödenek

Ajansımız 2017 yılı faaliyetleri kapsamında hali hazırda öngörülemeyen harcamaların karşılanması için yıl boyunca kullanılacak ödenek kalemidir.

Tablo A.8 Yedek Ödenek

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Yedek Ödenek	İMİB	01.01.2017 31.12.2017	2.943.780,41

B. İLETİŞİM VE TANITIM FAALİYETLERİ

Serhat Kalkınma Ajansı ile kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve uluslararası kuruluşlar arasındaki iletişimi en iyi şekilde sağlamak ve yönetmek için hazırlanmış olan iletişim stratejisi kapsamındaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesine 2017 yılında da devam edilecektir.

B.1. Kurumsal İletişim Faaliyetleri

Kurumsal iletişim faaliyetleri kapsamında, Ajansın faaliyet alanında bulunan Ağrı, Ardahan; Iğdır ve Kars illeri başta olmak üzere, Türkiye genelindeki gelişmelerin izlenmesi amacıyla internet, yerel ve yaygın basın ile televizyon haberlerinin takibine devam edilecektir. Bu doğrultuda, bazı yaygın haber ajansları ile yerel ajanslara abonelikler sürdürülecek ve ajansın çalışmaları haber yapılarak medya ile paylaşılacaktır. Yerel düzeyde meydana gelen gelişmeleri takip etmek amacıyla dört ilde yerel yayın yapan gazetelere abonelikler 2017 yılında da devam edecektir. Ajansın personel alım ilanları ve Ajans çalışmaları ile ilgili duyuruların yerel ve yaygın medyada yayınlanmasına devam edilecektir.

Tablo B.1 Kurumsal İletişim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Medya Takibi	THİB	01.01.2017 31.12.2017	6.000
Ajans Abonelikleri	THİB	01.01.2017 31.12.2017	10.000
Yerel Medya Abonelikleri	THİB	01.01.2017 31.12.2017	7.000
İlanlar ve Duyurular	THİB	01.01.2017 31.12.2017	30.000

B.2. Tanıtım Faaliyetleri

B.2.1. Çıldır Gölü Medya Kampı

Yılın yaklaşık dört ayı yüzeyi buzlarla kaplı olan Çıldır Gölü'nün alternatif bir kış turizm destinasyonu olarak sunulması amacıyla Göl üzerinde bir basın tanıtım organizasyonu düzenlenecektir. Yerli ve yabancı televizyon kanalları, foto muhabirleri ve gazetecilerden oluşacak yaklaşık 20 kişilik grubun buz kırılarak balık avlanması, atlı kızak turları, buz üzerinde sörf gibi etkinlikleri gerçekleştirmeleri sağlanacaktır. Ayrıca, gazeteci grubu Çıldır Gölü'nün buzla kaplı yüzeyinde bir uçtan diğer uca yürüyüş yapacaklardır. Önceki yıllarda düzenlenen ve reklam eşdeğerliliği yüksek olan organizasyon 2017 yılının kış aylarında gerçekleştirilecektir. Etkinlikte çekilen fotoğraflar düzenlenecek sergilerle kamuoyuna tanıtılacaktır.

B.2.2. Karla Karışık Tuval

Ajansımız geçmiş yıllarda doğunun kültür merkezi olan Serhat illerini kültür ve sanat faaliyetleri ile buluşturmak amacıyla 2015 yılında bir sanat çalışmayı düzenlemiştir. 11

ressamın katıldığı çalıştay kapsamında, ressamlar Ani Antik Kenti, İshak Paşa Sarayı, Ağrı Dağı ve Kars Kalesi gibi tarihi ve kültürel değerlerin resimlerini çizmiş ayrıca Gülahmet Aytemiz Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde okuyan resim bölümü öğrencileri ile buluşmuşlardır. Etkinlik, yazılı ve görsel medyada geniş yankı uyandırmıştır.

Bu faaliyetlerin kış versiyonu 2017 yılının ilk yarısında tekrar düzenlenecektir. Düzenlenecek olan program kapsamında tarihi ve turistik değerler usta sanatçıların tuvallerinde hayat bulacaktır. İcra edilecek olan çalışmalar sergilenecektir.

B.2.3. Serhat'ı Keşfet: 2. Geleneksel Kış Turizmi Tanıtım Organizasyonu

Ajansımız bölgenin sahip olduğu turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve alternatif turizm olanaklarının tanıtılması amacıyla çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Ajans bu kapsamda hazırladığı kent turizm keşif rehberlerinde dört il için safari, yürüyüş, bisiklet rotaları belirlemiş ve "Serhat'ı Keşfet" teması ile bir tanıtım programı yürütmeye karar vermiştir. Programın ilk ayağı 16-18 Mayıs 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Serhat'ı Keşfet: Off Road" organizasyonu ile başlamıştır. Keşif turunun tamamı filme alınmış ve ulusal bir kanalda yayımlanmış ve medya analiz sonuçlarına göre 3,5 milyon kişiye erişim sağlanmıştır. 2016 yılında yapılan kış etkinliği ulusal ve yerel medyanın oldukça dikkatini çekmiş ve medya yansımalarında geniş yankı uyandırmıştır. Karda kaşar yuvarlama ve iglo yapımı başta olmak üzere kar üzerinde birtakım yarışmalar düzenlenmiştir. 2016 yılındaki tanıtım etkinlikleri, hem yöreden hem de yöre dışından birçok turistin yüksek beğenisini toplamıştır.

2017 yılında da benzer bir organizasyon gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Organizasyon kapsamında hem karlı kış mevsimi hem de kaşar peynirinin tanıtımı için yerel kurum ve kuruluşlarla beraber ulusal davetlilerle ortak bir program hayata geçirilecektir. Burada amaç, Bölgenin tanıtımını yalnızca yerel unsurlarla değil aynı zamanda ulusal unsurlarla da ortaklaşa yaparak tanıtım faaliyetlerinin ülke geneline ulaşmasını sağlamaktır.

B.2.4. Kars Harakani Kitap Fuarı Organizasyonu

Serhat Kalkınma Ajansı; sivil toplum örgütü, özel sektör temsilcileri ve kamu sektörünü bir araya getirerek Bölgesel kalkınma için yerel potansiyeli ortaya çıkarmaktadır. Bu amaçla Ajansımız sadece ekonomik faaliyetler değil aynı zamanda da kültürel zenginliği de ortaya çıkarmak için de faaliyetler yürütmektedir. 2017 yılında ilki düzenlenecek olan Kars Harakani Kitap Fuarı Organizasyonu ile hem Kars İlinin hem de Harakani Hazretlerinin tanıtılması hedeflenmektedir.

B.2.5. Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (6)

2011 yılından bu yana her yıl düzenlenen Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması'na 2017 yılında devam edilecektir. Yarışma, başta üniversitelerin televizyon ve sinema bölümlerinde okuyan öğrenciler olmak üzere sinema ve belgeselle ilgilenen amatör ve profesyonel yönetmenlerin dikkatini çekmekte ve bölgenin tanıtımına büyük katkı sağlamaktadır. Önceki yıllardan farklı olarak bu yıl film çekimleri öncesi eğitim ve atölye çalışmaları yapılarak bu alanla ilgilenenlerin daha kaliteli eserler oluşturulması katkı sağlanması hedeflenmektedir.

B.2.6. Sanal Tur Projesi ve Uygulaması

Ajansımız tarafından TRA2 Bölgesinin gerek yurtiçi ve yurtdışı fuarlarında gerekse de yerelde tanıtımını daha somuta indirgemek amacıyla bölgede 360 derece sanal tur yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu proje ile bölge turizm tanıtımının daha somut olması ve Turizm potansiyelinin artırılması hedeflenmektedir. Yapılacak sanal turda İngilizce ve Türkçe dil desteği olacaktır. Proje Türkiye pazarında aktif olarak çalışan tüm yerli ve yabancı seyahat acentaları, tur operatörleri ve sektör temsilcileri ile paylaşılacaktır.

B.2.7. Dengbejlilik Belgeseli

Unutulmaya yüz tutmuş aşıklık geleneğinin topluma tanıtılması amacıyla Ajansımız tarafından Sazın Şairleri Serhat'ın Aşıkları belgeseli çekilmiş ve ulusal televizyon kanallarından İz TV'de yayınlanmış, toplumda ve basında olumlu yansımaları olmuştur. Bu kapsamda yine unutulmaya yüz tutan Bölgemizin önemli değerlerinden Dengbejlilik kültürünün tanıtılması amacıyla benzer bir belgesel çekimi yapılacaktır. Çekimler bu kültürün hala devam ettiği Bölgemiz illerinden Ağrı İli başta olmak üzere saha çalışmaları sonucu gerekli görülen diğer illerde de yapılacaktır. Çekimlerin tamamlanmasının ardından Ağrı İlinde düzenlenecek bir organizasyonla belgeselin tanıtımı yapılacaktır.

B.2.8. Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri

Bölgemizin önemli değerleriyle ilgili farkındalık yaratılması amacıyla önceki yıllarda yapılmış olan belgesel filmlere 2017 yılında da devam edilecektir. 2017 yılı için hazırlanacak belgesellerden birisi ile Horasan'dan gelerek Anadolu'yu mesken tutan, Anadolu'nun manevi sahiplerinden birisi olan ve Ahmed Yesevi'den Hz. Mevlana'ya kadar pek çok velinin nur ve feyiz kaynağı olan Ebu'l-Hasan Harakani Hazretlerinin tanıtılması hedeflenmektedir. 2017 yılında hazırlanacak bir diğer belgeselde ise 17.yüzyılda yaşamış şair, tarihçi ve mutasavvıf olan Ahmed-i Hani konu alınacaktır. Devrinin tasavvuf ve edebiyat alanında önde gelen şahsiyetlerinden birisi olan Ahmed-i Hani'nin türbesi Doğubayazıt ilçesindedir. Harakani Hazretlerinin türbesi Kars'ta bulunmakta olup her iki türbe her yıl çoğunluğu bu Bölge kökenli binlerce kişi tarafından ziyaret edilmektedir. Bölgenin manevi sahipleri olan bu şahsiyetlerin tanıtımına katkı sağlanması ve Bölgede inanç turizminin geliştirilmesi amacıyla animasyon tarzında iki adet belgesel film hazırlanacaktır. Bölgemizin önemli kültür değerlerinden olan Aşık Şenlik'in hayatı ve sanatı da bu yıl hazırlanacak bir diğer belgeseldir. Bu belgesellerin çeşitli etkinliklerde ve ulusal televizyon kanallarında yayınlattılmasıyla Bölgenin inanç turizmi ve edebi değerleriyle ilgili kamuoyunda farkındalığının artırılması hedeflenmektedir.

B.2.9. TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmleri

Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan TRA2 Bölgesi sahip olduğu tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri ile önemli bir turizm potansiyeli barındırmaktadır. Son yıllarda ulaşım imkânlarının gelişmesi, altyapı yatırımları ve özellikle turizm sektöründeki yatırımların tamamlanmasıyla Bölgeye gelen turist ve yatırımcı sayısında artış olmuştur. Bölgemizdeki bu değişim ve gelişimin kamuoyuna aktarılması ve insanların kafasında kötü

imajın yıkılması için güncel tanıtım filmlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bölgedeki her bir il için 5-7 dakikalık tanıtım filmleri hazırlanacak olup bu filmlerin çeşitli organizasyonlarda kullanılması ve ulusal kanallarda yayınlanması hedeflenmektedir. Filmlerde doğal, tarihi ve kültürel değerlerin yanı sıra bölgenin yatırım ortamındaki değişim vurgulanacaktır.

B.2.10. Kristal Kar Film Festivali Organizasyonu

Soyut bir olgu olan tanıtım ölçülebilir bir kavram olmayıp kendisini daha çok sanatsal araçlarla ortaya koymaktadır. Tarihi, turistik potansiyeli ve sahip olduğu kültürel zenginliği ile Bölgemizin ve illerimizin tanıtımına en büyük katkıyı sanatsal faaliyetler sağlayabilir. Bu doğrultuda kenti tanıtmak amacıyla ulusal ve/veya uluslararası organizasyonları bu ilde düzenlemek gerekli görülmektedir. Geçmiş yıllarda Uluslararası Altın Kaz Film Festivaline kısa süreli de olsa Kars İli ev sahipliği yapmış olup bu durum ilde çok sayıda uzun metrajlı filmlerin ve dizilerin çekilmesini sağlamıştır. Böylece, kentin ekonomisine de dolaylı yünden katkı sağlayan bu festivalin tekrar canlandırılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda, 2017 yılında Kars Kaz Film Festivali adı altında bir film festivalinin düzenlenmesi planlanmaktadır.

Tablo B.2 Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Çıldır Gölü Medya Kampı	THİB	01.01.2017 31.05.2017	35.000
Karla Karışık Tuval	THİB	01.01.2017 31.03.2017	60.000
Serhat'ı Keşfet: 2. Geleneksel Kış Turizmi Tanıtım Organizasyonu	THİB	01.01.2017 31.01.2017	120.000
Kars Harakani Kitap Fuarı Organizasyonu	THİB	01.02.2017 31.12.2017	10.000
Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (6)	THİB	01.04.2017 31.12.2017	50.000
Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	THİB	01.06.2017 31.12.2017	30.000
Dengbejlilik Belgeseli	THİB	01.01.2017 31.12.2017	25.000
Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri	THİB	01.01.2017 31.12.2017	130.000
TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	THİB	01.01.2017 31.12.2017	30.000
Kristal Kar Film Festivali	THİB	01.01.2017 31.12.2017	10.000

B.3. Katılım Sağlanacak Organizasyonlar

B.3.1. Yurtiçi Turizm Fuarları

2017 yılında yurt içerisinde bölge turizm değerlerinin tanıtımının yapılması amacıyla EMITT Fuarı, YÖREX Fuarı, Van Fuarı ve Travel Turkey İzmir Fuarı'na katılım sağlanacaktır.

Fuarlar kapsamında bölgedeki turizm işletmeleri ve yöresel ürün üreticileri organizasyona davet edilerek Ajans standından faydalanmaları, iş bağlantıları yapmaları ve sektördeki güncel gelişmeleri takip etmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca, Valiliklerin organizasyonu ile büyükşehirlerde düzenlenen tanıtım günlerine katılım sağlanarak Ajansın ve Bölgenin tanıtımı yapılacaktır.

B.3.2. Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri

Bölgemizin turizm değerlerinin tanıtımı ve işbirlikleri kurulması amacıyla hedef pazar olarak belirlenmiş olan Rusya, Azerbaycan, Gürcistan, Ukrayna, Almanya, Polonya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Japonya’da düzenlenmiş olan turizm fuarlarına önceki yıllarda katılım sağlanmıştır. 2017 yılı içerisinde ilgili Kültür ve Tanıtma Ataşeliklerince Türkiye standında yer tahsis edilmesi ve Kalkınma Bakanlığı tarafından izin verilmesi halinde, Rusya Federasyonu, Çin, Güney Kore, Japonya, Polonya, Azerbaycan, Gürcistan, İran, Rusya, Almanya, Hollanda, Birleşik Arap Emirlikleri ve Ukrayna’da gerçekleştirilecek fuarlara katılım sağlanması hedeflenmektedir. 2017 yılı içerisinde bölgedeki paydaşların katılımıyla öncelikli olarak tarım, hayvancılık, turizm ve imalat sektörlerinde teknik inceleme gezilerinin düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu gezilerde TRA2 Bölgesine benzer özellikler taşıyan yörelerin yerinde incelenmesi ve iyi uygulama örneklerinin ziyaret edilmesi planlanmaktadır.

Tablo B.3 Katılım Sağlanan Organizasyonlar

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Yurtiçi Turizm Fuarları	THİB	01.01.2017 31.12.2017	300.000
Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri	THİB	01.01.2017 31.12.2017	300.000

B.4. Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri

B.4.1. SERKA Bültenleri

Ajansın yürüttüğü çalışma ve faaliyetlerin yer aldığı “Serhat’ta Gündem” adlı bülten yılda üç defa yayımlanmaktadır. 2017 yılında da bu faaliyete devam edilecektir.

B.4.2. Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri

TRA2 Bölgesi’nin tanıtımı amacıyla yerel ve yaygın gazetelerde tanıtım ekleri çıkarılmaya devam edilecektir. Bölgedeki tarihi ve turistik değerler ile ajansın faaliyetlerini ve toplantılarını konu alan haber, makale ve dizi yazılarının yayımlanması sağlanacaktır.

B.4.3. Rapor, Kitap ve Broşür Basımları

2017 yılı çalışmaları kapsamında Ajans tarafından hazırlanan/hazırlatılan rapor, kitap, kitapçık ve broşür gibi materyallerin basımı yapılacaktır.

B.4.4. Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri

Ajansın tanıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere çeşitli promosyon malzemeleri ve tanıtım materyallerinin hazırlanması ve basımı gerçekleştirilecektir. Özellikle turizm fuarlarına yönelik bölgesel değerlerin yer aldığı promosyon malzemelerinin temini sağlanacaktır.

Tablo B.4 Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
SERKA Bültenleri	THİB	01.01.2017 31.12.2017	15.000
Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	THİB	01.01.2017 31.12.2017	15.000
Rapor, Kitap ve Broşür Basımı	THİB	01.01.2017 31.12.2017	300.000
Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri	THİB	01.01.2017 31.12.2017	70.000

B.5. Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin Faaliyetler

Bilgi İşlem Servisi, Ajans bilgi işlem altyapısının bakım, destek ve kontrol işlemlerini yıl boyunca yapacaktır. Bu işlemlerin bir parçası olarak sistem güvenliğinin sağlanması amacıyla sistemdeki lisans yenileme ve yükseltme işlemleri yapılacaktır. 2017 yılında sona eren sertifika sürelerinin uzatıma ihtiyacı halinde 3 yıllık yenilemeler yapılacaktır. Sistemin genel kontrolleri periyodik olarak yapılacaktır. Ajansın İnternet sitesinin geliştirmesi, güncellemesi, duyuru ve haber ekleme işlemleri Bilgi İşlem Servisi tarafından yapılmaya devam edecektir.

Ayrıca, sistemlerin (serverların) sanallaştırılması işi Ajansımız için önem arz etmekte olup bilgi işlem süreci için güvenli ve gerekli bir işlemdir. Bu iş için bilgi sistemleri servisi maliyetin fazla olması ve kullanıcı düzeyinde donanım ve yazılım sorunlarının giderilmesi servis tarafından rutin olarak gerçekleştirilmesi için 2017 yılında değişen teknoloji şartları gereğince, sistem kurulumunun hatasız yapılabilmesi için eğitim alınması öngörülmektedir. Bilgi güvenliği ve bilgi akışının hızlanmasını sağlayacak olan bu sistemin diğer Ajanslarda olduğu gibi Ajansımızda da kurulması planlanmaktadır.

Tablo B.5 Bilgi İşlem Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri	THİB	01.01.2017 31.12.2017	15.000
Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)	THİB	01.01.2017 31.12.2017	30.000
Serhat Bölgesi Turizm Web Sitesi	THİB	01.01.2017 30.06.2017	40.000
Fiziksel Server'lerin Sanallaştırılması	THİB	01.01.2017 31.12.2017	150.000

C. PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON

Serhat Kalkınma Ajansı, 2017 yılında TRA2 Bölgesinde ekonomik ve sosyal alanlarda sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlanması amacıyla hazırlanmış olduğu 2014-2023 Bölge Planı'nda belirlenmiş olan öncelik alanlarında çalışmalarına devam edecektir. Bölge Planı, DAP Eylem Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programlarında yer alan sorumluluk ve ilgililik durumuna göre belirlenen ve bölge için ivedilik teşkil eden 4 adet strateji ve eylem planı hazırlanacak ve 15 adet araştırma ve geliştirme faaliyeti yürütülecektir.

C.1. Strateji ve Eylem Planlarının Hazırlanması

TRA2 Bölgesinde sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamak amacıyla hazırlanmış olan Bölge Planı, DAP Eylem Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programlarının bölgemizde ivedilikle uygulanmasının temini için 2017 yılında 3 adet Strateji ve Eylem Planı hazırlanacaktır.

C.1.1. İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri

Kalkınma Ajansları YDO Yönetmeliğinde ifadesini bulan, taslakları hazır olan ancak Kalkınma Bakanlığı tarafından kılavuzu yayımlanmadığı için henüz hazırlanmayan İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejilerinin Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının (TYDTA) işbirliği ile 2017 yılı içinde tamamlanması öngörülmektedir. 3 yıllık bir dönemi kapsayacak olan İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisinde yer alacak sektörler, yerel paydaşlarla birlikte 2012 yılından beri sahada yürütülmekte olan çalışmalar neticesinde tarım, dış ticaret, turizm, yenilenebilir enerji ve sanayi olarak belirlenmiştir. Söz konusu strateji illerdeki paydaşların da görüşü alınarak hazırlanacak ve ayrıca İl Yatırım Tanıtım Platformu kurulması için altlık teşkil edecektir.

C.1.2. TRA2 Bölgesi Hayvancılık Eylem Planları

Bölgenin en büyük geçim kaynağı olan hayvancılık sektöründe sürdürülebilir kalkınma eylemlerinin belirlenmesi amacıyla 2014-2023 Bölge Planı'nda belirlenen "Rekabet Edebilirlik" gelişme ekseninin "4.1 Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması" önceliğine ilişkin 2016 yılında "TRA2 Bölgesi Küçükbaş Hayvancılık Eylem Planı" ile Kars ve Ardahan İlleri Büyükbaş Hayvancılık Eylem Planları hazırlanmıştır. Bu çalışmaların devamı olarak Ağrı ve Iğdır İlleri Büyükbaş Hayvancılık Eylem Planı ile TRA2 Bölgesi Kaz ve Arıcılık Eylem Planları hazırlanacaktır.

Eylem planlarının hazırlık aşamasında Ajans hazırlayacağı mevcut durum analizini odak grup toplantılarıyla paydaşların değerlendirilmesine sunacaktır. Odak grup toplantılarından elde edilen verilerle eylem planları oluşturulacaktır. Taslak eylem planının hazırlanmasının ardından kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi ve katılımcılığın sağlanması amacıyla yönelik olarak yapılacak olan çalıştay/toplantılarla bölge illerinde yer alan kamu kurum kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının sorumluluk alanlarının belirlenecek ve eylemlerin uygulama takvimi oluşturulacaktır. Eylemler toplam dört yıllık bir süre için yıllık olarak tespit edilecektir. TRA2 Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı'nın

Ajans tarafından hazırlanması öngörülmekte olup, gerektiğinde danışmanlık hizmeti alınması planlanmıştır.

C.1.3. SERKA 2017-2023 İletişim Stratejisi

Ajansın İletişim Stratejisi bu yıla kadar yıllık olarak oluşturulmaktaydı. 2016 yılında Ajansın Stratejik Planının hazırlanmasıyla birlikte Ajansın yürüteceği iletişim faaliyetlerinin uzun vadeli olarak planlanacaktır. Bu kapsamda Bölgede, Bölge ile etkileşim halinde olan bölge insanların yoğun olarak yaşadığı büyükşehirlerde ve Ajansın kamudaki algısının ölçülebilmesi amacıyla hizmet alım yönetimi ile anketler uygulanacak ve iletişim stratejisi hazırlanacaktır.

Tablo C.1 Hazırlanacak Strateji ve Eylem Planları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2017 31.12.2017	10.000
TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	ASGEP	01.01.2017 31.07.2017	50.000
SERKA 2017-2023 İletişim Stratejisi	THİB, ASGEP	02.01.2017 30.03.2017	30.000

C.2. Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri

TRA2 Bölgesinde sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamak amacıyla hazırlanmış olan Bölge Planı, DAP Eylem Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programlarının bölgemizde ivedilikle uygulanmasının temini için 2017 yılında 15 adet araştırma ve geliştirme faaliyeti yürütülecektir.

C.2.1. Geleneksel El Sanatları ve Meslek Kazandırma Eğitimleri

Geleneksel Türk Süsleme Sanatlarından Hat, Tezhip ve Ebru Sanatlarına ilişkin değerlerimizi korumak ve ilimizde eğitici yetiştirmeye yönelik bir okul oluşturmak suretiyle bu sanatların sürdürülebilirliği sağlanacaktır. Bu okul, usta-çırak ilişkisiyle öğrenilen klâsik sanatların aynı çatı altında toplanarak bir program içerisinde üç ayrı sınıfta öğretilmesi amacıyla kurulacaktır. Proje Serhat Kalkınma Ajansı ve Kars Valiliği arasında bir işbirliği protokolüne dayanılarak oluşturulmuş olup, ilk aşamada bir yıllık bir eğitim sürecini öngörmektedir. Ayrıca dezavantajlı gruplara meslek kazandırmaya yönelik diğer el sanatları eğitimleri de başlatılacaktır.

C.2.2. İlköğretim ve Ortaöğretimde Mentörlük Uygulamaları ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Sosyal gelişmişlik açısından Türkiye sıralamalarında en sonlarda yer alan TRA2 Bölgesinde bu durumdan en fazla etkilenen kesimlerden birisi de çocuklar ve gençlerdir. Bölgedeki ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim seviyesinde 300.000 ve bölgedeki üniversitelerde yaklaşık 40.000 öğrenci mevcut olup bu rakam bölgenin toplam nüfusunun %30'una tekabül etmektedir. Hali hazırda bölgemizdeki öğrencilerin bir kısmı ihtiyaç duydukları rehberlik

hizmetini okullarından alabilirken birçok öğrencinin bu hizmet ve destekten etkin olarak yararlanamadıkları gözlemlenmektedir. Yapılacak olan araştırmada Kars ilinde farklı eğitim seviyesindeki öğrenciler için hem saha taraması hem de sektör temsilcileri ile birlikte oluşturulacak bir uygulama yapılarak mevcut sorunların tespiti ve çözüm yolu önerisi oluşturulması hedeflenmektedir. Bu çalışmada Bölge üniversiteleri ile işbirliği yaparak Ajans koordinasyonunda gerçekleştirilecektir. Yapılan saha araştırmalarının sonucu ile ilgili olarak bir rapor hazırlanacaktır.

C.2.3. Yazılım, Kodlama ve Mobil Uygulama Eğitimleri

Teknolojik yeniliklerin ve teknolojinin getirdiği kolaylıkların günümüzde internet tabanlı uygulamaların sayısı hızla artmaktadır. Fiziksel bir girdisi veya çıktısı olmayan bu mecrada Google, Facebook, Twitter gibi dünya devi firmalar ortaya çıkmış ve dünyanın gidişatını değiştirmiştir. Basit bir fikir ile başlayan bu girişimler iyi veya kötü yönde insanların hayatına dokunmaktadır. Ülkemiz, insan ihtiyaçlarının karşılanması temeline dayanan parlak fikirler bulunması konusunda oldukça zengin olmasına rağmen bu fikirlerin hayata geçirilmesi noktasında gerek sermaye eksikliği gerekse risk alamama nedeniyle potansiyelini kullanamamaktadır. Yazılım temeline dayalı internet girişimlerinde ise parlak fikirlerin fiziksel mekana, hammaddeye ihtiyaç olmadığı için çok düşük maliyetlerle kısa sürede hayata geçirilmeleri mümkündür. İnternet teknolojilerine ve mobil uygulamalara aşina olan herkesin hedeflendiği bu çalışma ile toplumun farklı düzeylerinden toplam 100 kişiye eğitim verilmesi planlanmaktadır. Eğitimlerde android ve IOS tabanlı sistemler için oyun ve program yazımı öğretilecektir. Eğitimler için danışmanlık hizmeti alınabileceği gibi Microsoft ve mobil operatörlerle işbirliği yoluna da gidilebilecektir.

C.2.4. TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Mevcut Durumu Araştırması

Mesleki eğitim ülkemizin önemli sorunlarından biridir. Hem Türkiye genelinde hem de Bölge özelinde mesleki eğitim yetersiz kalmakta, her sektörde nitelikli teknik eleman ihtiyacı karşılanamamaktadır. Bölge Planı'nda yer alan sosyal kalkınma gelişme eksen 1.1 numaralı işgücünün beceri seviyesinin yükseltilmesi ve istihdam edilebilirliğin artırılması önceliğiyle de paralel olarak bölgede mesleki eğitimin mevcut durumunun tespitine yönelik bir saha araştırması yapılacaktır. Çalışma kapsamında odak grup toplantıları, saha araştırması ve değerlendirme çalışmaları düzenlenecektir. Bölge illerinde yer alan üniversiteler ve Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliği yapılacak ihtiyaç olması halinde profesyonel bir firmadan hizmet alımı yoluyla yapılacaktır.

C.2.5. TRA2 Bölgesinde İmalat Sanayi Araştırması

İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması Bölge Planı rekabet edilebilirlik gelişme eksen 4.3 numaralı önceliklidir. Ayrıca ODOP İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programı 39 numaralı eylemde bölgesel ve ulusal düzeyde iş ve yatırım ortamı değerlendirme raporları hazırlanacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda bölgedeki imalat sanayinin mevcut durumunun ortaya konulması amacıyla bir saha araştırması yapılması planlanmaktadır. Saha araştırması hizmet alımı yoluyla yapılacak olup, düzenlenecek odak grup toplantılarıyla ilgili kurumların da görüş ve önerileri raporda yer verilecektir.

C.2.6. TRA2 Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması (Ardahan, Iğdır, Kars)

2016 yılında Ağrı ilinde kadının sosyo-ekonomik durumunu ortaya koyan bir çalışma yapılmıştır. Çalışmaya pilot il olarak Ağrı'dan başlanmış olup 2017 yılında Ardahan, Iğdır, Kars illerinde çalışmaya devam edilecektir. Çalışma kapsamında kadının mevcut durumu, statüsü, çalışma hayatı vb. göstergelerin ele alınması planlanmaktadır.

C.2.7. TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz

Kalkınma Bakanlığı tarafından 2015 yılında yapılan Sosyal Analiz Çalışması yerel paydaşlar ve ulusal düzeyde profesyonellerle birlikte incelenerek detaylı bir analiz yapılacaktır. Analiz kapsamında TRA2 Bölgesi'nde geniş saha çalışması ile yerel paydaşlara uygulanacak anket ve görüşmeler yapılacaktır. Çalışma için konuyla ilgili uzman akademisyenlerden ve/veya profesyonel firmalardan hizmet alımı yapılacaktır.

C.2.8. Dış Ekonomik Coğrafya Analizi

Bölge illeri sahip olduğu jeopolitik önem dolayısıyla sanayi, ticaret ve lojistik sektörlerinin gelişimi noktasında önemli bir fırsata sahiptir. Özellikle 2015 yılında faaliyete geçen Aktaş Sınır Kapısı ve kapasitesi artırılarak yenilenmiş olan Dilucu Sınır Kapısı, halen inşası devam eden Bakü-Tiflis-Kars demiryolu hattı ile şuan proje aşamasında olan Kars-Iğdır-Nahcivan demiryolu hattı, Ankara-Kars hızlı tren projesi ve Kars Lojistik Merkezi, Cazibe Merkezi Programı gibi büyük ölçekli kamu yatırımları Bölge için büyük bir potansiyel yaratacaktır. Bu potansiyelin harekete geçirilmesi amacıyla Serhat Kalkınma Ajansı faaliyete başladığı 2010 yılından bugüne kadar Bölgenin mevcut durumuna ve komşu ülkelerdeki yatırım ortamı ve ticaret fırsatlarına yönelik birçok çalışma yapmıştır. İllerin uygun yatırım alanları, komşu ülkeler iş rehberleri, sınır kapıları ve lojistik sektörlerine ilişkin raporlar hazırlamış ve kamuoyuyla paylaşmıştır. Araştırmaların yanı sıra çeşitli organizasyonlar, toplantılar, tanıtımlar düzenlemiş ve kurum, kuruluş ve şirketlere proje destekleri sağlamıştır.

TRA2 Bölgesi Dış Ekonomik Coğrafya Analizi, bölgenin çevre iller ve komşu ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini ürün bazında ortaya koyarak bugüne kadar yapılan çalışmalarını bütünlüsel bir nitelik taşıyacaktır. Bölgemizdeki ulaşım ve lojistik yatırımlarının tamamlanması ile Bölgemizin Asya ile Avrupa arasında mevcut ticaretten daha fazla pay alması beklenmekte olup çalışma ile bu ticaretin ürün bazında incelenmesi ve Bölgemiz için potansiyel taşıyan ürünlerin tespit edilmesi hedeflenmektedir. Çalışma istatistikî analizlerin yanı sıra bölge içindeki üretici ve dış ticaret sektöründeki paydaşlara yapılacak anket sonuçlarının birlikte değerlendirmesini içerecek olup, üniversiteler ile işbirliği kapsamında veya hizmet alımı yoluyla yapılacaktır.

C.2.9. Rakamlarla Serhat İlleri

Ajans 2011, 2012 ve 2016 yıllarında Bölgenin sosyo-ekonomik durumuyla ilgili başlıca istatistikleri bir araya getirerek kamuoyunun kullanımına sunmuştu. Bu çalışmaların bir devamı olarak TÜİK ve diğer kurumlardan toplanacak başlıca istatistiklerle Bölge ile ilgili bir veri kaynağı oluşturulacaktır. Bu istatistikler Ajansın internet sitesinden kamuoyunun

bilgisine sunulacaktır. Ajansın internet sitesinde her ay periyodik güncellenen bir “Rakamlarla Serhat İlleri” bölümü oluşturulacaktır.

C.2.10. TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması

Turizm bölgenin önemli değerlerinden biridir. Bölge planında da rekabet edilebilirlik gelişme eksenini altında 4.2 numaralı öncelik turizmde bölgesel marka olunması olarak yer almış, DAP Eylem Planı SH.6.1 numaralı eylemde turizm alt ve üst yapılarının iyileştirileceği, alternatif turizm türlerinin gelişiminin destekleneceği ve ulusal ve uluslararası tanıtım ve organizasyonlar düzenleneceği belirtilmiştir. Turizmde son yıllarda gastronomi ve yerel ürünlerin değeri hızla artmaktadır. Turizmde bölgesel marka olmayı desteklemek için bölgesel yerel ürünler araştırması yapılacaktır. Çalışmada yerel ürünlerin pazarlama stratejilerine de yer verilecektir. Çalışma kapsamında literatür taraması, saha araştırması, odak grup toplantıları ve çalıştaylar düzenlenecektir. Çalışmanın tamamlanması için faaliyet kapsamında bölge illerinde yer alan üniversitelerimiz ile işbirliğine gidilecek ayrıca profesyonel bir firmadan hizmet alımı yapılacaktır.

C.2.11. Ekoturizm ve Boğatepe Örneği

TRA2 Bölgesi’nde ekoturizm denilince ilk akla gelen yerleşim yerlerinden olan Boğatepe (eski adıyla Zavot köyü) köyü 2007 yılında bilinçli olarak başladığı ekoturizm faaliyetlerinin onuncu yılını dolduracaktır. Geçen süre zarfında Boğatepe gerek yerel halkın örgütlenmesi, gerek bireysel gayretler ve gerekse ulusal ve uluslararası fonların desteğiyle bilinirliğini ve tanınırlığını artırmıştır. Doğal güzelliklerinin yanı sıra tarihi 100 yıla dayanan peynircilik ve özellikle Gravyer üretimindeki başarısı köyün yerli ve yabancı misafirleri ağırlamasına zemin hazırlamıştır. 1880’li yıllarda kurulan köyde 1920 yılına kadar beyaz Ruslar, Malakanlar ve Rumların yaşadığı bilinmektedir. Çok kültürlü bir yapıya sahip Boğatepe köyünde peynirciliğin tarihinin anlatıldığı Peynircilik Müzesi Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı desteğiyle kurulmuştur.

Çalışma programında yer alan bu faaliyet çerçevesinde; Boğatepe köyünde son 10 yıldır bilinçli olarak yürütülen ekoturizm faaliyetlerinin geldiği nokta, Ekoturizm alanında doğru ve yanlış yapılanlar/eksiklikler, ekoturizmin geliştirilmesi için yol haritası gibi konularda çalışmalar yürütülecektir. Literatür taraması, mevcut durum analizi, gerekli olması durumunda iyi uygulama örneklerinin yerinde incelenmesi, hem köy halkının hem de köyü ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin görüşlerinin alınması, Boğatepe köyünün markalaşması ve tanınırlığının artırılarak Kars ilindeki ve TRA2 Bölgesindeki diğer köylere örnek olması amaçlanmaktadır. Çalışmanın 500 adet basılması planlanmaktadır.

C.2.12. Ağrı İli İlçe Durum Raporları

2016 yılında hazırlanmasına başlanan Patnos ilçe strateji raporuna Doğubayazıt ile devam edilmesi planlanmaktadır. Çalışmada anket formları ve yüz yüze görüşmeler, odak grup toplantıları ile ilçenin sosyo-ekonomik durumu, mevcut yatırımlar ve sorunlar ele alınacaktır.

C.2.13. Kaz Yetiştiriciliği Fizibilite Raporunun Hazırlanması

Ardahan ilinde yürütülmekte olan temel iktisadi faaliyet Tarım ve Hayvancılık ve buna bağlı olarak Tarıma Dayalı İmalat Sanayidir. Bununla birlikte Ardahan ve Kars illeri kaz yetiştiriciliğinin de ilimizde oldukça öne çıkmaktadır. Kaz üretiminde önemli bir pazarlama çalışması olmamasına rağmen arz edilen bütün ürünler satılmakta, arz talebi yeterince karşılayamamaktadır. Kaz yetiştiriciliği bölge için özellikle de Ardahan ve Kars illeri için önemli bir potansiyel arz etmektedir. Kaz yetiştiriciliğinde modern üretim ve bu üretimin karlılık analizlerinin yapılması yatırım ortamının iyileştirilmesi adına önem arz etmektedir. Bu kapsamda 2017 yılı içerisinde kaz yetiştiriciliği için fizibilite raporu hazırlanacaktır. Raporla kaz yetiştiriciliğinin dünya ve Türkiye'deki durumu, Pazar durumu, maliyetler, optimum üretim kapasitesi, ve yatırım miktarının tespitine yönelik çalışma yapılacaktır. Bu süreçte Ardahan Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü paydaş olarak belirlenmiştir.

C.2.14. Iğdır'da Dış Ticaretin Görünümü ve Yeni Fırsatlar

İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi kapsamında eksik olan bölüm Iğdır'ın dış ticaretine ilişkin analizdir. Bu çerçevede Iğdır'da Dış Ticaretin Görünümü ve Yeni Fırsatlar başlıklı analiz çalışması 2017 yılı içinde gerçekleştirilecektir. Analizde dünya dış ticaretinin genel durumu, Türkiye'deki durum, lojistik, Iğdır'ın ihracat ve ithalatı ile ürün ve ülke deseni, sanayi yapısı ve buna uygun ülke eşleştirmeleri ve potansiyel pazarlar yer alacaktır. Çalışma kapsamında yurt içinde önemli lojistik ve sanayi merkezlerine teknik inceleme ziyareti gerçekleştirilecektir. Bu amaçla İzmir Kemalpaşa Lojistik Merkezi ve Kemalpaşa OSB ziyareti edilecektir.

Iğdır'da Dış Ticaretin Görünümü ve Yeni Fırsatlar çalışması, 2016 yılında Iğdır YDO tarafından kurulan Iğdır İhracat Platformu ile çalışmaları Iğdır Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Ajansın doğrudan faaliyet desteği ile tamamlanan Iğdır İhracat Stratejisini Belirliyor-Arz Yönü isimli raporun devamı niteliğindedir.

C.2.15. Etki Analizi Çalışması

Kalkınma Ajansları Destek Yönetimi Kılavuzu'nda İzleme ve Değerlendirme Birimi'nin görevleri arasında "Çeşitli kaynaklardan elde edilecek verileri ve değerlendirme anketleri sonuçlarını kullanarak, programların ara dönem, nihai ve etki değerlendirmelerini yapmak, bu değerlendirme sonuçlarını Yönetim Kuruluna ve Kalkınma Bakanlığı'na sunulmak üzere Genel Sekretere raporlamak" bulunmaktadır. Bu maddeye istinaden, izleme ve değerlendirme sürecinin önemli bileşenlerinden olan, etki değerlendirme çalışmaları kapsamında 2010, 2011, 2012 ve 2013 yıllarında uygulanan Mali Destek Programlarının etki analizi çalışması danışmanlık hizmeti alınarak yapılacaktır.

Tablo C.2 Araştırma Geliştirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Geleneksel El Sanatları ve Meslek Kazandırma Eğitimleri	ASGEP	01.01.2017 31.12.2017	1.000.000
İlköğretim ve Ortaöğretimde Mentörlük Uygulamaları ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi	ASGEP	01.02.2017 31.07.2017	250.000
Yazılım, Kodlama ve Mobil Uygulama Eğitimleri	YDO Koordinatörlükleri, ASGEP	01.03.2017 31.12.2017	400.000
TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	ASGEP	01.04.2017 31.07.2017	50.000
TRA2 Bölgesinde İmalat Sanayi Araştırması	ASGEP	01.04.2017 31.07.2017	50.000
TRA2 Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması (Ardahan, Iğdır, Kars)	ASGEP, YDO Koordinatörlükleri	01.02.2017 31.10.2017	200.000
TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz	ASGEP	01.01.2017 30.06.2017	250.000
Dış Ekonomik Coğrafya Analizi	ASGEP	01.01.2017 30.06.2017	150.000
Rakamlarla Serhat İlleri	ASGEP	01.05.2017 31.08.2017	75.000
TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması	ASGEP	01.01.2017 31.05.2017	100.000
Ekoturizm ve Boğatepe Örneği	Kars YDO, ASGEP	01.05.2017 30.09.2017	40.000
Ağrı İli İlçe Durum Raporları	Ağrı YDO	01.01.2017 31.05.2017	10.000
Kaz Yetiştiriciliği Fizibilite Raporunun Hazırlanması	Ardahan YDO	01.02.2017 31.10.2017	150.000
Iğdır'da Dış Ticaretin Görünümü ve Yeni Fırsatlar	Iğdır YDO	01.03.2017 31.08.2017	10.000
Etki Analizi Çalışması	İDB	01.01.2017 31.05.2017	80.000

D. PROJE ve FAALİYET DESTEKLEME

Serhat Kalkınma Ajansı 27 Ocak 2016 tarihinde kamuoyuna ilan ettiği 2016 yılı proje teklif çağrısı kapsamında üç adet mali destek programı uygulamış ve toplam 59 projeye 13.500.000 TL civarında hibe desteği sağlamıştır. Söz konusu projelerin tamamlanmasıyla birlikte TRA2 Bölgesinde yaklaşık olarak 26.000.000 TL tutarında yatırım gerçekleşmiş olacaktır.

2017 yılında yapılacak çalışmalar kapsamında sosyal sektörler ele alınacak ve kamu kurum-kuruluşları ile beraber sivil toplum örgütlerinin kapasite gelişimi ve dezavantajlı grupların

sosyal içermesine yönelik tedbirler gözetilecektir. 2017-2018 dönemi için 2014-2023 Bölge Planında belirlenen gelişme eksenleri ve önceliklere uygun olarak mekânsal ve sektörel özelleşmeyi içeren verimlilik artırıcı destek programları, kar amacı gütmeyen paydaşlara yönelik olarak tasarlanacaktır.

2014-2023 TRA2 Düzey II Bölge Planı ile uyumlu olacak şekilde 2017 yılında uygulanması öngörülen destek programları ile gelişme eksenleri ve öncelikler arasındaki ilişkiyi gösteren matris Tablo D.1'de sunulmuştur.

Tablo D.1: Bölge Planı ve 2017-2019 Destek Matrisi

Bölge Planı Gelişme Eksenleri ve Öncelikleri		YILLAR					
		2017		2018		2019	
		TD	Güdümlü Proje Desteği	TD	Güdümlü Proje Desteği	TD	Güdümlü Proje Desteği
1: Sosyal Kalkınma	1.1: İşgücünün beceri seviyesi yükseltilerek istihdam edilebilirliğin artırılması	X		X		X	
	1.2: Eğitimde altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi	X		X		X	
	1.3: Sağlıkta altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi	X		X		X	
	1.4: Kurumsal kapasitenin artırılması	X		X		X	
	1.5: Özel ilgi gruplarının toplumsal hayata aktif katılımının sağlanması	X	X	X	X	X	X
	1.6: Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi	X		X		X	
2: Çevresel Sürdürülebilirlik	2.1: Kentsel altyapının iyileştirilmesi	X	X	X	X	X	X
	2.2: Kırsal gelişmenin sağlanması	X	X	X	X	X	X
	2.3: Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi	X	X	X	X	X	X
	2.4: Enerji kaynaklarının etkin kullanılması	X	X	X	X	X	X
3: Erişilebilirlik	3.1: Bilgi ve teknolojiye erişim imkânının artırılması	X	X	X	X	X	X
	3.2: Ulaşım altyapısının iyileştirilmesi						
4: Rekabet Edebilirlik	4.1: Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması	X	X	X	X	X	X
	4.2: Turizmde bölgesel marka olunması	X	X	X	X	X	X
	4.3: İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması	X	X	X	X	X	X
	4.4: Dış ticaret ve lojistik merkezi olunması	X	X	X	X	X	X
	4.5: Tabii kaynakların katma değerinin artırılması	X	X	X	X	X	X
	4.6: Girişimcilik altyapısı ve kültürünün geliştirilmesi	X	X	X	X	X	X

D.1. 2017 Yılı Güdümlü Proje Desteği

Ajans, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak amacıyla bölgedeki girişimcilik ve yenilikçilik kapasitesini geliştirecek nitelikteki iş geliştirme merkezleri, teknoparklar, teknoloji geliştirme merkezleri ve işletmelerin ortak kullanımına açık fuar, ticaret merkezi, sergi salonu, laboratuvar ve atölye gibi büyük bütçeli altyapı ve/veya işletme desteklerini içeren projelere, proje teklif çağrısı yöntemi uygulamadan ‘‘Güdümlü Proje Desteği’’ kapsamında doğrudan mali ve teknik destek sağlayabilmektedir. Bu kapsamda Ajans’ın 2017 yılına kadar destek vermiş olduğu projelerin listesi Tablo D.3’de yer almaktadır. Güdümlü projeler ile ilgili detaylı bilgiler Ek-11’de yer almaktadır.

Tablo D.2: Desteklenen Güdümlü Projeler

Proje No	Proje Adı	Proje Sahibi	Uygulama Yeri	Proje Bütçesi	Destek Tutarı
TRA2/13/GDP03	Sarıkamış Doğal im Futbol Sahaları Ve Dağ Kızağı Projesi	Kars Kültür Turizm Altyapı Hizmet Birliği	Kars Sarıkamış	2.376.000 TL	1.782.000 TL
TRA2/13/GDP01	Ardahan İli Turizm Alt Yapısının Güçlendirilmesi Projesi	Ardahan İl zel İdaresi	Ardahan	4.279.666 TL	3.270.232 TL
TRA2/13/GDP04	İğdir Hayvan Hastanesi Projesi	İğdir Gıda Tarım Ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	İğdir	2.353.000 TL	1.764.750 TL
TRA2/14/GPD/0001	Tarihi Dokunun Korunması	Kars Kültür Turizm Altyapı Hizmet Birliği	Kars	4.000.000 TL	3.000.000 TL
TRA2/15/GPD01/0002	Ağrı Kent Yaşam Merkezi	Ağrı Orman İşletme Müdürlüğü	Ağrı	4.069.072 TL	3.000.000 TL
TRA2/16/GPD/0001	İğdir Sanayi Altyapısını Güçlendiriyor ve üretime Dayalı İhracata Yöneliyor	İğdir Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü	İğdir	2.000.000 TL	1.500.000 TL
TRA2/16/GPD/02/0001	Çıldır Gölü’nün Turizme Kazandırılması Projesi	Kars Kültür ve Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KARTAB)	Kars- Arpaçay-Çıldır Gölü	3.529.257 TL	1.500.000 TL
TRA2/16/GPD/01/0001	Sarıkamış Turizmi Canlandırma Projesi	Kültür ve Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KARTAB)	Sarıkamış Kayak Merkezi	3.296.387 TL	1.500.000 TL

Güdümlü proje desteği kapsamında desteklenecek projeler Yönetim Kurulu tarafından Bölge Planındaki gelişme eksenlerine ve önceliklere göre belirlenmekte ve Bakanlığın onayına sunulmaktadır. 2017 yılında bu kapsamda desteklenecek projelere ilişkin Bölgedeki ilgili kurum ve kuruluşlarla görüşmeler devam etmektedir. 2017 yılı güdümlü proje destek programı için toplam 6.800.000 TL bütçe tahsis edilmiştir.

D.2. 2017 Yılı Teknik Destek Faaliyetleri

Teknik Destek kapsamında Bölgedeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı yaşadıkları konularda destek sağlanması amaçlanmaktadır. Bu faaliyet kapsamında özellikle, bölgedeki kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının, plan, program ve proje hazırlanmasına katkı ve danışmanlık sağlama; uluslararası ilişkiler kurma becerisi kazandırma gibi insan kaynakları ile idari kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik destekler sağlanacaktır. Teknik destek faaliyetlerine ilişkin başvurular mevzuat gereği ikişer aylık dönemler halinde alınacak olup 2017 yılı Teknik Destek Programı için 1.000.000 TL bütçe ayrılmıştır.

D.3. 2017 Yılı Faiz Desteği

Kalkınma Bakanlığı tarafından ikincil mevzuat düzenlemelerinin tamamlanarak uygulama esas ve usullerinin belirlenmesi halinde 2017 yılında Bölge Planı gelişme eksenleri ve öncelikleri doğrultusunda faiz desteği programı uygulanacaktır.

D.4. 2017 Yılı Faizsiz Kredi Desteği

Kalkınma Bakanlığı tarafından ikincil mevzuat düzenlemelerinin yapılarak uygulama esas ve usullerinin belirlenmesi halinde 2017 yılında Bölge Planı gelişme eksenleri ve öncelikleri doğrultusunda faizsiz kredi desteği programı uygulanacaktır.

Tablo D.3: 2017 Yılı Destek Programları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
2017 Yılı Güdümlü Proje Desteği	PGPYB	01.01.2017 31.12.2017	6.800.000
2017 Yılı Teknik Destek Programı	PGPYB İDB	01.01.2017 31.12.2017	1.000.000
Faiz Desteği	PGPYB İDB	01.01.2017 31.12.2017	1.500.000
Faizsiz Kredi Desteği	PGPYB İDB	01.01.2017 31.12.2017	1.608.000

D.5. Diğer Faaliyetler

D.5.1. 2018 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları

Serhat Kalkınma Ajansı tarafından 2018 yılında uygulanacak olan proje teklif çağrısı hazırlık çalışmalarına 2017 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla başlanılacaktır. Bu kapsamda tüm bölge illerinde, Doğubayazıt, Göle, Kağızman, Patnos ve Sarıkamış ilçelerinde kamu ve özel sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarından katılımcılar ile bir araya gelinerek geçmiş yıllarda uygulanan mali destekler programlarının değerlendirilmesi yapılacaktır. Bununla birlikte yerel paydaşların Ajanstan beklentileri gözden geçirilerek uygulanacak mali destek programları bu doğrultuda hazırlanacaktır.

D.5.2. Faydalanıcı Destekleme Faaliyetleri

Faydalanıcı destekleme faaliyetleri kapsamında teknik inceleme ziyaretleri tarım, imalat sanayi ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren faydalanıcılara yönelik olarak uygulanacaktır. Bu kapsamda faydalanıcılar için seminerler (hayvan sağlığı, hayvancılıkta verimlilik, finansal yönetim, pazarlama, muhasebe vb.) ve üniversite işbirliği ile bilgi ve deneyim paylaşma toplantılarının yapılması planlanmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda yöresel ürünler, sulama, hayvancılık, seracılık vb. alanlarda gerçekleştirilen ziyaretlere benzer şekilde işletme sahiplerinin, bölge çiftçilerinin ve diğer paydaşların bilgi ve deneyimini artırmak amacı ile yurt içinde örnek teşkil eden firma ve tesislere de çalışma ve inceleme ziyaretleri yapılması planlanmaktadır.

D.5.3. Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri

Bölgesel rekabet edebilirliği geliştirme noktasında Ajans, nitelikli insan kaynağı ve bilgi birikimini AB ve diğer fonlardan faydalanma oranını artırmak için harekete geçirecektir. Kentsel altyapı, turizm, bölgesel rekabet edebilirlik ve insan kaynaklarının geliştirilmesi konularında aşağıda ifade edilen çalışmalara 2017 yılında da devam edecektir:

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın program otoritesi olduğu IPA-II Rekabetçilik ve Yenilik Sektör Operasyonel Programı kapsamında kabul edilen, Kars İl Özel İdaresinin başvuru sahibi ve Serhat Kalkınma Ajansı'nın projenin teknik açıdan yürütülmesi ve takibiyle sorumlu olduğu "Doğu Anadolu'da Pazar Odaklı Bir Strateji Çerçevesinde Süt Ürünleri Küme Geliştirme ve Peynir Altı Suyu Tesisi Projesi"nde planlanan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli hazırlıklar tamamlanmıştır. 2017 yılı içerisinde proje kapsamındaki mal alımı ve teknik yardım işlerinin ihaleleri gerçekleştirilecek olup yılın dördüncü çeyreğinde uygulama safhasına geçilmesi planlanmaktadır.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın program otoritesi olduğu IPA-II Rekabetçilik ve Yenilik Sektör Operasyonel Programı kapsamında kabul edilen Serhat Kalkınma Ajansı'nın başvuru sahibi olduğu "Tarihi Kimliğiyle Kars Kenti" projesinin saha ve ön hazırlık çalışmaları 2015 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Proje kapsamında yapılacak olan ihalelerin dosyaları hazırlanarak, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkililerine ulaştırılmıştır. 2017 yılı ilk çeyreğinde müşavirlik, teknik yardım ve yapım işleri ihalelerinin askıya çıkması öngörülmektedir. Söz konusu ihalelerin tamamlanmasını müteakiben 2018 yılında uygulama aşamasına geçilmesi hedeflenmektedir.

Tablo D.4: Diğer Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
2018 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları	PGPYB	01.07.2017 30.09.2017	5.000
Faydalanıcı Destekleme Faaliyetleri	PGPYB	01.01.2017 31.12.2017	50.000
Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	PGPYB, ASGEP	01.01.2017 31.12.2017	500.000

E. YATIRIM DESTEK ve TANITIM FAALİYETLERİ

TRA2 Bölgesinde faaliyet gösteren Yatırım Destek Ofisleri (YDO) 5449 sayılı Kanun çerçevesinde görevlerini ifa ederler. YDO'ların görevlerini yerine getirirken dikkate aldıkları ve ulaşılmaması gözettileri hususlar Kalkınma Ajansının koordinasyonunda hazırlanan TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı, DAP Eylem Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programlarıdır. 2017 yılında gerçekleştirilecek faaliyetler söz konusu plan ve programlara göre belirlenmiştir.

E.1. Yatırım Destek Faaliyetleri

E.1.1. Yatırım Takip Faaliyetleri

YDO'lar 5449 sayılı Kanununun 16. maddesi çerçevesinde özel sektör yatırımlarının takibi, koordine edilmesi ve izlenmesi görevini yerine getirmektedir. Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programı Eylem Planında yer alan İş ve Yatırım Ortamıyla İlgili Yönetişimin Bölgesel Düzeyde Geliştirilmesi bileşeninin 1. ve 2. politikalarında geçen bölgesel düzeyde yatırım ortamı değerlendirme raporlarının hazırlanması ve yatırım ortamının iyileştirilmesi sürecinde yönetişimi sağlamak amacıyla gerekli istişare platformlarının kurulması çalışmalarına veri teşkil etmek üzere de yatırım takip faaliyetleri icra edilecektir.

Yatırım takip faaliyeti kapsamında yatırım yerlerine saha ziyaretleri, yatırımcı işletmelerle görüşmeler, ilgili toplantılara (İl Koordinasyon Kurulu, İl İstihdam Kurulu vb.) katılım ve kurumlarla yapılacak görüşmeler bulunmaktadır. Bölge için önem arz eden önemli kamu yatırımları da bu kapsamda yerinde incelenecektir. Bilgilendirme yapılan ve yatırım desteği verilen özel sektör yatırımlarının ilerleme durumu da bu kapsamda incelenecektir. Toplanacak bilgiler; yatırımların amacı, süresi, maliyeti, ilerleme durumu, ilerleme olmaması halinde sebepleri ve bölgenin kalkınmasına etkileri konularında yapılacak değerlendirmelerde kullanılacaktır.

E.1.2. İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği

Yatırımcıların başvurusu üzerine özel kesim yatırımcılarının kamu kurum ve kuruluşlarına yaptıkları izin ve ruhsat başvurularının mevzuatta belirtilen süreler içerisinde sonuçlandırılması ve Yönetim Kurulu adına işlemlerin tek elden takip edilmesi YDO'ların görevleri arasında yer almaktadır. Kalkınma Ajansları mevzuatı çerçevesinde yatırımcıların başvurusu halinde izin, ruhsat, yer tahsisi ve yatırımlarının ilgili kurumlar nezdinde takibi işlemleri gerçekleştirilecektir.

E.1.3. Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği

Bakanlar Kurulunun 2012/3305 sayılı kararı gereğince Kalkınma Ajansına verilen görev çerçevesinde yatırımlarda devlet yardımları (hazine teşvikleri) ile ilgili işlemler YDO'lar tarafından gerçekleştirilmektedir. Teşvik belgelerine ilişkin yatırımların Ekonomi Bakanlığından gelecek taleplere istinaden 6'şar aylık dönemler halinde yatırım takip formuna uygun bir şekilde izlenmesi gerekmektedir. 2017 yılında da Ekonomi Bakanlığından

gönderilecek listeler üzerinden yeni teşvik belgeleri için izlemelerin yapılması planlanmaktadır. Bunun yanında ofisler yatırım teşvik belgesi almak isteyen veya bölgeye çekilen yatırımcılara her türlü desteği vererek teşvik belgesi almalarına yardımcı olmaktadır. İzleme ve teşvik belgesi müracaatına yardımcı olmak dışında tamamlama vizesi işlemleri Ekonomi Bakanlığı'nın talebiyle yerine getirilmektedir.

2017 yılı için YDO'lar tarafından, teşvik belgesi alımı ve tamamlanması için 30 işletmeye destek verilmesi beklenmektedir. Teşvik belgesi işlemleri ile ilgili olarak görevlendirme giderleri ortaya çıkacaktır.

Tablo E.1: Yatırım Destek Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Yatırım Takip (Kamu-Özel) Faaliyetleri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2017 31.12.2017	0
İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2017 31.12.2017	0
Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2017 31.12.2017	10.000,00

E.2. Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri

YDO'lar hali hazırda kendilerine müracaat eden yatırımcı, girişimci, kamu kurumu temsilcileri, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve halka Ajans çalışmaları, bölgenin yatırım olanakları ve destek mekanizmaları hakkında bilgi vermektedir. Görüşmelerin büyük çoğunluğu Ajans destekleri hakkında bilgi almak isteyen bireysel yatırımcılarla yapılmakta olup; yatırımcılar Ekonomi Bakanlığı (Hazine Teşvikleri), SERKA, İŞKUR, KOSGEB, TKDK vb. kurumların destekleri ve bölgenin yatırım ortamı hakkında bilgilendirilmektedir.

TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında yer alan Rekabet Edebilirlik gelişme eksenine göre altı öncelik bulunmakta olup; bunlar tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması, turizmde bölgesel marka olunması, imalat sanayinde verimlilik ve katma değer zincirinin bölgede kurulması, dış ticaret ve lojistik merkezi olunması, doğal kaynakların katma değerinin artırılması ve girişimcilik altyapısının geliştirilmesidir. Bununla birlikte Onuncu Kalkınma Planı 2014-2018 Öncelikli Dönüşüm Eylem Planında da yapılması öngörülen ve Kalkınma Ajansları sorumluluğunda olan çalışmalar kapsamında küçük ölçekli işletmelere yönelik olarak ürün tasarımı, işbirliği ve ortaklık geliştirme, ihracat imkânlarını değerlendirme, ürün çeşitlendirilmesi, kümelenme altyapısına ilişkin analizler, coğrafi işaret ve markalaşma konuları da 2017 yılı içerisinde odaklanılacak önemli faaliyetlerdir. Belirtilen önceliklere ulaşılması için bölgede özellikle potansiyel ve mevcut yatırımcıların ve yatırımcılara hizmet sağlayan kurumların görüşmeler, eğitimler ve toplantılar aracılığıyla bilgi seviyelerinin artırılması hedeflenmektedir.

E.2.1. Kurum, Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri

Faaliyet gösterdiği ilde daha etkin bir rol üstlenmeyi amaçlayan YDO'lar geçmiş yıllarda olduğu gibi 2017 yılında da il genelindeki işletme, sivil toplum kuruluşu ve kamu kurumlarına ziyaretler düzenlemeye devam edecektir. Bu ziyaretlerde Ajans faaliyetleri ve destekleri

hakkında bilgi verilmesinin yanı sıra bölge halkından bilgi toplanması ve Ajans ile ilgili beklentilerinin tespit edilmesi hedeflenmektedir. Yapılacak olan görüşmelerde özellikle yatırımcıların sorunları tespit edilerek, çözüm önerileri geliştirilecek ve yatırımcılara Ajans haricindeki kurum ve kuruluşların faaliyet ve destekleri hakkında bilgilendirmeler yapılacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarına ziyaretlerde bulunulacak, bu ziyaretlerde ilgili kurumların görev alanıyla ilgili hususlarda ve yatırımcılara dönük olarak teknik ve mali desteklere başvuru yapmaları teşvik edilecektir. Ayrıca illerde düzenli yapılan toplantılara katılım sağlanacaktır.

E.2.2. Yatırımcı Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri

Yatırımcı bilgilendirme ve danışmanlık faaliyeti, kişi veya kurum yönlendirmesi ile gelen, medyadan görüp ulaşan veya YDO'nun saha ziyaretleri sırasında karşılaştığı ve bilgilendirdiği yatırımcı kişi veya kuruluşlara sağlanan hizmeti ifade etmektedir.

2017 yılında 1400 yatırımcı kişi veya kuruluşa yönelik bilgilendirme, danışmanlık ve yönlendirme faaliyetinin yapılması planlanmaktadır. Bilgilendirme ve danışmanlık yapma neticesinde ilgili kişi veya kuruluşlar konusuna göre KOSGEB, TKDK, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü gibi diğer destek sağlayan kurumlara yönlendirilecektir. Gerekliğinde yatırımcılar için ilgili kurum veya kuruluşların yetkililerinden randevu alınması sağlanacaktır.

E.2.3. Türk Patent Enstitüsü (TPE) Bilgi Doküman Birimi Olunması

Sınai mülkiyet haklarının tesciline ilişkin faaliyetler yürüten TPE'nin taşra teşkilatının olmaması işletmelerin doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmalarının önündeki engellerden biridir. Halihazırda TRA2 illeri dışında Teknoparklar, Üniversiteler, Kalkınma Ajansları ve Sanayi Ticaret Odalarında açılan TPE bilgi doküman birimleri aracılığıyla bilgi akışını sağlayan TPE faaliyetleri hakkında daha ayrıntılı bilgi vermek ve doküman sağlamak amacıyla Bilgi ve Doküman Birimi olması planlanmaktadır. Bu konuda 2017 yılı içinde TPE ile gerekli temas kurulacak ve yetki alınacaktır.

Tablo E.2: Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Kurum, Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2017 31.12.2017	0,00
Yatırımcı Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2017 31.12.2017	0,00
Türk Patent Enstitüsü Bilgi Doküman Birimi Olunması	Kars YDO	01.01.2017 31.03.2017	10.000

E.3. Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları

E.3.1. Kars İli Sınır Ticareti ve Dış Ticaret Bilgilendirme Broşürü

Sınır ticareti imkanlarından yararlanamayan Kars ili 2015 yılında 0 (sıfır) ihracat değeri ile en kötü performansını göstermiştir. 25.01.2016 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile Kars Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar gereğince sınır ticareti yapabilecek iller arasına dahil edilmiştir. Bölge illerinden Ağrı ve Iğdır illerinin aşına olduğu sınır ticareti Kars ili için yeni bir gelir kapısı olma potansiyeli taşımaktadır. Ancak Karşılı işletme sahiplerinin ithalat ve ihracat konusunda yeterince bilgiye sahip olmaması onların risk almalarını engellemektedir. Bu sorunu çözmek için dış ticaret, sınır ticareti, ödeme yöntemleri, dış ticaret destekleri vb. konuları içerecek bir bilgi dokümanı hazırlanacaktır. Çalışmadan 500 adet bastırılması planlanmaktadır.

Öte yandan Kars ilinin Dilucu sınır kapısı üzerinden Nahçıvan'a sınır ticareti yapabilecek olması yeterli görülmemektedir. 2015 yılında açılan Aktaş sınır kapısı (Gürcistan) Kars'a yaklaşık 100 km mesafede olması nedeniyle daha önemli görülmektedir. Bu nedenle Kars'ın Aktaş üzerinden sınır ticareti yapabilmesi için de gerekli lobi faaliyetleri yürütülecek, ihtiyaç olması durumunda Kars Valiliği ve Kars Ticaret Odasına destek verilecektir.

Tablo E.3: Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Kars İli Sınır Ticareti ve Dış Ticaret Bilgilendirme Broşürü	Kars YDO	01.05.2017 30.09.2017	15.000

E.4. Yatırım Tanıtım Faaliyetleri

TRA2 Bölgesinde son yıllarda tamamlanan ulaşım, altyapı ve devam etmekte olan lojistik sektörü yatırımları bölgemiz ihracat kapasitesini artırmaktadır. Bölgenin ülkemizin büyük şehirlerine olan uzaklığı ve diğer pazarlama dezavantajları göz önüne alındığında, Kafkasya ve Orta Asya coğrafyasını hedefleyen yatırımların daha başarılı olacağı öngörülmektedir. Bu nedenle özellikle imalat sanayine yapılacak yatırımların komşu ülkeleri dikkate alan ihracatçı bir bakış açısıyla yapılması gerektiği düşünülmektedir. TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı ve TÜİK verilerinden hesaplanan değerlere göre TRA2 Bölgesi metal sanayi, gıda, mobilya, tekstil, başka yerde sınıflandırılmamış mineral ürünler ve plastik ürünler konusunda imalatını ve ihracatını artırmaktadır.

Söz konusu yaklaşım çerçevesinde Türkiye'deki ihracatçılara ve/veya belirli bir imalat sektöründe faaliyet gösteren imalatçılara yönelik tanıtım faaliyetlerinin yapılması faydalı olacaktır. Söz konusu tanıtım çalışmalarında özellikle komşu coğrafyalarla iş yapan ihracatçılara ve ilgili imalat sektörü mensuplarına ağırlık verilecektir.

E.4.1. İkili ve Çok Tarafli Yatırım Tanıtım Faaliyetleri

Yatırım teşvik sisteminde önemli değişikliklerin yapılacak olması ve TRA2 Bölgesi'nin Bakanlar Kurulu Kararı ile cazibe merkezi ilan edilmiş olması yatırım tanıtım faaliyetlerinin

sıklaştırılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu amaçla il yatırım destek ve tanıtım stratejisinde yer alan tarım, dış ticaret ve turizm sektörlerine yönelik olarak ikili veya çok taraflı yatırım tanıtım etkinlikleri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda başta İstanbul, Kocaeli gibi önemli sanayi illerindeki işadamları dernekleri bilgilendirilecek ve bölgede yatırım yapmaya davet edilecektir. Bilgilendirme toplantıları dışında işletme/işadamları derneği ziyaretleri yapılması da planlanmaktadır.

2012 ve 2013 yıllarında gerçekleştirilen “Komşu Ülkeler Bilgilendirme Toplantıları’nın 2017 yılı içerisinde odak grup toplantıları şeklinde düzenlenmesi planlanmaktadır. 2017 yılında yapılacak olan toplantılara eş zamanlı olarak ilgili ülkelerden işadamlarının katılacağı, ikili görüşmelerin yapılacağı işadamları buluşmalarının düzenlenmesi hedeflenmektedir. Ayrıca Bölgenin yatırım imkânlarının tanıtımının yurt dışında gerçekleştirilmesi için Almanya’da tanıtım toplantısı gerçekleştirilecektir.

E.4.2. İran Ticarî Heyet Organizasyonu

DAP Eylem Planı (2014-2018) Sanayi ve Hizmetler grubu 3.2 numaralı eyleminde bölge illerindeki işletmelerin ihracat gibi konularda ortak hareket etmesini teşvik edecek uygulamaların gerçekleştirilmesine atıf yapılmaktadır. Bu çerçevede 2017 yılında ihracat potansiyeli bulunan işletmelerin İran’a götürülmesi faaliyeti gerçekleştirilecektir.

E.4.3. Azerbaycan Ticarî Heyet Organizasyonu

DAP Eylem Planı (2014-2018) Sanayi ve Hizmetler grubu 3.2 numaralı eyleminde bölge illerindeki işletmelerin ihracat gibi konularda ortak hareket etmesini teşvik edecek uygulamaların gerçekleştirilmesine atıf yapılmaktadır. Bu çerçevede 2016 yılında Iğdır OSB’de üretim yapan, ajans desteğinden veya yatırım teşvik belgesinden faydalanan ve ihracat potansiyeli bulunan işletmelerin İran’a götürülmesinin ardından 2017 yılında da aynı kriterlere sahip işletmeleri Iğdır ile yakın kültürel ve ticarî bağları bulunan Azerbaycan’a götürülmesi gerçekleştirilecektir.

E.4.4. Bakü Tiflis Kars Güzergahı İşadamları Heyet Organizasyonu

Bakü Tiflis Kars demiryolu hattının tanıtılması ve güzergah üzerindeki ülkelerin ithalat ihracat verilerinin derlenmesine yönelik yapılacak çalışmanın ardından bu ülkelerden oluşturulacak bir Ticaret Heyetinin ilimizi ziyaret etmesi ya da ilimiz işadamlarının bu ülkeleri ziyaret ederek karşılıklı olarak ilişkilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ziyaretlerin Ticaret odası işbirliği ile yapılması, gerekli görülmesi halinde fuar ziyareti olarak gerçekleştirilmesi de mümkün olacaktır.

E.4.5. Serhat Gastronomi Yarışması

Kars sahip olduğu çok kültürlülük sayesinde zengin ancak unutulmaya yüz tutmuş tatlara sahiptir. Kars’ın doğal et ve süt ürünleri ile yöresel bitkilerinin kullanıldığı bu yemeklerin kendine has lezzeti bulunmaktadır. Bu tatların tekrar hatırlanması ve tanıtımının yapılması amacıyla bir yarışma tertip edilmesi planlanmaktadır. Yöresel lezzetlerin yarışacağı yarışma

sonucunda ünlü şeflerin yer alacağı bir jürinin değerlendirmesi ile ödüller verilecektir. Ayrıca yarışan lezzetlerin yer alacağı bir kitap basılacaktır. Öte yandan besicilikle meşhur olan ve karkas etleri Türkiye'nin önde gelen et üreticileri ile restoranlarına satılan Kars ilindeki kırmızı etin kalitesini göstermek için ikinci bir yarışma düşünülmektedir. Bu kapsamda ünlü aşçıların Kars etini kullanarak yapacağı yemeklerin yarışması planlanmaktadır. Toplamda 3 gün sürmesi düşünülen yarışma ile hem Kars etinin daha iyi tanıtılması hem de yöresel yemeklerin hatırlatılması amaçlanmaktadır.

Tablo E.4: Yatırım Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
İkili ve Çok Taraflı Yatırım Tanıtım Faaliyetleri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2017 31.12.2017	100.000
İran Ticarî Heyet Organizasyonu	Ardahan YDO	01.03.2017 31.07.2017	75.000
Azerbaycan Ticarî Heyet Organizasyonu	İğdır YDO	01.03.2017 05.07.2017	75.000
Bakü Tiflis Kars Güzergahı İşadamları Heyet Organizasyonu	Kars YDO	01.06.2017 30.09.2017	100.000
Serhat Gastronomi Yarışması	Kars YDO	01.04.2017 30.06.2017	100.000

E.5. Eğitim Faaliyetleri

E.5.1. Toplam Kalite Yönetimi Eğitimleri ve Örnek Uygulamalar

Sanayisi yeterince gelişmemiş Kars ilinde süt ürünleri imalatı ön plana çıkmaktadır. Bunun dışında Kars OSB'de metal ürünler imalatı ile tarım aletleri imalatı ve kimyasal ürünler imalatı yapan firmalar bulunmaktadır. Aile işletmesi olarak faaliyet gösteren bu işletmeler kurumsallaşma ve markalaşma konusunda girişimlerde bulunmakta ancak Toplam Kalite Yönetimi, 5S, Kaizen gibi kavramlara uzak durmaktadırlar. Büyüme potansiyeli olan bu firmaların sağlam bir altyapı kurarak büyümeleri onların hem verimliliklerini hem de rekabet güçlerini artıracaktır. Bu faaliyet kapsamında Kars'taki üreticilere eğitim vermek ve örnek teşkil etmek amacıyla gönüllülük esasına göre seçilecek 5 işletmede Toplam Kalite Yönetimi, 5S, Kaizen gibi metotların uygulanması planlanmaktadır.

Söz konusu eğitimlerin dışında ilgili kurum veya kuruluşların taleplerine göre Kars YDO personeli tarafından proje döngüsü yönetimi eğitimi, KOSGEB girişimcilik eğitimi ve yatırım teşvik mevzuatı eğitimi verilmesi planlanmaktadır.

E.5.2. Kamu Özel Sektör Perspektifinden İş Kültürü Geliştirilmesi

Kars ili diğer az gelişmiş illere benzer bir şekilde profesyonel iş yapma kültürünün yerleşmemiş olduğu dezavantajlı illerden biridir. Bu durum hem kamu hizmetlerinin ifasında hem de özel sektör faaliyetlerinde kendini göstermektedir. Müşteri memnuniyeti, kurumsallık, şeffaflık, hizmet kalitesi gibi alanlarda görülen eksiklik hem ortak iş yapma kültürünü, hem tüketicilerin/hizmet alanların kararlarını olumsuz anlamda etkilemektedir. İş beğenmeme, hakkına razı olmama, kısa yoldan zengin olma gibi günümüz hasletleri sosyal ve ekonomik

kalkınma önünde engel olarak durmaktadır. Çalışma programına eklenen bu faaliyetle toplumsal bir bilinçlenme hamlesi başlatılması, Kars hakkında olumlu bir algı yaratılması ve Kars'ın hem yaşamak hem yatırım yapmak için neden ideal olduğunun altının çizilmesi amaçlanmaktadır. Çok boyutlu bu çalışma için ildeki kamu kurum ve kuruluşları ile STK'larla işbirliği yapılması planlanmaktadır.

E.5.3. Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri

KOSGEB ile iş kurma ve iş fikri sahiplerini desteklemek ve bu konudaki bilgi seviyelerini artırmak amacı ile Girişimcilik Eğitimi Programlarının uygulanmasına devam edilecektir.

Tablo E.5: Eğitim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Toplam Kalite Yönetimi Eğitimleri ve Örnek Uygulamalar	Kars YDO	01.03.2017 31.09.2017	50.000
Kamu Özel Sektör Perspektifinden İş Kültürü Geliştirilmesi	Kars YDO	01.03.2017 30.09.2017	30.000
Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri	YDO Koordinatörlükleri	01.01.2017 31.12.2017	50.000

F. İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ

Serhat Kalkınma Ajansı tarafından uygulanan mali destek programları, teknik destek, güdümlü proje desteği ve doğrudan faaliyet desteği kapsamında desteklenen projelerin başarılı bir şekilde tamamlanması için izleme ve değerlendirme faaliyetlerine 2017 yılında da devam edilecektir.

2015 ve 2016 yıllarında desteklenen ve uygulama süreci henüz tamamlanmamış olan projelerin uygulamaları 2017 yılında sürdürülecektir. 2015 yılında uygulanan mali destek programlarından Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Alt Yapı Programı kapsamında desteklenen 6 ve Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında ise desteklenen 3 projenin uygulama dönemi 2017 yılına uzamıştır. Söz konusu projelerin 2017 yılı ilk yarısında tamamlanması öngörülmektedir.

2016 yılı mali destek programları kapsamında sözleşme imzalama faaliyeti 2016 Haziran ve Temmuz ayları içerisinde gerçekleştirilmiştir. İktisadi Gelişme Mali Destek Programı-6 kapsamında sözleşme imzalayan 15 adet projenin ve Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı-4 kapsamında desteklenen 24 adet projenin 2017 ilk yarısında tamamlanması planlanmaktadır. Kentsel Altyapının İyileştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenen 16 adet projenin ise 2017 sonunda tamamlanacağı öngörülmektedir.

F.1. Proje Uygulama Süreci Faaliyetleri

F.1.1. Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri

2017 yılı içerisinde uygulanacak olan destek programları çerçevesinde başlangıç toplantısı ve uygulama eğitimleri gerçekleştirilecektir. Bu eğitimlerde Kalkınma Ajansları satın alma mevzuatı ve uygulama sürecine ilişkin eğitim verilecektir. Bunun yanında 2014 yılı mali destek programları ile birlikte aktif olarak kullanılmaya başlanan KAYS izleme modülüne ilişkin eğitim faaliyeti de gerçekleştirilecektir.

F.1.2. İzleme Faaliyetleri

2016 yılı İktisadi Gelişme Mali Destek Programı-6, Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı-4 ve Kentsel Altyapının İyileştirilmesine Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenen projelerin izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin en geç 2017 yılı son çeyreğinde tamamlanabileceği öngörülmektedir.

Devam etmekte olan güdümlü projelere uygulama takvimlerine göre, planlı izlemeler gerçekleştirilecektir. Teknik Destek Programları kapsamında eğitimler ve diğer faaliyetler yerinde takip edilerek izleme formları doldurulacaktır. Ağırlıklı olarak Teknik Destek kapsamında desteklenen projeler olmak üzere izleme faaliyetlerinde ilgili Yatırım Destek Ofisinden destek alınacaktır. 2017 yılı teknik destek ve güdümlü proje desteklerinin yıl boyunca izleme faaliyetleri devam edecektir.

F.1.3. Raporlama Faaliyetleri

Uygulama süreci devam eden proje sahiplerinden sözleşmede belirtilen şekilde yararlanıcı beyan raporu, ara ve nihai raporların sunulması talep edilecektir. İzleme Değerlendirme Birimi uzmanları bu raporların hazırlanmasında Yararlanıcılara destek sağlayacaktır. Rapor hazırlama sürecinde gerek duyulması halinde bilirkişilerden faydalanılacaktır. Söz konusu raporlar onaylanarak proje sahiplerine yapılması gereken ödemeler gerçekleştirilecektir. Bunun yanında mali destek programları kapsamında projesi tamamlanan Yararlanıcılardan proje bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde değerlendirme raporları alınacaktır.

2017 yılında tamamlanacak olan geçmiş dönemlere ait Mali Destek Programları, Doğrudan Faaliyet Desteği, Teknik Destek ve Güdümlü Proje programlarının kapanış raporları hazırlanacaktır.

2017 yılı Teknik Destek Programlarının her uygulama dönemi sonunda ilgili dönemin değerlendirmesini içeren dönemsel raporları da hazırlanacaktır.

Tablo F.1 Proje Uygulama Süreci

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tahmini Maliyet (TL)
Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri	İDB	01.04.2017 30.05.2017	15.000
İzleme Faaliyetleri	İDB	01.01.2017 31.12.2017	15.000
Raporlama Faaliyetleri	İDB	01.01.2017 31.12.2017	5.000

F.2. Geçmiş Dönem Destek Programları Ödeme Faaliyetleri

Ajansın önceki dönemden uygulamakta olduğu Mali Destek, Teknik Destek, GÜDÜMLÜ Destek Programları ile Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamındaki projeler için 17.639,835 TL'lik toplam taahhüdü var olup bu projelere 2016 yılı sonu itibariyle 14.534.152,37 TL tutarında avans ödemesi yapılmıştır. Proje avansları, ara ödemelerin ya da nihai ödemelerin yapılmasıyla muhasebesel olarak kapatılacak olup projelerin uygulama, izleme, raporlama ve değerlendirme faaliyetleri yıl boyunca devam edecektir.

Tablo F.2: Geçmiş Dönem Projelerinin Avans Kapama İşlemleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süre	Tutar (TL)
Mali Destek programları ve GÜDÜMLÜ Proje Avans Ödemeleri	İDB	01.01.2017 31.12.2017	28.757.704,18 TL

IV. GELECEK İKİ YIL İÇİN ÖNGÖRÜLER

Ajans nitelikli insan kaynakları ile bölgedeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalarına destek sağlamakta, çeşitli işbirliklerinin geliştirilmesine ve rutin faaliyetler dışında kapasite geliştirici faaliyetlerin kurum ve kuruluşların gündemine gelmesine ve yürütülmesine öncülük etmektedir.

Kurumsallaşma anlamında, personelin teknik kapasitesinin en üst seviyeye çıkarılması ve yeni işe alınan personelin bölgeyi derinlemesine tanınmasına yönelik olarak eğitim ve inceleme çalışmalarının devam ettirilmesi ve bölgeye yönelik stratejik karar alabilecek kurum konumunun kuvvetlendirilmesi hedeflenmektedir. Kurumsallaşma faaliyetlerinin devamı niteliğinde 2018-2019 yıllarında ISO 9001 Kalite Yönetim Sisteminin kurulması, AB ve WAIPA uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliklerinin geliştirilmesi için kurumsal kapasitenin artırılması hedeflenmektedir.

Planlama ve strateji geliştirme faaliyetleri çerçevesinde Bölge için 2016-2017 yıllarında hazırlanacak Hayvancılık ve Turizm Eylem Planlarına ilaveten 2018-2019 yıllarında Üniversiteler, Gençlik, Tarım, Sanayi, Madenler, Enerji, Ulaşım, Çevre ve Sosyal Sektörlerde Eylem Planları hazırlanacaktır. Araştırma ve geliştirme faaliyetleri kapsamında Bölgede yenilik oluşturacak, rekabet gücü yaratacak ve/veya arttıracak sektörlerle ilgili ürün geliştirme, farkındalık yaratma, marka değeri ve pazar oluşturmaya yönelik çalışmalara

ağırlık verilecektir. Özellikle yerel kültürün izlerini taşıyan ürünlere Bölgede turizm, hayvancılık ve imalat sanayinin güçlenmesi için öncelik verilecektir.

Bölgede son yıllarda yapılan özellikle hayvancılık, turizm ve lojistik alanlarındaki kamu ve özel sektör yatırımlarının Bölgeye daha fazla ve hızlı katkı sağlaması amacıyla çeşitli araştırmalar yapılacak, tanıtım ve işbirliğine yönelik organizasyonlar düzenlenecektir. Ajans tarafından bu yatırımları tamamlayıcı ve geliştirici destek programları uygulanacaktır. Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu, Kars-Iğdır-Nahcivan-Tebriz-İslamabad Demiryolu gibi uluslararası boyuttaki yatırımlar ile Aktaş Sınır Kapısının açılması, bölge illerinin diğer illere ulaşımını kolaylaştıracak bölünmüş yolların tamamlanması ve yatırım programında yer alan ve faaliyete geçmesi hedeflenen Kars'ta Lojistik Merkezi yapımı gibi yatırımların sonucunda oluşacak avantajlardan en üst düzeyde yararlanılmasına yönelik olarak bölge işletmelerinin ticaret kapasitesinin ve gücünün artırılması amacıyla tanıtım, işbirliği ve kapasite artırılması ile beşeri kapasitenin yükseltilmesine yönelik çalışma ve analizlere devam edilecektir.

Bölgede özel sektör yatırımlarının artması amacıyla Yatırım Destek Ofisleri tarafından yatırım potansiyeli olan alanların ortaya çıkartılması, yatırım imkânlarının bölge içinde ve bölge dışında tanıtımı ve çeşitli teşvik ve desteklerden bölgedeki yatırımcıların daha fazla yararlanabilmesine yönelik araştırma, yayım, tanıtım, bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri önümüzdeki yıllarda arttırılarak devam edecektir. Ayrıca mevcut yatırımcıların bilgi seviyelerinin arttırılması amacıyla çeşitli eğitim, gezi ve ziyaretler organize edilecektir.

Ajansın kurumlar arasındaki koordinasyon görevine ulusal ölçekte de vurgunun yapılması diğer kamu kurum ve kuruluşları ile yapılacak ortak çalışmaları arttıracak ve güçlendirecektir. Kurumsal iletişim planının hayata geçirilmesi, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektöre yönelik farklı kurumsal iletişim faaliyetlerinin tasarlanması ve hayata geçirilmesi ile Ajans kuracağı işbirliklerini arttıracaktır. Bölgenin bütününe yönelik yapılacak çalışmalarda tüm ortakların görüşlerinin alınması, strateji ve kararlara yansıtılması için çalıştaylar, toplantılar ve kurullar düzenlenmesine ağırlık verilecektir.

Ajans uygulayacağı Destek Programlarıyla ile Bölge yaşam koşullarının iyileştirilmesini ve dezavantajlı grupların toplumsal hayata daha etkin bir şekilde uyum sağlamalarını hedeflemektedir. Bu hedefe ulaşılması için çeşitli kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik mali ve teknik destek programları uygulanacaktır. Ajans, uygulayacağı Teknik Destek programlarıyla Bölgedeki kurum ve kuruluşların teknik kapasitesinin arttırılmasına ve böylelikle TRA2 Bölgesinin önemli bir sorunu olan nitelikli insan kaynağı yetersizliğine çözüm üretilmesine katkı sunmayı planlamaktadır. Uygulanacak Doğrudan Faaliyet Destek programlarıyla Bölgenin ivedi ve öncelikli ihtiyaçlarının tespit edilmesine ve karşılanmasına yönelik olarak hazırlanacak araştırma ve fizibilite çalışmalarının desteklenmesine devam edilecektir. Hazırlık çalışmalarına Ajansın da dâhil olduğu, paydaşların ortaklaşa sahiplendiği, bölge kalkınmasına doğrudan katkı sağlayacak güdümlü projelerin yürütülmesi planlanmaktadır. Ajans kendi bütçesinden sağlayacağı desteklerin yanı sıra Bölgenin ulusal ve uluslararası fon kaynaklarından azami şekilde yararlanması amacıyla bölgedeki STK ve kamu kurumlarının kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik faaliyetler ve iş birlikleri yapacaktır. Bölgede yürütülecek projeler için AB ve diğer fon kaynaklarından

yararlanılabilmesi için yeni başvurular yapılacak ve mevcut projelerin uygulama çalışmaları devam edecektir.

Ajansın kuruluşundan bu yana sürdürülen Mali Destek Programlarına yönelik İzleme ve Değerlendirme faaliyetleri, 2018-2019 yıllarında devam edecek olup yapılacak çalışmalarla yararlanıcıların süreci sorunsuz yürütmeleri sağlanacaktır. Proje uygulama süreci sona eren programların etkinliğinin tespit edilmesi ve bölgede yürütülecek yeni plan ve programlara altlık teşkil etmesi açısından detaylı olarak veriler sahadan temin edilecek, kurulacak bilgi teknolojileri altyapısı ile verilerin analizi yapılacaktır. Bunlara ek olarak projelerin tamamen KAYS üzerinden takip edilmesi ve evrak işlerinin minimuma indirilmesi için düzenlemeler hayata geçirilecektir.

V. EKLER

EK 1: Faaliyet Takvimi

No	Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Baş. Tarih	Bit. Tarih	Tutar	1. A y	2. A y	3. A y	4. A y	5. A y	6. A y	7. A y	8. A y	9. A y	10. A y	11. A y	12. A y
A	KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM FAALİYETLERİ																
A.1	Kurumsallaşma Faaliyetleri																
A.1.1	Performans Yönetimi Faaliyetleri	İMİB	01.01.2017	31.07.2017	5.000												
A.1.2	Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri, üniversitelerle işbirliği çerçevesinde yapılacak çalıştaylar)	İMİB, THİB, ASGEP	01.01.2017	31.12.2017	375.000												
A.1.3	Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri	İMİB, THİB	01.01.2017	31.12.2017	30.000												
A.2	İnsan Kaynakları Faaliyetleri																
A.2.1	Personel İstihdamı ve Ödemeler																
	Personel Alım Faaliyetleri	İMİB	01.01.2017	31.12.2017	10.000												
	Personel Maaş Ödemeleri	İMİB	01.01.2017	31.12.2017	4.800.000												
	İhbar ve Kıdem Tazminatları	İMİB	01.01.2017	31.12.2017	100.000												
	Sosyal Haklar	İMİB	01.01.2017	31.12.2017	245.000												
	Fazla Mesailer	İMİB	01.01.2017	31.12.2017	50.000												

			017	017															
	Ödül ve İkrariyeler	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	560.000														
	Diğer Ödemeler	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	50.000														
	İşsizlik Sigortası	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	98.432														
	Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeler	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	894.760														
A.2. 2	Personel Eğitim Faaliyetleri																		
	Yurtiçi Personel Eğitimleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	120.000														
	Yurtdışı Personel Eğitimleri				200.000														
A.3	Denetim Faaliyetleri																		
A.3. 1	İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	5.000														
A.3. 2	Sayıştay Denetimi	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	0														
A.3. 3	Bağımsız Denetim	İMİB	01.01.2 017	28.02.2 017	9.000														
A.4	Taşınır Mal Temini																		
	Tefrişat ve Demirbaş Giderleri	İMİB, THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	40.000														
	Bilgisayar Sarf Malzemesi Giderleri	İMİB, THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	40.000														
	Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Giderleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	30.000														
	Diğer Tüketim Malzemeleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	30.000														
A.5	Hizmet Temin Faaliyetleri																		

	Kira Giderleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	240.000														
	Elektrik, Su, Doğalgaz Giderleri;	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	165.000														
	Telefon ve İnternet Giderleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	100.000														
	Güvenlik ve Temizlik Hizmetleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	800.000														
	Hizmet Alım Personeli Diğer Ödemeler	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	60.000														
	Kargo ve Posta Hizmetleri	İMİB, THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	40.000														
	Bakım ve Onarım Giderleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	50.000														
A.6	Ulaşım Faaliyetleri																		
	Araçların kira giderleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	160.000														
	Araçların yakıt giderleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	80.000														
	Yolluklar	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	60.000														
	Diğer Ulaşım Hizmetleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	40.000														
A.7	Görev Giderleri																		
	Görev Giderleri	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017	80.000														
A.8	Yedek Ödenek	İMİB	01.01.2 017	31.12.2 017															
	Yedek Ödenek				2.943.780 ,41														
B	İLETİŞİM VE TANITIM																		

B.1 Kurumsal İletişim Faaliyetleri																			
	Medya Takibi	THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	6.000														
	Ajans Abonelikleri	THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	10.000														
	Yerel Medya Abonelikleri	THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	7.000														
	İlanlar ve Duyurular	THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	30.000														
B.2 Tanıtım Faaliyetleri																			
B.2.1	Çıldır Gölü Medya Kampı	THİB	01.01.2 017	31.05.2 017	35.000														
B.2.2	Karla Karışık Tuval	THİB	01.01.2 017	31.03.2 017	60.000														
B.2.3	Serhat'ı Keşfet: 2. Geleneksel Kış Turizmi Tanıtım Organizasyonu	THİB	01.01.2 017	31.01.2 017	120.000														
B.2.4	Kars Harakani Kitap Fuarı Organizasyonu	THİB	01.03.2 017	31.12.2 017	10.000														
B.2.5	Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (6)	THİB	01.04.2 017	31.12.2 017	50.000														
B.2.6	Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	THİB	01.06.2 017	31.12.2 017	30.000														
B.2.7	Dengbeçlik Belgeseli	THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	25.000														
B.2.8	Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri	THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	130.000														
B.2.9	TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	30.000														
B.2.10	Kristal Kar Film Festivali Organizasyonu	THİB	01.01.2 017	31.12.2 017	10.000														
B.3 Katılım Sağlanacak Organizasyonlar																			

B.3.1	Yurtiçi Turizm Fuarları	THİB	01.01.2017	31.12.2017	300.000														
B.3.2	Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Gezileri	THİB			300.000														
B.4	Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri																		
B.4.1	SERKA Bültenleri	THİB	01.01.2017	31.12.2017	15.000														
B.4.2	Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	THİB	01.01.2017	31.12.2017	15.000														
B.4.3	Rapor, Kitap ve Broşür Basımları	THİB, YDO Koordinatörlüğü	01.01.2017	31.12.2017	300.000														
B.4.4	Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri	THİB	01.01.2017	31.12.2017	70.000														
B.5	Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin Faaliyetler																		
	Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri	THİB	01.01.2017	31.12.2017	15.000														
	Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)	THİB	01.01.2017	31.12.2017	30.000														
	Serhat Bölgesi Turizm Web Sitesi	THİB	01.01.2017	30.06.2017	40.000														
	Fiziksel Server'lerin Sanallaştırılması	THİB	01.01.2017	31.12.2017	150.000														
C	PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON																		
C.1	Strateji ve Eylem Planlarının Hazırlanması																		
C.1.1	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri	YDO Koordinatörlüğü	01.01.2017	31.12.2017	10.000														

C.1.2	TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	ASGEP	01.01.2017	31.07.2017	50.000														
C.1.3	SERKA 2017-2023 İletişim Stratejisi	THİB, ASGEP	02.01.2017	30.03.2017	30.000														
C.1.4	TRA2 Turizm Stratejisi ve Eylem Planı	ASGEP	02.01.2017	28.02.2017	15.000														
C.2	Araştırma Geliştirme Faaliyetleri																		
C.2.1	Geleneksel El Sanatları ve Meslek Kazandırma Eğitimleri	ASGEP	01.01.2017	31.12.2017	1.000.000														
C.2.2	İlköğretim ve Ortaöğretimde Mentörlük Uygulamaları ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi	ASGEP			250.000														
C.2.3	Yazılım, Kodlama ve Mobil Uygulama Eğitimleri	YDO Koordinatörlükle ri, ASGEP	01.05.2017	31.08.2017	400.000														
C.2.4	TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	ASGEP	01.04.2017	31.07.2017	50.000														
C.2.5	TRA2 Bölgesinde İmalat Sanayi Araştırması	ASGEP	01.04.2017	31.07.2017	50.000														
C.2.6	TRA2 Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması (Ardahan, Iğdır, Kars)	ASGEP, YDO Koordinatörlükle ri	01.02.2017	31.10.2017	200.000														
C.2.7	TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz	ASGEP	01.01.2017	30.06.2017	250.000														
C.2.8	Dış Ekonomik Coğrafya Analizi	ASGEP	01.01.2017	30.06.2017	150.000														
C.2.9	Rakamlarla Serhat İlleri	ASGEP	01.05.2017	31.08.2017	75.000														
C.2.10	TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması	ASGEP	01.03.2017	30.09.2017	100.000														

C.2.11	Ekoturizm ve Boğatepe Örneği	Kars YDO, ASGEP	01.05.2017	30.09.2017	40.000														
C.2.12	Ağrı İli İlçe Durum Raporları	Ağrı YDO	01.01.2017	31.05.2017	10.000														
C.2.13	Kaz Yetiştiriciliği Fizibilite Raporunun Hazırlanması	Ardahan YDO	01.02.2017	31.10.2017	150.000														
C.2.14	Iğdır'da Dış Ticaretin Görünümü ve Yeni Fırsatlar	Iğdır YDO	01.03.2017	31.08.2017	10.000														
C.2.15	Etki Analizi Çalışması	İDB	01.01.2017	31.05.2017	80.000														
D.	PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME																		
D.1	Güdümlü Proje Desteği																		
	2017 Yılı Güdümlü Proje Desteği	PGPYB, İDB	01.01.2017	31.12.2017	6.800.000														
D.2	Teknik Destek Programı																		
	2017 Yılı Teknik Destek Programı	PGPYB, İDB	01.01.2017	31.12.2017	1.000.000														
D.3.	Faiz Desteği																		
	Faiz Desteği	PGPYB, İDB	01.01.2017	31.12.2017	2.115.000														
D.4.	Faizsiz Kredi Desteği																		
	Faizsiz Kredi Desteği	PGPYB, İDB	01.01.2017	31.12.2017	2.108.000														
D.5	Diğer Faaliyetler																		
D.5.1	2018 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları	PGPYB	01.07.2017	30.09.2017	5.000														
D.5.2	Faydalancı Destekleme Faaliyetleri	PGPYB	01.01.2017	31.12.2017	50.000														
D.5.3	Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	PGPYB, ASGEP	01.01.2017	31.12.2017	500.000														
E	YATIRIM DESTEK VE TANITIM																		

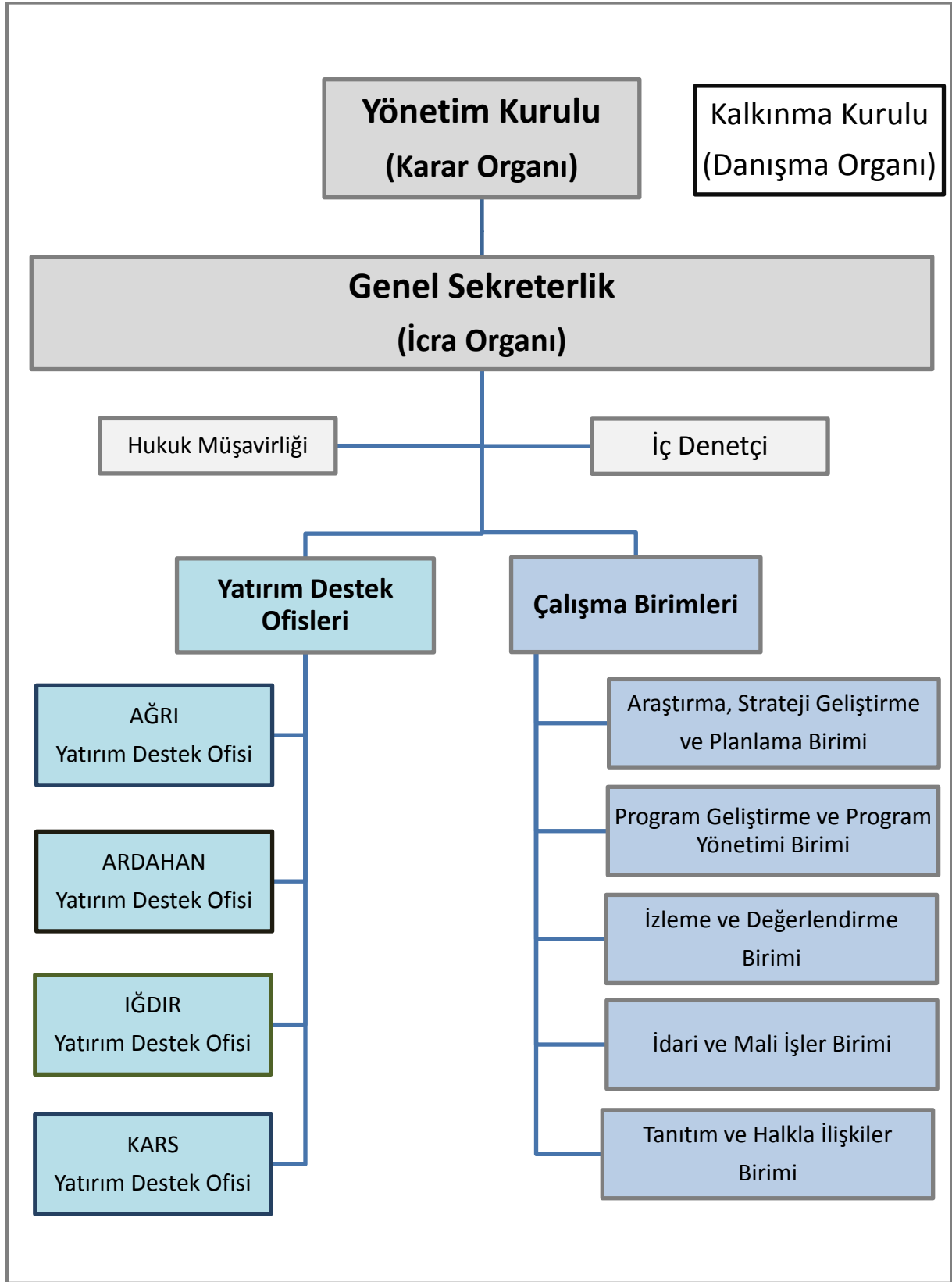
FAALİYETLERİ																			
E.1	Yatırım Destek Faaliyetleri																		
E.1.1	Yatırım Takip (Kamu-Özel) Faaliyetleri	YDO Koordinatörlükle ri	01.01.2017	31.12.2017															
E.1.2	İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği	YDO Koordinatörlükle ri	01.01.2017	31.12.2017															
E.1.3	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği	YDO Koordinatörlükle ri	01.01.2016	31.12.2016	10.000														
E.2.	Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri																		
E.2.1	Kurum Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri	YDO Koordinatörlükle ri	01.01.2017	31.12.2017	0														
E.2.2	Yatırımcı Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri	YDO Koordinatörlükle ri	01.01.2017	31.12.2017	0														
E.2.3	Türk Patent Enstitüsü Bilgi Doküman Birimi Olunması	Kars YDO	01.01.2017	31.03.2017	10.000														
E.3	Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları																		
E.3.1	Kars İli Sınır Ticareti ve Dış Ticaret Bilgilendirme Broşürü	Kars YDO	01.05.2017	30.09.2017	15.000														
E.4	Yatırım Tanıtım Faaliyetleri																		
E.4.1	İkili ve Çok Taraflı Yatırım Tanıtım Faaliyetleri	YDO Koordinatörlükle ri	01.01.2017	31.12.2017	100.000														
E.4.2	İran Ticarî Heyet Organizasyonu	Ardahan YDO	01.03.2017	31.07.2017	75.000														

E.4.3	Azerbaycan Ticarî Heyet Organizasyonu	Iğdır YDO	01.03.2017	05.07.2017	75.000														
E.4.4	Bakü Tiflis Kars Güzergahı İşadamları Heyet Organizasyonu	Kars YDO	01.06.2017	30.09.2017	100.000														
E.4.5	Serhat Gastronomi Yarışması	Kars YDO	01.04.2017	30.06.2017	100.000														
E.5	Eğitim Faaliyetleri																		
E.5.1	Toplam Kalite Yönetimi Eğitimleri ve Örnek Uygulamalar	YDO Koordinatörlüğü	01.03.2017	30.09.2017	50.000														
E.5.2	Kamu Özel Sektör Perspektifinden İş Kültürü Geliştirilmesi	Kars YDO	01.03.2017	30.09.2017	30.000														
E.5.3	Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri	YDO Koordinatörlüğü	01.01.2017	31.12.2017	50.000														
F	İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ																		
F.1	Proje Uygulama Süreci Faaliyetleri																		
F.1.1	Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri	İDB	01.04.2017	30.05.2017	15.000														
F.1.2	İzleme Faaliyetleri	İDB	01.01.2016	31.12.2016	15.000														
F.1.3	Raporlama Faaliyetleri	İDB	01.01.2016	31.12.2016	5.000														
F.3	Geçmiş Dönem Destek Programları Ödeme Faaliyetleri																		
	2016 İktisadi Gelişme MDP-6	İDB	01.01.2017	31.12.2017	3.460.214,76														
	2016 Örnek Büyükbaş Hayvancılık MDP	İDB	01.01.2017	31.12.2017	4.957.864,21														
	2016 KENT	İDB	01.01.2017	31.12.2017	3.190.376														

			017	017															
	2016 Doğrudan Faaliyet Destek Programı	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	150.000														
	2016 Teknik Destek Programları	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	353.924,7 2														
	2016 GÜDÜMLÜ Proje Desteği	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	4.500.000														
	2015 Sosyal Kalkınma MDP	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	564.683,2 7														
	2015 Sosyal Kalkınmaya Yönelik KÖA MDP	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	2.707.982 ,16														
	2015 Doğrudan Faaliyet Destek Programı	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	122.800,0 0														
	2014 GÜDÜMLÜ Projeler	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	3.000.000 ,00														
	2014 KÖA MDP	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	1.075.938 ,20														
	2013 GÜDÜMLÜ Projeler	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	3.564.000 ,00														
	2011 KÖA MDP	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	599.926,9 7														
	2010 KÖA MDP	İDB	01.01.2 017	31.12.2 017	509.994,2 0														
	TOPLAM					59.204.67 6,59													

EK 2: SERKA Organizasyon Şeması

EK 3: 2016 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları

Daha sonra hazırlanacaktır.

Ek 4: 2017 Yılı Performans Göstergeleri

Çalışma Programı Öncelik Alanı	ÇP Faaliyet No	Faaliyet Adı	Gösterge	Ölçüm Kriteri	2017 Hedefi
ÖNCELİK ALANI 1: KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK (KS)					
Öncelik KS.1. SERKA kurumsal işleyişin sürdürülmesi					
KS.1.1. SERKA rutin faaliyetlerin yürütülecektir.					
SERKA-KS.1.1	A.1.1	Performans Yönetimi Faaliyetleri	Performans değerlendirmesi yapılan personel oranı	yüzde	100%
SERKA-KS.1.1	A.1.3	Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri)	Düzenlenen Kalkınma Kurulu Sayısı	Adet	1
SERKA-KS.1.1	A.1.4	Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel Alım Faaliyetleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel Maaş Ödemeleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.2.1	Personel SGK Kesintileri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.2.1	İhbar ve Kıdem Tazminatları	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.2.1	Tediye, Ödül ve İkramiyeler	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.2.1	Sosyal Haklar	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.2.1	Fazla Mesailer	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.3.1	İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri	İç kontrol test uygulaması	Adet	2
SERKA-KS.1.1	A.3.2	Sayıştay Denetimi	Gerçekleştirilen sayıştay denetimi sayısı	Adet	1

SERKA-KS.1.1	A.3.3	Bağımsız Denetim	Gerçekleştirilen bağımsız denetim sayısı	Adet	1
SERKA-KS.1.1	A.4	Tefrişat ve Demirbaş Giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.4	Bilgisayar Sarf Malzemesi Giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.4	Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.4	Diğer Tüketim Malzemeleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.5	Kira Giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	95%
SERKA-KS.1.1	A.5	Elektrik, Su, Doğalgaz Giderleri;	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.5	Telefon ve İnternet Giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.5	Güvenlik ve Temizlik Hizmetleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.5	Kargo ve Posta Hizmetleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.5	Bakım ve Onarım Giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.6	Araçların kira giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	95%
SERKA-KS.1.1	A.6	Araçların yakıt giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.6	Yolluklar	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.6	Diğer Ulaşım Hizmetleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.7	Görev Giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90%
SERKA-KS.1.1	A.8	Yedek Ödenek	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	50%

SERKA-KS.1.1	B.1	Medya Takibi	Abone olunan medya takip hizmeti sayısı	Adet	1
SERKA-KS.1.1	B.1	Ajans Abonelikleri	Abone olunan haber ajansı sayısı	Adet	2
SERKA-KS.1.1	B.1	Yerel Medya Abonelikleri	Abone olunan yerel gazete sayısı	Adet	13
SERKA-KS.1.1	B.1	İlanlar ve Duyurular	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
SERKA-KS.1.1	B.4.1	SERKA Bültenleri	Yayınlanan SERKA bülten sayısı	Adet	9
SERKA-KS.1.1	B.4.3	Rapor, Kitap ve Broşür Basımları	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
SERKA-KS.1.1	B.4.4	Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
SERKA-KS.1.1	B.5	Bilgi İşlem Altyapısı Bakım, Destek ve Kontrol İşlemleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
SERKA-KS.1.1	B.5	Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
SERKA-KS.1.1	B.5	Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	100%
SERKA-KS.1.1	B.5	Serhat Bölgesi Turizm Web Sitesi	Turizm sayfalarının yayınlandığı yabancı dil sayısı	Adet	4
SERKA-KS.1.1	C.2.11	Fiziksel Serverların Sanallaştırılması	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	95
SERKA-KS.1.1	D.5.1	2018 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları	Hazırlık Çalışmaları kapsamında görüşülen kişi sayısı	Adet	80
SERKA-KS.1.1	D.5.2	Faydalancı Destekleme Faaliyetleri	Bilgilendirme ve eğitim faaliyetlerine katılan kişi sayısı	Adet	50
SERKA-KS.1.1	F.1.1	Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri	Gerçekleştirilen toplantı ve eğitim sayısı	Adet	8
SERKA-KS.1.1	F.1.2	İzleme Faaliyetleri	Gerçekleştirilen izleme ziyareti sayısı	Adet	60

SERKA-KS.1.1	F.1.3	Raporlama Faaliyetleri	İncelenen ara ve nihai rapor sayısı	Adet	60
SERKA-KS.1.1	C.2.14	Etki Analizi Çalışması	Hazırlanan rapor sayısı	Adet	1
KS.1.2. SERKA kurumsal kapasitesi arttırılacaktır.					
SERKA-KS.1.2	A.2.2	Yurtiçi Personel Eğitimleri	Personel başına eğitim gün sayısı	Gün sayısı	10
SERKA-KS.1.2	A.2.2	Yurtdışı Eğitim ve Staj Faaliyetleri	Personel başına eğitim gün sayısı	Gün sayısı	1
SERKA-KS.1.2	C.1.2	SERKA 2016-2020 İletişim Stratejisi	Hazırlanan iletişim stratejisi sayısı	Adet	1
KS.1.3. Diğer kurumlar adına yürütülen faaliyetler etkin ve verimli bir şekilde yürütülecektir.					
SERKA-KS.1.3	E.1.2	İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği	İzin ve ruhsat işlemi yapılan firma sayısı	Adet	6
SERKA-KS.1.3	E.1.3	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği	Teşvik belgesi işlemi yapılan firma sayısı	Adet	30
Öncelik KS.2. Bölge Kurumlarının kurumsal kapasite gelişimi ve işbirlikleri					
KS.2.1. İşbirlikleri ile diğer kurumların bölgedeki faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.					
SERKA-KS.2.1	D.5.3	Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	İşbirliği kapsamında düzenlenen toplantıların toplam katılımcı sayısı	Adet	70
KS.2.2. Eğitimler ile diğer kurumların kapasiteleri arttırılacaktır.					
SERKA-KS.2.2	D.4	2017 Yılı Teknik Destek Programı	TD başvuru sayısı	Adet	65
ÖNCELİK ALANI 2: EKONOMİK KALKINMA (EK)					

SERKA-EK	D.2	2017 Yılı Güdümlü Proje Desteği	İmzalanana sözleşme sayısı	Adet	2
ncelik EK.1. Yatırım Ortamının Geliştirilmesi					
SERKA-EK.1	E.3.1	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi	Hazırlanan Strateji Belgesi ve Raporu Sayısı	Adet	4
EK.1.1. Yatırım ortamının takibi yapılacak ve iyileştirici faaliyetler yapılacaktır.					
SERKA-EK.1.1	E.1.1	Yatırım Takip (Kamu-zel) Faaliyetleri	Hazırlanan bilgilendirme raporu sayısı	Adet	12
SERKA-EK.1.1	E.2.1	Kurum Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri	Yapılan ziyaret sayısı	Adet	190
EK.1.2. Bölgenin yatırım ortamı tanıtılacaktır.					
SERKA-EK.1.2	E.4.1	İkili ve çok Taraflı Yatırım tanıtım Faaliyetleri	Düzenlenen toplantıların toplam katılımcı sayısı	Adet	60
SERKA-EK.1.2	E.4.2	İran Ticari Heyet Organizasyonu	Düzenlenen toplantıların toplam katılımcı sayısı	Adet	20
SERKA-EK.1.2	E.4.3	Azerbaycan Ticari Heyet Organizasyonu	Düzenlenen toplantıların toplam katılımcı sayısı	Adet	20
SERKA-EK.1.2	E.4.4.	Bakü-Tiflis-Kars Güzergahı İşadamları Heyet Organizasyonu	Düzenlenen toplantıların toplam katılımcı sayısı	Adet	20
SERKA-EK.1.2	E.4.5.	Serhat Gastronomi Yarışması	Düzenlenen yarışma sayısı	Adet	1
EK.1.3. Etkin yatırımcı bilgilendirmeleri yapılacaktır.					
SERKA-EK.1.3	C.2.8	Rakamlarla Serhat İlleri	Hazırlanan veri tabanı (online)	Adet	1
SERKA-EK.1.3	E.3.1	Kars İli Sınır Ticareti ve Dış Ticaret Bilgilendirme Broşürü	Hazırlanan rapor sayısı	Adet	1
SERKA-EK.1.3	E.2.2	Yatırımcı Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri	Bilgilendirme yapılan kişi sayısı	Adet	1
SERKA-EK.1.3	E.2.3	Türk Patent Enstitüsü Bilgi Doküman Birimi Olunması	Ayrılan bütçenin kullanım oranı	yüzde	90
EK.1.4. Bölgede girişimcilik kültürü geliştirilecektir.					

SERKA-EK.1.4	E.5.1	Yazılım/Mobil Uygulama Eğitimleri	Verilen eğitime katılan kişi sayısı	Adet	60
SERKA-EK.1.4	E.5.2	Toplam Kalite Yönetimi Eğitimleri ve Örnek Uygulamalar	Verilen eğitime katılan firma sayısı	Adet	5
SERKA-EK.1.4	E.5.3.	Kamu Özel Sektör Perspektifinden İş Kültürü Geliştirilmesi	Yapılan toplantılara katılım sayısı	Adet	25
SERKA-EK.1.4	E.5.2	Uygulamalı Girişimcilik Faaliyetleri	Düzenlenen Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi sayısı	Adet	15
Öncelik EK.2. Tarım ve Hayvancılığın Geliştirilmesi					
SERKA-EK.2	C.1.2	TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	Hazırlanan stratejik plan sayısı	Adet	2
SERKA-EK.2	C.2.11	Kaz Yetiştiriciliği Fizibilite Raporunun Hazırlanması	Hazırlanan fizibilite raporu sayısı	Adet	1
Öncelik EK.3. Sanayi ve Ticaretin Geliştirilmesi					
SERKA-EK.3	C.2.6	Dış Ekonomik Coğrafya Analizi	Hazırlanan analiz ve stratejik plan sayısı	Adet	1
EK.3.1. İmalat sanayinde verim ve rekabetçilik arttırılacaktır.					
SERKA-EK.3.1	C.2.3	TRA2 Bölgesi İmalat Sanayi Araştırması	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
EK.3.2. Bölgedeki ticaretin rekabetçiliği arttırılacaktır.					
EK.3.3. Dış ticaret yaygınlaştırılacaktır.					
SERKA-EK.3.3	C.2.13	İğdır'da Dış Ticaretin Görünümü ve Yeni Fırsatlar	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
EK.3.4. Lojistik sektörü geliştirilecektir.					
Öncelik EK.4. Turizmin Geliştirilmesi					
SERKA-EK.4	B.2.2	Karla Karışık Tuval	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
SERKA-EK.4	B.2.3	Serhat'ı Keşfet: 2. Geleneksel Kış Oyunları	Gerçekleştirilen organizasyon	Adet	1

		Festivali	sayısı		
SERKA-EK.4	B.2.7	Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	Sanal tur izleyen kişi sayısı	Adet	75
SERKA-EK.4	B.2.10	TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	Hazırlanan tanıtım filmi sayısı	Adet	1
SERKA-EK.4	B.2.11	Kristal Kar Film Festivali	Düzenlenen organizasyon sayısı	Adet	1
SERKA-EK.4	B.3.1	Yurtiçi Turizm Fuarları	Katılım sağlanan yurtiçi fuar sayısı	Adet	8
SERKA-EK.4	B.3.2	Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri	Katılım sağlanan yurtdışı fuar sayısı	Adet	3
SERKA-EK.4	B.4.2	Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	Yayınlanan tanıtım eki sayısı	Adet	3
EK.4.1. Kış turizmi geliştirilecektir.					
SERKA-EK.4.1	B.2.1	Çıldır Gölü Medya Kampı	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
EK.4.2. Kültür turizmi geliştirilecektir.					
SERKA-EK.4.2	B.2.8	Dengbejlik Belgeseli	Çekilen belgesel sayısı	Adet	1
SERKA-EK.4.2	B.2.9	Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri	Hazırlanan belgesel sayısı	Adet	2
EK.4.3. Doğa ve alternatif turizm geliştirilecektir.					
EK.4.3	C.2.9	Ekoturizm ve Boğatepe Örneği	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
EK.4.4. Yöresel ürünler turizme kazandırılacaktır.					
SERKA-EK.4.4	C.2.8	TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
Öncelik EK.5. Diğer Ekonomik Sektörlerin Geliştirilmesi					
EK.5.1. Enerji sektörü geliştirilecektir.					
EK.5.2. Sürdürülebilir çevre yönetim sistemi oluşturulacaktır.					
EK.5.3. Eğitim sektörünün bölgenin ekonomik					

kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
SERKA-EK.5.3	C.2.2	İlköğretim ve Ortaöğretimde Mentörlük Uygulamaları ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi	Hazırlanan rapor sayısı	Adet	1
SERKA-EK.5.3	C.2.3	Yazılım, Kodlama ve Mobil Uygulama Eğitimleri	Eğitimlerden yararlanan kişi sayısı	Adet	100
SERKA-EK.5.3	C.2.4	TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
EK.5.4. Sağlık sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
EK.5.5. Diğer hizmet sektörlerinin bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
EK.5.6. İnşaat sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
ÖNCELİK ALANI 3: SOSYAL KALKINMA (SK)					
SERKA-SK	C.2.1	Geleneksel El Sanatları ve Meslek Kazandırma Eğitimleri	Eğitimlerden yararlanan kişi sayısı	Adet	100
SERKA-SK	C.2.5	TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz Çalışması	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
SERKA-SK	C.2.4	TRA2 Bölgesi Kadının Sosyo Ekonomik Durumu Araştırması	Yapılan araştırma sayısı	Adet	1
Öncelik SK.1. Kırsal Alanlarda Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi					
SK.1.1. Kırsal alanda yaşam şartları iyileştirilecektir.					
SK-1.1	C.2.10	Ağrı İli İlçe Durum Raporları	Hazırlanan rapor sayısı	Adet	1

Öncelik SK.2. Kentsel Alanlarda Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi					
SK.2.1. Kent yaşamının kalitesi arttırılacaktır.					
Öncelik SK.3. Eğitim Alanında Altyapı ve Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi					
SK.3.1. Eğitim hizmetlerinin bölgenin sosyal kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
Öncelik SK.4. Sağlık Alanında altyapı ve Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi					
SK.4.1. Sağlık hizmetlerinin bölgenin sosyal kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.					
Öncelik SK.5. Dezavantajlı Grupların Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi					
SK.5.1. Kadınlar, şiddetten korunarak toplum hayatına kazandırılacaktır.					
SK.5.2. Çocuklar ve gençler sağlıklı bireyler olarak toplum hayatına kazandırılacaktır.					
SK.5.3. Engellilerin toplum hayatına katılımları konusundaki engeller kaldırılacaktır.					
SK.5.4. Diğer dezavantajlı grupların toplum hayatına katılımları konusundaki					

engeller kaldırılacaktır.					
Öncelik SK.6. Yoksullukla Etkin Mücadele Edilmesi					
SK.6.1. Yoksullukla mücadele edilecektir.					
Öncelik SK.7. İstihdam Arttırılması ve İşgücü Beceri Seviyesinin Yükseltilmesi					
SK.7.1. İstihdam sağlayıcı işler desteklenecektir.					
SK.7.2. Piyasanın talep ettiği işgücü yetiştirilecektir.					
Öncelik SK.8. Bölge Kültürünün Korunması ve Gelecek Nesillere Aktarımı					
SERKA-SK.8	B.2.6	Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (6)	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1
SK.8.1. Kültür değerleri ortaya çıkartılacaktır.					
SK.8.2. Kültür değerleri gelecek kuşaklara aktarılacaktır.					

EK 5: TRA2 2014-2023 Bölge Planı Vizyonu ve Gelişme Eksenleri

Vizyon: “Doğal zenginliğiyle tanınmış, turizm ve tarımsal ürünleriyle markalaşmış, sınırları aşan kültürel mirasın imkânlarından yararlanmış, rekabet gücü yüksek işletmeleriyle ülkenin Kafkasya ve Orta Asya’ya açılan ticaret ve lojistik merkezi bir Serhat Bölgesi.”

Gelişme Eksenleri	Öncelikler	Tedbirler
GELİŞME EKSENİ 1. SOSYAL KALKINMA	Öncelik 1.1. İşgücünün beceri seviyesinin yükseltilmesi ve istihdam edilebilirliğinin artırılması	Tedbir 1.1.1. Mesleki eğitim merkezlerinin geliştirilmesi ile mesleki eğitim kalitesi arttırılacaktır.
		Tedbir 1.1.2. İşgücü için hayat boyu öğrenme programları geliştirilecektir.
		Tedbir 1.1.3. Öncü sektörlerde nitelikli işgücü geliştirilecektir.
		Tedbir 1.1.4. Kayıtlı istihdam teşvik edilecektir.
	Öncelik 1.2. Eğitimde altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi	Tedbir 1.2.1. Bölgede okul öncesi eğitim ve ortaöğretimde hizmet kalitesi arttırılacaktır.
		Tedbir 1.2.2. Yükseköğretim kurumları bölgenin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde aktif hale getirilecektir.
	Öncelik 1.3. Sağlık alanında altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi	Tedbir 1.3.1. Sağlık kurum ve kuruluşlarının fiziki altyapı koşullarının iyileştirilmesi ve donanım gereksinimlerinin tamamlanması sağlanacaktır.
		Tedbir 1.3.2. Bölgede istihdam edilen uzman sağlık personeli sayısı arttırılacaktır.
	Öncelik 1.4. Kurumsal kapasitenin arttırılması	Tedbir 1.4.1. Kamu kurumları, özel kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin fiziki donanımı ve teknik altyapısı güçlendirilecektir.
		Tedbir 1.4.2. Bölgede görev yapan personelin daha uzun süre kalmasına yönelik önlemler alınacaktır.
		Tedbir 1.4.3. Kurumlar arası işbirlikleri güçlendirilecektir.
		Tedbir 1.4.4. Kamu kurumları, özel kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin ulusal ve uluslararası destek mekanizmalarına erişilebilirlikleri arttırılacaktır.
		Tedbir 1.4.5. Bölgede faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının kapasiteleri arttırılacaktır.
		Tedbir 1.4.6. Bölgede örgütlenme bilinci ve ortak iş yapma kültürü geliştirilecektir.
	Öncelik 1.5. Özel ilgi gruplarının toplumsal hayata aktif katılımının artırılması	Tedbir 1.5.1. Bölgede engellilerin kişisel, mesleki becerileri arttırılacak ve istihdam edilmeleri desteklenecektir.
		Tedbir 1.5.2. Özel ilgi gruplarının ulusal/uluslararası destek mekanizmalarına erişimleri arttırılacaktır.
		Tedbir 1.5.3. Özel ilgi gruplarına yönelik hizmetlerin kalitesi arttırılacaktır.
		Tedbir 1.5.4. Aile içi şiddetle mücadele edilecektir.
	Öncelik 1.6. Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi,	Tedbir 1.6.1. Kadın girişimciliğinin yaygınlaştırılmasına yönelik destek mekanizmaları geliştirilecektir.
		Tedbir 1.6.2. Bölge koşulları dikkate alınarak kadınlara istihdam garantili kursların açılması teşvik edilecektir.
Tedbir 1.6.3. Kadına yönelik her türlü şiddete müdahalede kurumlar arası koordinasyon sağlanacaktır		

Gelişme Ekseni	Öncelikler	Tedbirler
GELİŞME EKSENİ 2. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	Öncelik 2.1. Kentsel altyapının iyileştirilmesi	Tedbir 2.1.1. Kentlilik bilinci arttırılacaktır.
		Tedbir 2.1.2. Kentsel alanlardaki teknik altyapı (yol, su, kanalizasyon, elektrik vs.) eksiklikleri giderilecektir
		Tedbir 2.1.3. Kent insanının sosyalleşmesini sağlamaya yönelik rekreatif/sosyal donatı alanları oluşturulacaktır.
		Tedbir 2.1.4. Kentsel dönüşüm süreci hızlandırılarak konut ihtiyacı karşılanacaktır.
		Tedbir 2.1.5. Tarihi dokuya uygun yapı tarzı ve mimari üsluplar korunarak geliştirilecektir.
		Tedbir 2.1.6. Engellilerin kentteki tüm hizmet ve donatılara erişimi sağlanacaktır.
	Öncelik 2.2. Kırsal gelişmenin sağlanması	Tedbir 2.2.1. Kırsal yerleşimlerin altyapısı iyileştirilecek ve cazibesi arttırılacaktır.
		Tedbir 2.2.2. Kırsal alanlarda ekonomik çeşitlilik arttırılacaktır.
	Öncelik 2.3. Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi	Tedbir 2.3.1. Hava kalitesi iyileştirilecektir.
		Tedbir 2.3.2. Atık yönetim sistemi etkin hale getirilecektir.
		Tedbir 2.3.3. Toprak ve su kaynakları korunacaktır.
		Tedbir 2.3.4. Biyolojik çeşitlilik korunacaktır.
	Öncelik 2.4. Enerji kaynaklarının etkin kullanılması	Tedbir 2.4.1. Bölgenin yenilenebilir enerji (rüzgâr, güneş, biyogaz, jeotermal vs.) potansiyeli tespit edilerek değerlendirilecektir.
		Tedbir 2.4.2. İşletmelerde ve konutlarda enerjinin verimli kullanımı sağlanacaktır.
		Tedbir 2.4.3. Enerji iletim ve dağıtım tesislerinin alt yapısı iyileştirilerek enerji arzının sürekliliği sağlanacaktır.
		Tedbir 2.4.4. Kayıp kaçak kullanımının önlenmesi için gerekli tedbirler alınacaktır

Gelişme Ekseni	Öncelikler	Tedbirler
GELİŞME EKSENİ 3. ERİŞİLEBİLİRLİK	Öncelik 3.1. Ulaşım alt yapısının iyileştirilmesi	Tedbir 3.1.1. Kırsal yerleşim alanlarına erişim imkânları geliştirilecektir.
		Tedbir 3.1.2. Karayolu ulaşım ağı geliştirilerek mevcut yolların kalitesi arttırılacaktır.
		Tedbir 3.1.3. Ulusal ve uluslararası demiryolu ağları yaygınlaştırılarak yolcu/yük taşıma imkânları geliştirilecektir.
		Tedbir 3.1.4. Havayolu ulaşım altyapısı ve ağı geliştirilerek uçuş saatlerinin etkinliği sağlanacaktır.
	Öncelik 3.2. Bilgi ve teknolojiye erişim imkânının artırılması	Tedbir 3.2.1. Bilgi teknolojileri altyapısı iyileştirilecektir.
		Tedbir 3.2.2. TRA2 Coğrafi bilgi sistemi oluşturularak tüm kurumların bilgiye erişimi sağlanacaktır.

Gelişme Eksenini	Öncelikler	Tedbirler
GELİŞME EKSENİ 4. REKABET EDEBİLİRLİK	Öncelik 4.1. Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması	Tedbir 4.1.1. Tarım ve hayvancılıkta modernizasyon teşvik edilecektir.
		Tedbir 4.1.2. İyi tarım uygulamaları ve organik tarım yaygınlaştırılacaktır.
		Tedbir 4.1.3. Tarımsal üretim ve pazarlama kapasitesi artırılacaktır.
		Tedbir 4.1.4. Girdi maliyetlerinin azaltılmasına yönelik tedbirler alınacaktır
		Tedbir 4.1.5. Tarımsal kooperatifler ve örgütlenmeler desteklenecektir.
		Tedbir 4.1.6. Tarımsal altyapı iyileştirilecektir.
	Öncelik 4.2. Turizmde bölgesel marka olunması	Tedbir 4.2.1. Ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtım sağlanacaktır.
		Tedbir 4.2.2. Turizm çeşitliliği artırılacak ve turizm sezonunun tüm yıla yayılması sağlanacaktır.
		Tedbir 4.2.3. Turistik alanlara ulaşım imkânları iyileştirilecektir.
		Tedbir 4.2.4. Konaklama tesis sayısı ve kapasitesi artırılacaktır.
		Tedbir 4.2.5. Hizmet kalitesi artırılacaktır.
		Tedbir 4.2.6. Turizm alanlarının altyapısı iyileştirilecektir.
	Öncelik 4.3. İmalat sanayinde verimlilik ve katma değer artırılması	Tedbir 4.3.1. Modern üretim teknikleri yaygınlaştırılacaktır.
		Tedbir 4.3.2. OSB ve KSS'lerinin fiziksel altyapıları iyileştirilecek ve etkin kullanımı sağlanacaktır.
		Tedbir 4.3.3. Yan sanayilerin gelişimi, ihtisaslaşma ve kümelenme teşvik edilecektir.
		Tedbir 4.3.4. Sanayi - üniversite işbirliği teşvik edilecektir.
		Tedbir 4.3.5. Yenilikçilik ve markalaşma teşvik edilecektir.
	Öncelik 4.4. Dış ticaret ve lojistik merkezi olunması	Tedbir 4.4.1. Lojistik altyapısı geliştirilecektir.
		Tedbir 4.4.2. İhracata yönelik üretim teşvik edilecektir.
		Tedbir 4.4.3. Komşu ülkeler ile ticari ilişkiler geliştirilecektir.
		Tedbir 4.4.4. Sınır kapılarının ve gümrük tesislerinin modernizasyonu ve yetkinliği sağlanacaktır.
	Öncelik 4.5. Tabii kaynakların katma değerinin artırılması	Tedbir 4.5.1. Bölgede bulunan ancak işletilmeyen madenlerin ekonomiye kazandırılması sağlanacaktır.
		Tedbir 4.5.2. Bölgede işletilen madenlerden alınan verimin artırılması ve alternatif alanlarda değerlendirilmesi sağlanacaktır.
	Öncelik 4.6. Girişimcilik altyapısı ve kültürünün geliştirilmesi	Tedbir 4.6.1. Finansal kaynaklara erişim kolaylaştırılacaktır.
Tedbir 4.6.2. Yenilikçi fikir ve Ar-Ge'ye dayalı üretimin teşvik ve desteklerden yararlanması sağlanacaktır		
Tedbir 4.6.3. Bölgeye özgü yöresel ürünlerin korunması, çeşitlendirilmesi ve markalaştırılarak ekonomik değer kazanması sağlanacaktır.		
Tedbir 4.6.4. Sermaye ortaklıkları ve ölçek ekonomisine geçiş desteklenecektir.		

EK 6: DAP Eylem Planı – Kalkınma Ajanslarının Sorumlu Olduğu Eylemler

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
GT	GIDA VE TARIM SEKTÖRLERİNDE VERİMLİLİK VE KATMA DEĞERİN ARTIRILMASI					
GT.2	BİTKİSEL ÜRETİM					
GT.2.4	Bölgede yem bitkileri üretim çeşidi ve kalitesi hayvancılığın destekleyecek şekilde artırılacaktır.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bak., DAP BKİ, Ticaret Borsaları	2015-2018	Yem bitkileri sektörünün ticarileşmesi sürecinde, Bölgede lisanslı yem depoları kurulabilmesi için uygun alanlar araştırılarak gerekli fizibilite çalışmaları yapılacak ve fizibilitesi uygun görülen alanlarda örnek lisanslı yem deposu kurulması desteklenecektir.
GT.2.5	Sebze ve meyve üretimi artırılacak ve pazarlanabilirliği sağlanacaktır.	Ağrı, Bingöl, Erzincan, Erzurum, Tunceli, Van	Kalkınma Ajansları	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bak., DAP BKİ	2015-2018	Modern üretim teknikleri (jeotermal sera, örtü altı v.s) ve depolama ihtiyacı konusunda fizibilite çalışmaları yapılacaktır.
SH	SANAYİ VE HİZMETLER SEKTÖRLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ					
SH.2	MADENCİLİK					
SH.2.1	Bölgenin doğal kaynak ve enerji hammadde potansiyeli tespit edilecek ve kaynakların ekonomiye kazandırılması kapsamında faaliyetler yürütülecektir.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.	2015-2018	Bölgesel düzeyde ekonomik potansiyeli yüksek madenler belirlenerek ve önceliklendirilerek fizibilite raporları hazırlanacak ve yatırımcıya sunulacaktır.
SH.3	AR-GE, YENİLİKÇİLİK VE KÜMELENME					
SH.3.1	Bölgede Ar-Ge faaliyetleri canlandırılacaktır.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bak., TÜBİTAK, KOSGEB, DAP BKİ, Üniversiteler,	2015-2018	KUDAKA ve SERKA tarafından TRA1 ve TRA2 Bölgelerinin Ar-Ge ve yenilikçiliğe dair mevcut durumu incelenerek bölgesel ekonomik kalkınmanın sağlanmasını teminen Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetlerinin sayısını ve niteliğini artırmak üzere bölgesel yenilik stratejisi hazırlanacaktır. KUDAKA ve SERKA tarafından

				TTGV		hazırlanacak strateji belgesinin ardından kazanılan tecrübeler de dikkate alınarak diğer düzey 2 bölgelerinde de ilgili kalkınma ajansları tarafından benzeri dokümanlar hazırlanacaktır.
--	--	--	--	------	--	---

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
SH.3.2	İşletmelerarası işbirlikleri ve kümelenme faaliyetleri desteklenecektir.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bak., Ekonomi Bak., Kalkınma Bak., KOSGEB, DAP BKİ, Üniversiteler	2015-2016	Bölge'deki işletmelerin ortak tasarım, üretim, AR-GE, test-analiz merkezleri kurması; ortak tedarik, pazarlama, ihracat, gibi alanlardaki işbirlikleri ve kümelenmeyi kolaylaştıracak faaliyetleri ilgili kurumların koordinasyonunda desteklenecektir. Bu kapsamda Kalkınma Bakanlığı ve UNDP işbirliği ile hazırlanan Küme Tanılama Rehberi kullanılarak tespit edilen kümeler desteklenecek ve gelişmeleri izlenecektir.
SG	BEŞERİ-SOSYAL SERMAYENİN VE SOSYAL ALTYAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ					
SG.3	SOSYAL HİZMETLER					
SG. 3.7	Sosyal Etkileşim Programı uygulamaya geçirilecektir.	DAP İlleri	Kalkınma Bakanlığı, Kalkınma Ajansları	Maliye Bak.	2014-2018	Tecrübe paylaşımı, iletişim ve işbirliği yoluyla, sosyal kaynaşmaya katkıda bulunmak amacıyla Sosyal Etkileşim Programı (SEP) uygulamaya konulacaktır. Program Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan usul ve esaslar ve başvuru paketine uygun olarak kalkınma ajanslarınınca ilan edilecek teklif çağrıları ile uygulanacaktır.
KK	KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ					
KK.2	YEREL YÖNETİMLER					
KK.2.4	Belediyelerin stratejik plan hazırlama çalışmalarına teknik destek sağlanacaktır.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	İçişleri Bak., Kalkınma, Bak., DAP BKİ Türkiye Belediyeler Birliği	2014-2016	Büyükşehir belediyeleri başta olmak üzere, belediyelere stratejik plan hazırlıklarında destek sağlanacaktır.
KK.2.6	Belediye hizmetlerinin daha şeffaf şekilde sağlanabilmesi için belediyelerin internet sitesi altyapılarının geliştirilmesi desteklenecektir.	DAP İlleri	Kalkınma Ajansları	İçişleri Bak., DAP BKİ, ÇŞB	2015-2018	Belediyelerin çevrimiçi sunmaları mümkün olan hizmetlerini internet siteleri üzerinden sunulabilmeleri ve belediye faaliyetleri hakkında kamuoyunu daha etkin şekilde bilgilendirebilmeleri amacıyla teknik altyapıları desteklenecektir.
KK.3	DAP BKİ VE KALKINMA AJANSLARI					

KK.3.1	DAP BKİ ve kalkınma ajanslarının eğitim ihtiyaçları analiz edilecek ve ihtiyaç tespit edilen alanlarda eğitim programları düzenlenecektir.	DAP İlleri	DAP BKİ, FKA, KUDAKA, SERKA, DAKA	AB Bak., Kalkınma Bak., Ekonomi Bak., Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bak., TODAİE	2015-2016	Kalkınma ajansları için teşvik uygulamaları, AB fonları, akreditasyon ve bölgesel yenilik konularında eğitimler düzenlenecektir. Ayrıca DAP BKİ ve kalkınma ajanslarının eğitim ihtiyaçları analiz edilerek ihtiyaç duyulan diğer alanlarda eğitim programları düzenlenecektir.
---------------	---	------------	---	---	-----------	---

EK 7: ÖDÖP Eylem Planları – Kalkınma Ajanslarının Sorumlu Olduğu Eylemler

Eylem No	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	Eyleme İlgili Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
ÜRETİMDE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI PROGRAMI					
51	Küçük ölçekli işletmelere yönelik olarak ürün tasarımı, çeşitlendirilmesi ve markalaşma konularında eğitim faaliyetleri düzenlenecektir.	Kalkınma Ajansları	Ekonomi Bak., KOSGEB, Türk Patent Enstitüsü	Ocak 2015 – Aralık 2018	Küçük ölçekli firmaların tasarım yapma ve marka yaratma konusundaki donanımlarını artıracak bölgesel eğitim faaliyetleri için güdümlü proje kapsamında kaynak aktarılacaktır. Eğitim faaliyetlerinin öncelikle, pilot bölge olarak İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgelerinde 2016 yılı sonuna kadar başlatılması ve sonrasında tüm bölgelere yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.
İŞ VE YATIRIM ORTAMININ GELİŞTİRİLMESİ PROGRAMI					
39	Bölgesel ve ulusal düzeyde iş ve yatırım ortamı değerlendirme raporları hazırlanacaktır.	Kalkınma Ajansları, Kalkınma Bakanlığı	Ekonomi Bak., TYDTA,	Temmuz 2016 - Ekim 2016	26 Düzey II bölgesi için iş ve yatırım ortamı değerlendirme raporları hazırlanacaktır. Bu raporlar Dünya Bankası tarafından ulusal düzeyde hazırlanan Yatırım Ortamı Değerlendirme Raporlarını tamamlayıcı ve çalışmalarını bölgesel düzeyde detaylandırıcı nitelikte olacaktır. Bölge raporlarının konsolide edilmesiyle ulusal iş ve yatırım ortamı değerlendirme raporu hazırlanacaktır.
ÖNCELİKLİ TEKNOLOJİ ALANLARINDA TİCARİLEŞTİRME PROGRAMI					
20	Bölgesel ve yerel düzeyde girişimciler ve yatırımcılar arasındaki ağlar ile mentörlük hizmetleri geliştirilecektir.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., Gümrük ve Ticaret Bak., Hazine Müsteşarlığı, KOSGEB	Şubat 2015 - Aralık 2018	Yatırımcı ile girişimcileri bölgesel ve yerel düzeyde bir araya getirerek ağların oluşumuna destek verilecektir.
REKABETÇİLİĞİ VE SOSYAL UYUMU GELİŞTİREN KENTSEL DÖNÜŞÜM PROGRAMI					
30	Büyükşehirlerde kalkınma ajansları tarafından il bazında insan sermayesi, sosyal dokudaki kırılmalıklar, sosyal alanda öncelikli müdahale gerektiren alanları da kapsayacak şekilde sosyal yapı	Kalkınma Ajansları	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bak., Kamu kurum ve kuruluşları, Üniversiteler, STK'lar	Ocak 2015 - Aralık 2018	Büyükşehirlerin yoğun göç almış bölgelerinde beşeri sermayenin geliştirilmesi ve bu bölgelerdeki sosyal sorunların analizi ve önceliklendirilmesine yönelik sosyal analiz çalışmaları yapılacaktır.

	analizleri yapılacaktır.				
--	--------------------------	--	--	--	--

Eylem No	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	Eylemle İlgili Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
YERELDE KURUMSAL KAPASİTENİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROGRAMI					
23	Büyükşehir belediyelerinin bilişim stratejisi hazırlıklarına mali ve teknik destek sağlanacaktır.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., TÜBİTAK, Türkiye Belediyeler Birliği	Ocak 2015 - Aralık 2018	Uygun görülen kalkınma ajansları tarafından büyükşehir belediyelerinin yatırım gereksinimi, teknoloji tercihleri, kurumsal kapasite, tasarruf planları, fayda, maliyet, iş planı gibi unsurları kapsayacak şekilde bilişim stratejileri hazırlamalarına mali ve teknik destek sağlanacaktır.
24	Büyükşehir belediyelerinin akıllı kent uygulamalarına yönelik fizibilite çalışmaları desteklenecektir.	Kalkınma Ajansları	İçişleri Bak., Kalkınma Bak., TÜBİTAK, Türkiye Belediyeler Birliği	Ocak 2015 - Aralık 2018	Büyükşehir belediyeleri tarafından akıllı kent uygulamalarının hayata geçirilmesine yönelik olarak fizibilite çalışmaları hazırlanmasının teşvik edilmesi amacıyla uygun görülen kalkınma ajanslarınca mali ve/veya teknik destek sağlanacaktır.
28	Üniversitelerin beşeri kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik eğitimler düzenlenecektir.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., AB Bak.	Ocak 2015 - Aralık 2017	Kalkınma ajansları tarafından buldukları bölgelerde yer alan üniversitelerin personeline yönelik olarak proje hazırlama ve yönetimi ile mali yönetim alanlarında eğitimler düzenlenecektir.
29	Kalkınma kurullarında, mümkün olduğunca kapsanan illerde yer alan tüm üniversitelerden temsilci yer alması sağlanacaktır.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak.	Haz.17	Üniversitelerin buldukları bölgelerin kalkınma politikalarında yönlendirici olabilmeleri amacıyla, kalkınma kurullarında daha güçlü şekilde temsil edilmeleri sağlanacaktır.
30	Kalkınma kurullarında STK temsili ve etkinliği artırılacaktır.	Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., İçişleri Bak.	Haz.17	STK'ların buldukları bölgelerin kalkınma politikalarında yönlendirici olabilmelerini sağlamak amacıyla, kalkınma kurullarında daha güçlü şekilde temsil edilmelerini sağlamak üzere gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
36	Kalkınma amaçlı çalışan derneklerin kurumsal kapasitelerinin artırılmasına yönelik projeleri desteklenecektir.	İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Ajansları	Kalkınma Bak., Maliye Bak.	Ocak 2015- Aralık 2018	Hâlihazırda İçişleri Bakanlığı tarafından tüm dernekler için verilen proje destekleri içinde kalkınma amaçlı çalışan derneklere sağlanan kurumsal kapasite desteklerinin bütçesi artırılacaktır. Kalkınma ajanslarınca kalkınma amaçlı çalışan derneklere yönelik mali destekler miktar olarak artırılacak ve çeşitlendirilecektir.

EK 8: Öncelik Alanlarında Yürütülecek Faaliyetler

Öncelik Alanları ve Tedbirler			2016				2017				2018									
Öncelik Alanları	Öncelikler	Tedbirler	PTÇ	DFD	TD	GPD	E	A	S	K	PTÇ	DFD	TD	GPD	E	A	S	K		
ÖNCELİK ALANI 1: KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK (KS)	Öncelik KS.1. SERKA kurumsal işleyişin sürdürülmesi	KS.1.1. SERKA rutin faaliyetlerin yürütülecektir.																		
		KS.1.2. SERKA kurumsal kapasitesi arttırılacaktır.																		
		KS.1.3. Diğer kurumlar adına yürütülen faaliyetler etkin ve verimli bir şekilde yürütülecektir.																		
	Öncelik KS.2. Bölge Kurumlarının kurumsal kapasite gelişimi ve işbirlikleri	KS.2.1. İşbirlikleri ile diğer kurumların bölgedeki faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.																		
		KS.2.2. Eğitimler ile diğer kurumların kapasiteleri arttırılacaktır.																		
Öncelik Alanları	Öncelikler	Tedbirler																		
ÖNCELİK ALANI 2: EKONOMİK KALKINMA (EK)	Öncelik EK.1. Yatırım Ortamının Geliştirilmesi	EK.1.1. Yatırım ortamının takibi yapılacak ve iyileştirici faaliyetler yapılacaktır.																		
		EK.1.2. Bölgenin yatırım ortamı tanıtılacaktır.																		
		EK.1.3. Etkin yatırımcı bilgilendirmeleri yapılacaktır.																		
		EK.1.4. Bölgede girişimcilik kültürü geliştirilecektir.																		
	Öncelik EK.2. Tarım ve Hayvancılığın Geliştirilmesi	EK.2.1. Kırsal alanlarda ekonomik kalkınma sağlanacaktır.																		
		EK.2.2. Büyük ölçekli yatırımlar ve kentlerdeki tarım ve hayvancılık faaliyetleri geliştirilecektir.																		
	Öncelik EK.3. Sanayi ve Ticaretin Geliştirilmesi	EK.3.1. İmalat sanayinde verim ve rekabetçilik arttırılacaktır.																		
EK.3.2. Bölgedeki ticaretin rekabetçiliği arttırılacaktır.																				

		EK.3.3. Dış ticaret yaygınlaştırılacaktır.																					
		EK.3.4. Lojistik sektörü geliştirilecektir.																					
	Öncelik EK.4. Turizmin Geliştirilmesi		EK.4.1. Kış turizmi geliştirilecektir.																				
			EK.4.2. Kültür turizmi geliştirilecektir.																				
			EK.4.3. Doğa ve alternatif turizm geliştirilecektir.																				
			EK.4.4. Yöresel ürünler turizme kazandırılacaktır.																				
	Öncelik EK.5. Diğer Ekonomik Sektörlerin Geliştirilmesi		EK.5.1. Enerji sektörü geliştirilecektir.																				
			EK.5.2. Sürdürülebilir çevre yönetim sistemi oluşturulacaktır.																				
			EK.5.3. Eğitim sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.																				
			EK.5.4. Sağlık sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.																				
			EK.5.5. Diğer hizmet sektörlerinin bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.																				
			EK.5.6. İnşaat sektörünün bölgenin ekonomik kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.																				
	Öncelik Alanları	Öncelikler	Tedbirler																				
ÖNCELİK ALANI 3: SOSYAL KALKINMA (SK)	Öncelik SK.1. Kırsal Alanlarda Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi	SK.1.1. Kırsal alanda yaşam şartları iyileştirilecektir.																					
	Öncelik SK.2. Kentsel Alanlarda Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi	SK.2.1. Kent yaşamının kalitesi arttırılacaktır.																					
	Öncelik SK.3. Eğitim Alanında Altyapı ve Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi	SK.3.1. Eğitim hizmetlerinin bölgenin sosyal kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.																					

	Öncelik SK.4. Sağlık Alanında altyapı ve Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi	SK.4.1. Sağlık hizmetlerinin bölgenin sosyal kalkınmasına destek verecek nitelikte olması sağlanacaktır.																			
	Öncelik SK.5. Dezavantajlı Grupların Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi	SK.5.1. Kadınlar, şiddetten korunarak toplum hayatına kazandırılacaktır.																			
		SK.5.2. Çocuklar ve gençler sağlıklı bireyler olarak toplum hayatına kazandırılacaktır.																			
		SK.5.3. Engellilerin toplum hayatına katılımları konusundaki engeller kaldırılacaktır.																			
		SK.5.4. Diğer dezavantajlı grupların toplum hayatına katılımları konusundaki engeller kaldırılacaktır.																			
	Öncelik SK.6. Yoksullukla Etkin Mücadele Edilmesi	SK.6.1. Yoksullukla mücadele edilecektir.																			
	Öncelik SK.7. İstihdam Arttırılması ve İşgücü Beceri Seviyesinin Yükseltilmesi	SK.7.1. İstihdam sağlayıcı işler desteklenecektir.																			
		SK.7.2. Piyasanın talep ettiği işgücü yetiştirilecektir.																			
	Öncelik SK.8. Bölge Kültürünün Korunması ve Gelecek Nesillere Aktarımı	SK.8.1. Kültür değerleri ortaya çıkartılacaktır.																			
		SK.8.2. Kültür değerleri gelecek kuşaklara aktarılacaktır.																			

EK 9: 2017 Yılı Çalışma Programı ile Bölge Planı, DAP, ODOP Öncelikler İlişki Tablosu

Faaliyet No	Faaliyet Adı	Bölge Planı Öncelik No	DAP Eylem Planı Eylem No	ODOP Eylem Planı Eylem No	Çalışma Programı Öncelik No
A	KURUMSAL GELİŞİM VE YÖNETİM FAALİYETLERİ				
A.1	Kurumsallaşma Faaliyetleri				
A.1.1	Performans Yönetimi Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
A.1.3	Kurumsal Toplantılar (Ağırlama Giderleri Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu ve Ajans misafirleri)			ODOP.Y.29 ODOP.Y.30	SERKA-KS.1.1
A.1.4	Genel Sekreterlik Makamı Temsil ve Ağırlama Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
A.2	İnsan Kaynakları Faaliyetleri				
A.2.1	Personel İstihdamı ve Ödemeler				SERKA-KS.1.1
	Personel Alım Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
	Personel Maaş Ödemeleri				SERKA-KS.1.1
	Personel SGK Kesintileri				SERKA-KS.1.1
	İhbar ve Kıdem Tazminatları				SERKA-KS.1.1
	İlave Tediye, Ödül ve İkramiyeler				SERKA-KS.1.1
	Sosyal Haklar				SERKA-KS.1.1
	Fazla Mesailer				SERKA-KS.1.1
A.2.2	Personel Eğitim Faaliyetleri				SERKA-KS.1.2
	Yurtiçi Personel Eğitimleri		DAP-KK.3.1	ODOP-Y.41	SERKA-KS.1.2
	Yurtdışı Eğitim ve Staj Faaliyetleri		DAP-KK.3.1	ODOP-Y.41	SERKA-KS.1.2
A.3	Denetim Faaliyetleri				
A.3.1	İç Kontrol ve Risk Yönetimi Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
A.3.2	Sayıştay Denetimi				SERKA-KS.1.1
A.3.3	Bağımsız Denetim				SERKA-KS.1.1
A.4	Taşınır Mal Temini				
	Tefrişat ve Demirbaş Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Bilgisayar Sarf Malzemesi Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Giderleri				SERKA-KS.1.1

	Diğer Tüketim Malzemeleri				SERKA-KS.1.1
A.5	Hizmet Temin Faaliyetleri				
	Kira Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Elektrik, Su, Doğalgaz Giderleri;				SERKA-KS.1.1
	Telefon ve İnternet Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Güvenlik ve Temizlik Hizmetleri				SERKA-KS.1.1
	Kargo ve Posta Hizmetleri				SERKA-KS.1.1
	Bakım ve Onarım Giderleri				SERKA-KS.1.1
A.6	Ulaşım Faaliyetleri				
	Araçların kira giderleri				SERKA-KS.1.1
	Araçların yakıt giderleri				SERKA-KS.1.1
	Yolluklar				SERKA-KS.1.1
	Diğer Ulaşım Hizmetleri				SERKA-KS.1.1
A.7	Görev Giderleri				
	Görev Giderleri				SERKA-KS.1.1
A.8	Yedek Ödenek				
	Yedek Ödenek				SERKA-KS.1.1
B	İLETİŞİM VE TANITIM				
B.1	Kurumsal İletişim Faaliyetleri				
	Medya Takibi				SERKA-KS.1.1
	Ajans Abonelikleri				SERKA-KS.1.1
	Yerel Medya Abonelikleri				SERKA-KS.1.1
	İlanlar ve Duyurular				SERKA-KS.1.1
B.2	Tanıtım Faaliyetleri				
B.2.1	Çıldır Gölü Medya Kampı	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4.1
B.2.2	Karla Karışık Tuval	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.3	Serhat'ı Keşfet: 2. Geleneksel Kış Turizmi Tanıtım Organizasyonu	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4.3
B.2.4	Kars Harakani Kitap Fuarı Organizasyonu	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.5	Kurmaca Kısa Film ve Belgesel Yarışması (6)	BP-RE.4.2.1			SERKA-SK.8
B.2.6	Sanal Tur Projesi ve Uygulaması	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.7	Dengbejlilik Belgeseli	BP-RE.4.2.1 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.8	Serhat'ın Öncüleri Belgeselleri ve Tanıtım Faaliyetleri	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4.2

B.2.9	TRA2 Bölgesi Tanıtım Filmi	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.2.10	Kristal Kar Film Festivali	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.3	Katılım Sağlanan Organizasyonlar				
B.3.1	Yurtiçi Turizm Fuarları	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.3.2	Yurtdışı Turizm Fuarları ve Teknik İnceleme Ziyaretleri	BP-RE.4.2.1	DAP-SH.6.1		SERKA-EK.4
B.4	Baskı Materyalleri, Yayın ve Promosyon Faaliyetleri				
B.4.1	SERKA Bültenleri	BP-RE.4.2.1			SERKA-KS.1.1
B.4.2	Yazılı Basınla Dağıtılan Tanıtım Ekleri	BP-RE.4.2.1			SERKA-EK.4
B.4.3	Rapor, Kitap ve Broşür Basımları				SERKA-KS.1.1
B.4.4	Promosyon ve Tanıtım Malzemeleri	BP-RE.4.2.1			SERKA-KS.1.1
B.5	Bilgi İşlem Altyapısına İlişkin Faaliyetler				
	Elektronik Belge Yönetim Sistemi Bakımı, Güncelleme ve SSL Güvenlik Sertifikası Giderleri				SERKA-KS.1.1
	Yazılım Lisans Yenileme Giderleri (Firewall, Antivirüs vb.)				SERKA-KS.1.1
	Serhat Bölgesi Turizm Web Sitesi (Kodlama ve İngilizce, Almanca, Farsça ve Rusça dillerine çeviriler)				SERKA-KS.1.1
	Fiziksel Serverların Sanallaştırılması				SERKA-KS.1.1
C	PLANLAMA, PROGRAMLAMA VE KOORDİNASYON				
C.1	Strateji ve Eylem Planlarının Hazırlanması				
C.1.1	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri				SERKA-EK.3.1
C.1.2	SERKA 2016-2020 İletişim Stratejisi		DAP.KK.3.1		SERKA-KS.1.2
C.1.3	TRA2 Bölgesi Hayvancılık Stratejisi ve Eylem Planı	BP-RE.4.1	DAP-GT.3.1 DAP-GT.3.5		SERKA-EK.2
C.2	Araştırma Geliştirme Faaliyetleri				
C.2.1	Geleneksel El Sanatları ve Meslek Kazandırma Eğitimleri	BP-SK	DAP-SG.3.6	ODOP-R-30 ODOP-R-33	SERKA-SK
C.2.2	İlköğretim ve Ortaöğretimde Mentörlük Uygulamaları ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi	BP-SK	DAP-SG.3.6	ODOP-R-30 ODOP-R-33	SERKA-SK

C.2.3	Yazılım, Kodlama ve Mobil Uygulama Eğitimleri	BP-SK	DAP-KK.1.1 DAP-KK.5.1 DAP.KK.6.2		SERKA-EK.5.3
C.2.4	TRA2 Bölgesinde Mesleki Eğitimin Durumu Araştırması	BP-SK.1.1.1 BP-SK.1.2	DAP-KK.1.1 DAP-KK.5.1 DAP.KK.6.2		SERKA-EK.5.3
C.2.5	TRA2 Bölgesi İmalat Sanayi Araştırması	BP-RE.4.3.3 BP-RE.4.3.5	DAP-SH.1.1 DAP-SH.5.2	ODOP-İ.38 ODOP-İ.39	SERKA-EK.3.1
C.2.6	TRA2 Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması	BP-SK.1.6	DAP-SG.3.6 DAP-SG.3.7	ODOP-R-30	SERKA-SK.5.1
C.2.7	TRA2 Bölgesi Sosyal Analiz Çalışması	BP-SK	DAP-SG.3.6	ODOP-R-30 ODOP-R-33	SERKA-SK
C.2.8	Dış Ekonomik Coğrafya Analizi	BP-ER.3 BP-RE.4.4 BP-RE.4.5.1	DAP-SH.4.4 DAP-SH.4.6 DAP-SH.4.5 DAP-SH.5.2	ODOP-İ.39	SERKA-EK.3
C.2.9	Rakamlarla Serhat İlleri	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH.5.2 DAP-SH.5.3	ODOP-İ.39	SERKA-EK.1.3
C.2.10	TRA2 Bölgesi Yerel Ürünler Araştırması	BP-ÇS.2.2.2 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51	SERKA-EK.4.4
C.2.11	Ekoturizm ve Boğatepe Örneği	BP-ÇS.2.2.2 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51	SERKA-EK 4
C.2.12	Ağrı İli İlçe Durum Raporları				SERKA-SK 1.1
C.2.13	Kaz Yetiştiriciliği Fizibilite Raporlarının Hazırlanması	BP-RE.4.1	DAP-GT.3.1 DAP-GT.3.5		SERKA-EK.2
C.2.15	İğdır'da Dış Ticaretin Görünümü ve Yeni Fırsatlar	BP-ER.3 BP-RE.4.4 BP-RE.4.5.1	DAP-SH.4.4 DAP-SH.4.6 DAP-SH.4.5 DAP-SH.5.2	ODOP-İ.39	SERKA-EK 3.3

C.2.16	Etki Analizi Çalışması	BP-SK BP-ÇŞ BP-RE	DAP-KK.3.1	ODOP-Y.36	SERKA-KS.1.1SERKA- EKSERKA-SK
D	PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME				
D.1	Güdümlü Proje Desteği				
	2016 Yılı Güdümlü Proje Desteği	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH DAP-AKÇ DAP-SG		SERKA-EK
D.2	Teknik Destek Programı				
	2016 Yılı Teknik Destek Programı	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-KK	ODOP-Ü.51 ODOP-Ö.20 ODOP-R.10 ODOP-Y.28 ODOP-Y.31 ODOP-Y.36	SERKA-KS.2.2
D.3	Faiz Desteği				
	2017 Yılı Faiz Desteği	BP-RE			SERKA-EK
D.4.	Faizsiz Kredi Desteği				
	2017 Yılı Faizsiz Kredi Desteği	BP-RE			SERKA-EK
D.5	Diğer Faaliyetler				
D.5.1	2018 Yılı Proje Teklif Çağrısı Hazırlık Çalışmaları				SERKA-KS.1.1
D.5.2	Faydalancı Destekleme Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
D.5.3	Kurumlar Arası İşbirliği Faaliyetleri	BP-SK BP-ÇŞ BP-ER BP-RE	DAP-SH.4.6 DAP-SH.6.1 DAP-AKÇ DAP-KK	ODOP-İ.37	SERKA-KS.2.1
E	YATIRIM DESTEK VE TANITIM FAALİYETLERİ				
E.1	Yatırım Destek Faaliyetleri				
E.1.1	Yatırım Takip (Kamu-Özel) Faaliyetleri			ODOP-İ.39	SERKA-EK.1.1
E.1.2	İzin ve Ruhsat İşlemleri Desteği				SERKA-KS.1.3
E.1.3	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemleri Desteği				SERKA-KS.1.3
E.2.	Yatırımcı Bilgilendirme Faaliyetleri				

E.2.1	Kurum Kuruluş ve İşletme Ziyaretleri			ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40	SERKA-EK.1.1
E.2.2	Yatırımcı Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri				SERKA-EK.1.1
E.2.3	Türk Patent Enstitüsü Bilgi Doküman Birimi Olunması				SERKA-EK.1.1
E.3	Yatırımcı Bilgilendirme Dokümanları				
E.3.1	Kars İli Sınır Ticareti ve Dış Ticaret Bilgilendirme Broşürü	BP-RE.4.4.2 BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4		SERKA-EK.1.3
E.4	Yatırım Tanıtım Faaliyetleri				
E.4.1	İkili ve Çok Taraflı Yatırım Tanıtım Faaliyetleri	BP-RE	DAP-SH.4.6 DAP-SH.6.1		SERKA-EK.1
E.4.2	İran Ticari Heyet Organizasyonu	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4		SERKA-EK.3.3
E.4.3	Azerbaycan Ticari Heyet Organizasyonu	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4		SERKA-EK.3.3
E.4.4	Bakü Tiflis Kars Güzergahı İşadamları Heyet Organizasyonu	BP-RE.4.4.3	DAP-SH.4.4		SERKA-EK.3.3
E.4.5	Serhat Gastronomi Yarışması	BP-ÇS.2.2.2 BP-RE.4.2.2	DAP-SH.6.1	ODOP-Ü.51	SERKA-EK.4.4
E.5	Yatırım Amaçlı Kurumsal ve Beşeri Kapasite Geliştirme Faaliyetleri				
E.5.1	Yerel Kurumların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi	BP-SK BP-ÇS BP-ER BP-RE	DAP-SH.5.2 DAP-KK.1.3 DAP.KK.6.1 DAP.KK.6.2	ODOP-Ö.20 ODOP-İ.40	SERKA-KS.2.1
E.5.2	Girişimcilik ve İş Geliştirme Faaliyetleri	BP-SK.1.6.1 BP-RE.4.6	DAP-SH.4.6 DAP-SH.5.1 DAP-KK.6.1		SERKA-EK.1.4
F	İZLEME VE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ				
F.1	Proje Uygulama Süreci Faaliyetleri				
F.1.1	Toplantı ve Eğitim Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
F.1.2	İzleme Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
F.1.3	Raporlama Faaliyetleri				SERKA-KS.1.1
F.2	2016 Yılı Destek Programları Ödeme Faaliyetleri				

	İktisadi Gelişme Mali Destek Programı - 6				
	Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı - 4				
	Kentsel Altyapıya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı				
	Doğrudan Faaliyet Destek Programı				
	Güdümlü Proje Destek Programı				
	Teknik Destek Programı				
F.3	Geçmiş Dönem Destek Programları Ödeme Faaliyetleri				
	2015 İktisadi Gelişme MDP-5				
	2015 Sosyal Kalkınma MDP				
	2015 Sosyal Kalkınmaya Yönelik KÖA MDP				
	2015 Doğrudan Faaliyet Destek Programı				
	2015 Teknik Destek Programları				
	2015 Güdümlü Projeler				
	2014 Güdümlü Projeler				
	2014 Doğrudan Faaliyet Destek Programı				
	2014 KÖA MDP				
	2013 Güdümlü Projeler				
	2011 KÖA MDP				
	2010 KÖA MDP				

EK 10: Desteklenen Güdümlü Projeler Listesi

Sarıkamış Doğal im Futbol Sahaları Ve Dağ Kızağı Projesi
Kars Kültür ve Turizm Altyapı Birliği (KARTAB) tarafından yürütülen proje kapsamında Sarıkamış İlçesinde mülkiyeti KARTAB'a ait olan İnönü Mahallesi Hançerli Mevki 416 nolu ada, 12 parsel taşınmaz alan içerisinde futbol sahaları, tenis kortu, basketbol sahası, seyirci tribünü ve sosyal alanlar yapılmıştır. Proje kapsamında Sarıkamış Kayak pistlerinin yanında 1.700 metre uzunluğunda bir adet doğal dağ kızağı pisti kurulmuştur. 29.11.2013 tarihinde imzalanan sözleşme ile başlayan projede 2015 sonu itibarıyla fiziki gerçekleşme yüzde 95 seviyesinde olup projenin 2016 yılı ilk yarısında tamamlanması beklenmektedir. Projenin toplam bütçesi 2.376.000 TL olup bunun 1.782.000 TL'si SERKA tarafından karşılanmaktadır.
Ardahan İli Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Projesi
Ardahan İl zel İdaresi tarafından yürütülen proje kapsamında Yalnızçam kış sporları turizm merkezi yol yapımı, kanalizasyon altyapısı, paket arıtma tesisi, otopark alanı düzenlemesi, mekanik tesis hatları koruma minderleri temin işleri yapılmaktadır. 08.08.2013 tarihinde imzalanan sözleşme ile başlayan proje süresi toplam 30 aydır. Projenin toplam bütçesi 4.279.666 TL olup bunun 3.270.232 TL'si SERKA tarafından karşılanmaktadır. Hali hazırda yol yapımı tamamlanmış, kanalizasyon altyapısı bitmiş, paket arıtma tesisi kurulmuş ve koruma minderleri alınmıştır. Fiziki gerçekleşme yüzde 70 civarındadır.
İğdır Hayvan Hastanesi Projesi
Proje İğdır Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ile İğdır niversitesi tarafından yürütülmektedir. Proje kapsamında tam teşekküllü bir hayvan hastanesi kurulacak ve yerinde müdahale edilebilmesi için bir ambulans alımı yapılacaktır. Projenin toplam bütçesi 2.353.000,00 TL olup bunun 1.764.750,00 TL'si SERKA tarafından karşılanacaktır. Proje hesabına n ödeme tutarı olan 1.069.200 TL yatırılmıştır. 20.11.2013 tarihinde imzalanan sözleşme ile başlayan proje süresi toplam 24 aydır. Mevcut durumda bina yapım ihalesine çıkılmış ancak gelen tekliflerin proje bütçesinden fazla olması ve Müdürlüğün ek kaynak aktarımı yapamaması nedeniyle sözleşme imzalanamamıştır. Tekrar ihaleye çıkılacaktır.
Tarihi Dokunun Korunması Projesi
Kars Kültür ve Turizm Altyapı Birliği (KARTAB) tarafından yürütülen projede Kars İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Erzurum Vakıflar Bölge Müdürlüğü ortak olarak yer almaktadır. 27.01.2015 tarihinde destek sözleşmesi imzalanan bu proje ile Kars Merkez Kaleiçi Mahallesinde yer alan, tarihi yapıların yoğunluk gösterdiği ve kültürel geçmişe sahip bölgenin tarihi dokusuna uygun olacak şekilde nitelikli hale getirilmesi hedeflenmektedir. Uygulama süresi 24 ay olarak öngörülen projenin toplam bütçesi 4.000.000 TL olup, bu tutarın 3.000.000 TL'si Serhat Kalkınma Ajansı tarafından karşılanmaktadır. Proje ile Kars'ın sahip olduğu tarihi değerlerin korunarak gelecek nesillere aktarılması, kentte turizm destinasyonlarının oluşturulması ve aynı zamanda girişimciliğin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Proje alanı içerisinde yer alan Beylerbeyi Sarayı ile Kümbet Camiinin restore edilmesi, tüm alanda Evliya Camii'ni de içerecek şekilde evre düzenlemesi ve aydınlatmanın yapılması ile kent halkı için sosyal yaşam alanlarının oluşturulması hedeflenmektedir. Ayrıca, restore edilen Beylerbeyi Sarayı'nın yöresel ürünler arşısı olarak kullanılması ve burada yer alacak işliklerin dezavantajlı gruplar öncelikli olmak üzere girişimcilere kiraya verilmesi yoluyla kentteki girişimcilik kültürünün teşvik edilmesi hedeflenmektedir.
Ağrı Kent Yaşam Merkezi Projesi

Ağrı kent merkezinde uygulanan Ağrı Kent Yaşam Merkezi projesi ile girişimcilik kültürünün geliştirilmesine katkı sunulması amaçlanmakta ve projenin hedef kitlesi dezavantajlı gruplar ile genç işsizlerden oluşmaktadır. Proje uygulama alanı toplam 100 dekar büyüklüğünde olup Ağrı Orman İşletme Müdürlüğü mülkiyetinde bulunmaktadır. 12 ay içerisinde tamamlanması öngörülen projenin yaklaşık maliyeti 4.069.072 olup 3.000.000 TL'lik kısmının Serhat Kalkınma Ajansı tarafından karşılanması öngörülmektedir. Özel ilgi gruplarına istihdam olanağı sunmak, yöre insanına iş imkânı sağlamak, yöreyi tanıtmak amacına dönük tasarlanan bu proje kapsamında 100 dekar büyüklüğünde olan mesire alanı üzerinde kurulacak olan işliklerle özellikle özel ilgi gruplarının ekonomik hayata katılması ve kentte girişimcilik kültürünün geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Iğdır Sanayi Altyapısını Güçlendiriyor ve Üretime Dayalı İhracata Yöneliyor

Iğdır OSB tarafından yürütülen proje altyapı eksiklerini tamamlamış bir OSB'nin Iğdır'ın sanayi ve ihracat şehri olmasına katkı sağlamasını hedeflemektedir. İran'a ve Türk dünyasına en yakın OSB olan Iğdır OSB'de üretilen sanayi ürünlerinin İstanbul gibi uzak pazarlardan ziyade komşu ülkelere ihracatı Ekonomi Bakanlığı'nın İl Dış Ticaret Potansiyeli çalışmasında da tespit edilmiş bir husustur. Genel hedefimizin arka planında bu husus bulunmaktadır.

Sarıkamış Turizmi Canlandırma Projesi

Kültür ve Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KARTAB) tarafından yürütülen proje sonucunda yapılan tesis ve etkili bir tanıtım faaliyeti ile ilçe turizmine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Sarıkamış Turizmi Canlandırma projesi ile ulaşılmak istenen başlıca hedefler Sarıkamış Kayak Merkezinin özellikle komşu illerden gelen günübirlikçilere daha kaliteli hizmet vermesi, turizm sektörünün istihdama katkısının artırılması ve ilçenin doğal güzelliklerinin halkın ve turistlerin kullanımına sunulmasıdır.

Çıldır Gölü'nün Turizme Kazandırılması Projesi

Kars Kültür ve Turizm Altyapı Hizmet Birliği (KARTAB) tarafından yürütülen Çıldır Gölü'nün turizme kazandırılması projesi ile ulaşılmak istenen başlıca hedefler Proje kapsamında Çıldır Gölü kıyısında inşa edilecek tesis ile gölün tam manasıyla turizme kazandırılması, turizm sektörünün istihdama katkısının artırılması, kentin doğal güzelliklerinin halkın ve turistlerin kullanımına sunulması ve Çıldır Gölü'nün kentin simgelerinden biri haline dönüştürülmesidir.